THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921—7121; 368—3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A.

WEDNESDAY, JULY 12, 1967

LATVIJA AMERIKĀ

55. N-RS. TRESDIENA, 1967. GADA 12. JŪLIJS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368—3239 (redakcijai), 921—7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531—4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A. Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A., tālrunis 486—8975

Dziesmu tilts vienoja pāri tālumiem

ASV RIETUMKRASTA 3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU SANFRANCISKO SARIKOJUMOS BIJA AP 13.000 APMEKLĒTĀJU

ASV rietumpiekrastes 3. latviešu dziesmu svētki Sanfrancisko izskanējuši, kļūstot par to, ko rīkotāji bija vēlējušies, priekšdarbus uzsākot — par dziesmu tiltu, kas vieno visus latviešus. V. Švāna vadītā rīcības komiteja savu darbu nu paveikusi, paveikusi tā, ka izteicama vislielākā uzslava. Nu tā pēc trauksmaina darba mēnešiem varēs atvilkt elpu, kamēr atskārtīs, ka lielās dienas nu patiešām pagājušas, un tad — jā, tad pēkšņi kaut kā pietrūks, jo nebūs vairs jāskrien, nebūs par visu jārūpējas, būs atlikusi tikai ikdiena un tās darbs. Protams, dziesmu svētku apmeklētājos galvenokārt bija tautieši no paša rietumkrasta, tomēr netrūka arī no citām 26 ASV pavalstīm, Havaju ieskaitot. Atsevišķi apmeklētāji bija ieradušies arī no Kanadas, Brazilijas, Venecuēlas, Anglijas, Rietumvācijas un Zviedrijas.

Ne tikai rīcības komiteja, bet, varētu teikt, visa vietējā latviešu sabiedrība svētku noorganizēšanā bija ielikusi daudz pūļu, tāpat koŗu dziedātāji, dejotāji un citu svētku programmas izpildītāji. To dziesmu svētku atklāšanas aktā norādīja rīcības komitejas priekšsēdis V. Švāns, uzsverot, ka dziesmu tilta celšanā rīkotāji un mākslinieki savu daļu paveikuši. Akta dalībniekus uzrunāja Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs Dr. A. Spekke (skat. šī numura ievadrakstu), kas Sanfrancisko bija ieradies jau dienu agrāk, lai apmeklētu arī Huvera institūtu Stanfordā. Personīgus novēlējumus izteica ģenerālsekretārs B. Albāts no Amerikas latviešu apvienības, priekšsēdis V. Daiga no Amerikas latviešu jaunatnes apvienības, J. Krīgens no iepriekšējo rietumkrasta dziesmu svētku Portlandē rīkotājiem un A. Sārs no Sanfrancisko igauņu biedrības, bet virkni rakstveida novēlējumu nolasīja rīcības komitejas sekretāre Rasma Slavinska.

Svētkus 30. jūnija vakarā Nourse auditorijā ieskandināja latviešu skaņdarbu koncerts, kurā noklausījās ap 700 apmeklētāju. Koncerta sākumā jaunais pianists Dainis Tūraids atskaņoja J. Vītola „Variācijas par tautas dziesmu Ej, saulīte, drīz pie Dieva", bet basbaritons Andrejs Kurmiņš nodziedāja 3 Alfreda Kalniņa un 3 Jāzepa Vītola solodziesmas. Sopráns Milda Grimma-Štrause savukārt iepriecināja klausītājus ar 5 Jāņa Mediņa un 3 Arnolda Šturma dziesmām, bet Kalifornijas latviešu trio — vijolnieks E. Vinerts, čellinieks A. Ciemiņš un pianists H. Štrauss — atskaņoja Tālivalža Ķeniņa „Trio vijolei, čellam un klavierēm".

Svinīgajā svētku dievkalpojumā skaistajā Sv. Paula baznīcā tai pilsētas rajonā, kas palika nenopostīts lielajā zemestrīcē pirms 65 gadiem, ieradās ap 800 baznīcēnu. Rīkotāji stāstīja, ka šai baznīcā reiz jau noticis dievkalpojums latviešu valodā — pirms vairāk nekā 50 gadiem, kad ASV rietumkrastā ieradušies latviešu iecelotāji, kuŗus tagad apzīmējam par veclatviešiem. Svinīgā dievkalpojuma svētrunu teica Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskaps A. Lūsis.

Svētku kulminācijas diena bija 2. jūlijs, kad Civic auditorijā notika kopkoŗu koncerts ar 320 dziedātājiem virsdiriģentu B. Skultes, L. Bērziņa un P. Galiņa vadībā. Iepriekšējā vakarā bija notikusi teātŗa izrāde — Mārtiņa Zīverta „Akts" L. Siliņa režijā (L. Staprāna dekorācijas), kuŗu noskatījās ap 1850 skatītāju, bet kopkoŗu koncerta apmeklētāji šo skaitu tālu pārspēja, sanākot 3500 galvu lielā pulkā. Koristi ar virsdiriģentiem un karogiem priekšgalā, to vidū arī īpašo dziesmu svētku karogu, uz Civic auditoriju devās košā svētku gājienā, spēlējot ASV gaisa spēku vienības orķestrim. Gājiens izpelnījās pilsētas iedzīvotāju plašu uzmanību, sevišķi apbrīnoja mūsu krāšņos tautas tērpus. Palaikam gājiena laikā nācās apturēt satiksmi, ko rīkotāji izmantoja, lai dalītu šai vajadzībai īpaši sagatavotās informācijas lapiņas.

Lūgšanā pirms kopkoŗu koncerta archibīskaps A. Lūsis Sv. rakstus saistīja ar dzejnieka Andreja Egliša patriotiskajiem tekstiem. Vareni izskanēja luterāņu baznīcas himna „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils" un Andreja Jurjāna kantāte „Tēvijai". Dziesmu svētku rīcības komitejas prādis V. Švāns savā uzrunā cita vidū vēlēja: „Dziedāsim tā, lai dziesmu tilts vieno mūs draudzībā; dziedāsim tā, lai dzimtenē dzirdētu, ka esam še pulcējušies ievadīt Latvijas valsts neatkarības 50 gadu atceri 1968. gadā; dziedāsim tā, lai tas stiprina latviešu karavīrus Vietnamā; dziedāsim tā, lai pasaule dzird mūsu tautai nodarīto netaisnību!" Un patiešām — sekojošais koncerts kļuva par tiltu, kas vienoja latviešus pār tālumiem, kļuva par vairogu, kas atsita naidnieka bultas.

Tautas deju uzvedumā „Vasaras saulgrieži" 3. jūlija vakarā tai pašā Civic auditorijā piedalī-

(Nobeigums 5. lpp.)

Pēc vietraudžu sekmīga „izlūkgājiena" pa Garezeru (skat. rakstu 5. lappusē), sākoties pārrunām, kā vislabāk izziņot dziesmu dienas norisi, diriģents Roberts Zuika atrīlināja paša izgatavotu plakātu. Foto: A. Purmalis

Draudžu darbs „Tālajos rietumos"

MĀCĪTĀJU UN DRAUDŽU PĀRSTĀVJU KONFERENCE ASV RIETUMAPGABALĀ

Amerikas latviešu ev.-lut. draudžu apvienības (LELDAA) rietumapgabala mācītāju un draudžu delegātu konference notika 28. un 29. jūnijā Sanfrancisko latviešu draudzes no jauna glīti izremontētajās pašbūvētajās telpās. Konferencē piedalījās Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskaps A. Lūsis, LELDAAs pārvaldes priekšnieks prāv. A. Veinbergs, 8 mācītāji, 19 draudžu delegāti un 17 draudžu pārstāvji bez balss tiesībām, ieskaitot apgabala svētdienas skolu skolotājus, kuŗu īpaša konference notika 30. jūnijā. Konferences prezidijā izraudzīja LELDAAs rietumapgabala garīgo vadītāju prāv. A. Ernstsonu, māc. E. Cauni un prof. E. Leimani.

Plašu pārskatu par saviem vērojumiem Jaunzēlandē un Austrālijā sniedza archibīskaps A. Lūsis. Pieskaroties problēmām, kas saistās ar baznīcas darbu brīvajā pasaulē, archibīskaps norādīja, ka jaunizraudzītajai Baznīcas virsvaldei nāksies izšķirt vairākus nozīmīgus jautājumus un disciplināras dabas problēmas. Jaunās Baznīcas virsvaldes sākotnējā sastāvā būs 4 locekļi, kas virsvaldē darbojušies jau Latvijā. „Viņu palikšana Baznīcas virsvaldē ir svarīga tādēļ, ka mēs neradām jaunu institūciju, bet turpinām Latvijā veidotās Baznīcas virsvaldes darbu ārpus Latvijas robežām, jo trimdā devās divas trešdaļas no Latvijas Baznīcas virsvaldes locekļiem," norādīja archibīskaps. „Ja kāds apšauba, vai Baznīcas virsvalde bijusi tiesīga kārtot baznīcas lietas ārpus Latvijas robežām, tad tas zināmā mērā jau piekāpjas mūsu zemes okupantu priekšā." Bez šiem 4 agrākās Baznīcas virsvaldes locekļiem jaunajā virsvaldē vēl būs 18 zemēs un apgabalos ievēlēti locekļi. Vēlēšanas beigsies oktobrī, un ir iespējams, ka tūlīt arī notiks pirmā jaunās Baznīcas virsvaldes sēde. Archibīskaps skubinādža aktīvizēt skolu un jaunatnes darbu, vairāk abonēt žurnālu „Ceļa Biedrs", kas ir baznīcas oficiozs, kā arī veltīt lielāku uzmanību garīgās rosmes celšanai un draudžu disciplīnai.

Konferences pirmajā dienā notika arī apgabala garīgā darba vadītāja un Baznīcas virsvaldes locekļa vēlēšanas. Par apgabala garīgā darba vadītāju ievēlēja līdzšinējo prāv. Arnoldu Ernstsonu, bet Baznīcas virsvaldes locekļa amatam vienbalsīgi izraudzīja prof. Dr. E. Leimani. Apgabala pārvaldē par locekļiem ievēlēja māc. R. Āboliņu un (par laicīgo locekli) K. Hincenbergu.

LELDAAs pārvaldes priekšnieks prāv. A. Veinbergs konferences dalībniekus iepazīstināja ar draudžu apvienības un tās pārvaldes darbību, īpaši izceļot pārvaldes rosmi jaunās mazformāta Bībeles sagādē. Šī Bībele jau iespiesta, un ASV jau pienākuši arī pirmie 2000 eksemplāri.

Reformācijas 450 gadu atzīmēšanai paredzēti dievkalpojumi, kuŗiem kopīgas dziesmu lapiņas iespiedīs apgāds Sējējs. Jācer, ka līdz oktobrim iznāks arī māc. J. Strautnieka grāmata par Mārtiņu Luteru.

Ziņojumu par rietumapgabala darbību sniedza prāv. A. Ernstsons. Apgabalā darbojas 12 draudžu, kuŗās kopā ir 3430 locekļu. Aizvadītajā gadā kristīti 33 bērni.

(Nobeigums 5. lpp.)

Vai Kremlis gatavo jaunu farsu?

Baltvācu mēnešraksts „Baltische Briefe" savā jūnija numurā sniedz kāda raksta satura atstāstījumu, kas publicēts Heidelbergā iznākošajā Igauņu frontes cīnītāju apvienības izdevumā „Voitleja", norādot, ka, līdzīgi igauņu izdevumam, ziņas pareizumu nevar garantēt.

Kāds krievu komūnistu partijas augstāks biedrs, viesojoties Helsingforā, sarunā ar kādu somu izteicies, ka sakarā ar oktobŗa revolūcijas 50. gadasvētkiem Pad. savienībā izziņošot jaunu satversmi, kuŗa Baltijas valstīm, Grūzijai un Armēnijai došot lielāku patstāvību ar ziņāmu pašu ārpolitiku. Noiūks esot ar to iegūt lielāku balsu skaitu komūnistiskajam Austrumu blokam Apvienotajās nācijās. Minēto apgabalu iedzīvotājiem turpmāk esot paredzēta divkārša pavalstniecība, piemēram, igauņiem būšot pašiem sava Igaunijas pase, kuŗai gan nepieciešama īpaša vīza, un arī Pad. savienības pase. Pad. savienības ārlietu ministra vietā stāšoties īpaša padome, kuŗu veidošot 15 atsevišķo padomju republiku ārlietu ministri.

Teorētiski tas nozīmējot lielāku brīvību, — komentē „Voitleja", — bet praktiski par ārlietu ministru izraudzīšot kādu krievu ar Igaunijas pasi. Minētās republikas tomēr nekad neiegūšot statusu, kāds pašreiz ir Bulgārijai vai Čechoslovakijai, jo Maskava tagad rūgti nožēlojot, ka tagadējās t.s. satelītvalstis tūlīt pēc kaŗa nav iekļāvusi savā territorijā, kas tagad vairs neesot iespējams.

Baltijas valstis jau kopš Pētera Lielā laika visu krievu — kā balto, tā arī sarkano vai zaļo — apziņā esot neatdalāma Krievijas sastāvdaļa, tāpat kā Ukraina un Baltkrievija. Baltijā visi nacionālie simboli esot likvidēti jau 1940. gadā, Baltijas valstīm esot atņemti nacionālie karogi, ģerboņi, himnas, piemineklī, uniformas, nauda, pastmarkas un cits, kas aizstāts ar krievu simboliem. Baltiešu komūnisti esot krieviski dresēti, tāpat kā vietējie komūnisti Ukrainā un Baltkrievijā.

„Voitleja", kā jau teikts, apšaubā, vai šī ziņa par jauno Pad. savienības satversmi atbilst patiesībai. Citādi raksta saturs esot patiess, jo igauņu, tāpat kā pārējo Baltijas valstu komūnisti nekad nav ierunājušies par savu zemju pielīdzināšanu Krievijai vai citām satelītvalstīm. Kā brīdinājuma piemērs piemin ēta Karēlija, kuŗa atsevišķa Pad. savienības republika bija vienīgi tik ilgi, kamēr tajā karēlieši dzīvoja vairākumā. Tikko ar karēliešu izsūtīšanu un krievu iesūtīšanu bija panākts, ka iedzīvotāju vairākumu veido krievi, Karēliju 1965. gadā pārveidoja par Pad. savienības Krievijas republikas territoriju. Red.

Prof. Dr. Arnolds Spekke

Paliksim, kas esam!

LATVIJAS SŪTNIECIBAS VAŠINGTONĀ VADITĀJA RUNA ASV RIETUMKRASTA 3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU ATKLĀŠANAS AKTĀ 30. JŪNIJĀ SANFRANCISKO

Pirms apmēram 100 gadiem viens no mūsu pirmajiem nacionālajiem dziesminiekiem — Ansis Liventāls (1803.—1878. g.) rakstīja:

Pēc simts gadiem
latvju dziesmas
Augstā pulkā skandinās,
Citas tautas sveicinās
Apskaidrota prāta liesmās.

Viņa vizionārais skats bija vērsts nākotnē, ap viņu vēl bija latviešu klausu jaužu un sērdieņu smagā ikdiena, un viņš esot pirmais, kas šo smago ikdienu apdziedājis. Protams, viņš nevarēja pat viskarstāko murgu sapņos iedomāties, ka viņa nojautas un jūsmas pēc simt gadiem atbalsosies zemes lodes otrā pusē, tāpat kā mēs šodien nevaram nojaust, kādas mūsu jušanas pieminēs pēc nākamiem simt gadiem, it īpaši skatoties apkārt šai neizrēķināmi straujajā notikumu ritmā, kuŗa vidū jādzīvo mums tagad. Tāds nu reiz ir mūsu raibais liktenis, kuŗu nupat kāds kungs privātā vēstulē man piemin sakarā ar mūsu tautas esprit de frontieres (robežnieku garu vai stāju).

Tiesa, mūsu centīgie un sirsnīgie tautieši šodien dzied „augstā pulkā", un pie tam valstī, kas visdziļāk un, es teiktu, vistiešāk cenšas izprast mūsu vēstures un ģeografijas gadsimtu vecās kaites, komplikācijas, drāmas, — sauciet kā gribat. Mēs par to viņiem esam un būsim pateicīgi līdz mūsu personīgo vai cilvēcīgo dienu galam. Tas viss tā, bet viss tas, kas ir ap šo mūsu cildeno un košo sanāksmi un svinēšanu, tas nu rāda ar vēstures procesa nelokāmo un negrozāmo spēku to grūti izmērījamo distanci, kas mūs šķir no dzejnieka jūsmīgās vizijas.

„Apskaidrota prāta liesmās"! Ai, vai! Cilvēka prāts sasniedzis nepieredzētus panākumus, — kas to grib noliegt? Bet cik nu tur ir apskaidrotības, dzejnieks, acīm redzot, gribējis teikt: augstu morālu vērtību? Tas nu, lūk, mums katram jāizmērī uz savas dzīves un pieredzes, nelaimes un sastrēgumiem. Un to ir tik daudz, ka reizēm apnīk skaitīt un atcerēties. Augstās vietās atskan bīstami brīdinājumi, gaužām bīstami. Minēšu tikai pašreizējā pāvesta Paula VI enciklikas, kuŗās viņš ar, laikam, savā sirdi sažņaugtu neatlaidību atkārto tezi, ka cilvēka prāta fantastiskie sasniegumi jāsaskaņo ar to pašu cilvēku morālo stāju. Bet tas, ko mēs redzam visapkārt, ik rītus atvērot avīzi, tas nu ir akls naids, nelabas kaislības, personīgas aušības un reizē tik primitīvi mežonīgs, ka ar visuzmanīgāko rēķināšanu nevar izrēķināt, kāda eventuāli varētu izskatīties cilvēces rītdiena.

Labu daļu latviešu tautas liktenis izmetis pasaulē tieši tādos laikos. Un arī tie mūsu tautieši, tautas lielums, kas dzīvo aiz dzelzs priekškara, — nedomāju, ka tie jūtas pārāk droši aiz šī „naida un cilvēku muļķības mūŗa", kā bija teikts par slaveno Berlīnes mūri.

Senajā dainā lasām:

Māte, mana mīļā māte,
Ne tā mana mūža māte;
Tā saulīte, tā zemīte,
Tā bij mana mūža māte.

Varu iedomāties, ar kādu izbrīnu, lai neteiktu nesaprašanu, mūsu emigrācijas jaunākās paaudzes, tās, kas nepazīst savu tēvu un senču dzimteni, klausās šajos pantiņos. Ne tā tas ir, protams, ar mums, vecajiem, un vidējo gadu tautiešiem, kam krūtīs kaut kas iesmeldzas, šos vienkāršos vārdus klausoties. Pat tas nu mums visiem — kā jauniem, tā veciem — ir kopīgs: mūsu liktenis svešās zemēs un mašās. Kā dzīvot, kā pastāvēt, kā neļaut sevi pasaulei samīt? Tāpat dzimtenē lietas, cik zinām, ieti dziļumā, saprašanas un pārdzīvojumu dziļumā. Lielās revolūcijas, un kas gribēs liegt,ka tā nebūtu bijusi liela? — postulāti, dogmāti, „priecas mācības", savus laikus neapstrīdamie paragrafi sāk noziedēt, tāpat kā tas notiek visā pasaulē. Un drīz tie būs pavisam novituši. Žēl man to teikt tiem, kas šiem paragrafiem vēl tic. Kādā Šveices joku lapā bija iespiesta karikatūra, kuŗas centrā redzams sevī ierāvies „mazais biedrs", kam dod bargas pavēles no visām pusēm septiņi, — saku septiņi, — marksisma, ļeņinisma un līdzīgi -ismu diktātori, kas nepazīst žēlastības un pretrunu. Joki pie malas, bet, kad nu reiz visas šīs baigās naida stalažas sabruks, pasaulē sajukums — un kas to zina, kas vēl? — būs milzīgs, un nemaz nepietiks ar sarkanām puķītēm uz sarkani izrotātās kapsētas.

Tas viss un vēl daudz.kas cits būs un notiks rītdien, bet mums nu jāredz, kā mēs te tiekam uz priekšu, kā varam pastāvēt kā varbūtēja saite mūsu dzimtenes tautiešu un brīvās pasaules starpā, kad reiz pienāks brīdis, kad arī viņiem būs pieejama cita lasāmā viela, nekā tas ir tagad. Atbilde, man šķiet un vienmēr šķitusi, ir vienkārša, var pat likties vientiesīga: palikt tiem, kas mēs esam, cienīt sevi un izcīnītos panākumus pasaulē uz to tradiciju pamata, kuŗās mēs uzaugām un izveidojāmies tādi, kādi mēs esam. Mums jāpaliek izturīgiem un stipriem, kādi bijuši mūsu priekšgājēji gadu simtiem cauri, un mums jāturas kopā, lai vairotu savus spēkus. Tādi mēs esam vajadzīgi ne tikvien sev, bet arī tiem aiz dzelzs priekškara, ar kuŗiem agri vai vēlu mēs tiksimies, un lai tas būtu kopīgu tautisku ciņu virzienos. Nav nekad bijis viegli tautām, kas tiek vēstures trauksmainajos laikos tā raustītas, kā tas notiek pašlaik ar mums, bet ir šai dramātiskajai pieredzei arī otra, labā puse: tā ir — vairot izturības pieredzi dzīves faktu priekšā, vairot dzīves gudrību un izrīcību dažādību, stiprināt raksturu, un to nu mēs esam jau visos šajos gados pieredzējuši un pieredzēsim vēl uz priekšu.

Tā nu mēs te stāvam skaistajā Zelta vārtu pilsētā — sev par prieku un par piepildīšanu, bet citiem par interesi un neapšaubāmu cienību — un svinam savus svētkus, savu garīgo tradiciju izveidošanas un izdaiļošanas svētkus. Jūsu programma ir sīki un lietderīgi izstrādāta, un ikviens, kam rūp pasaulē īpatnēji garīgās radīšanas sasniegumi, zinās atrast to vietu jūsu sarīkojumos, kas tam būs visšvīkāka gaumei un meklējumiem.

Ja skatāmies paaudžu secības notikumos, jūsu svētkiem ir liels un plašs vēriens, un nākamās paaudzes zinās sev no tā gūt atziņas un ierosinājumus.

Par nesen notikušajiem dziesmu svētkiem Lesterā, Anglijā, lasāms kādas mūsu pazīstamas literātes sarakstīts skaists apraksts „Londonas Avīzē" 23. jūnija izdevumā. Tas noslēdzas šādi: „Mūsu dziesmu dienas ir mūsu gara brīvības svētki!"

Lepni teikts! Paldies rakstītājai. Tā nu mēs, gadu simtos nopeltie, niknu vēju mocītie latvieši, šeit varam stāvēt pašapzinīgi un priecīgi brīvās pasaules priekšā kā brīvi ļaudis, un mūsu dziesmas var lepni kāpt un atskanēt pretim spožai Dieva saulei.

TURPINĀSIM STRĀDĀT!

Jau tagad plaši pārrunāts, kā atzīmēt Latvijas 50 gadu neatkarības atceres dienu, kā plānus attieksmē uz to īstenot mērķtiecīgi un iespaidīgi. Ir daudzi labi un tiešām vērtīgi ierosinājumi, tādēļ jācer, ka izdosies arī savākt pietiekami līdzekļu visu labo nodomu īstenošanai. Tai pašā laikā gribas arī ticēt, ka latviešu tautai tik nozīmīgajā laikā visi darbinieki un visas organizācijas atradīs veidus un iespējas, kā radīt kopīgu koordinētu un vaditu sadarbību, ka ikviens atbalstīs kopīgā darba pamatmērķi, tikpat sirsnīgi atbalstot šī kopīgā darba atsevišķās fazes. Jācer arī, ka neradīsies nevajadzīgi kompetenču strīdi, kā arī nesaskaņas par darbu sadali un īstenošanu; ka šoreiz nebūs personīgu ambīciju, bet viena vienīga griba — kalpot Latvijas nākotnei.

Nevienu lielu darbu, bet jo sevišķi tādu, kā patiešām nozīmīgo Latvijas 50 gadu neatkarības atceres atzīmēšanu veidā, lai par to dzirdētu arī brīvās pasaules iedzīvotāji un valstsvīri, nevar paveikt bez rūpīgi izstrādāta plāna un īpašas organizēšanas. Kamēr vēl strādājam pie plānošanas un organizēšanas, ir jau dažas nepieciešamības, kuŗas nevar gaidīt, kādēļ pie to nokārtošanas jāstājas tūlīt.

Vispirms, pastāv nodoms censties panākt, lai ASV pasts izdotu Baltijas valstu 50 gadu neatkarības atceres pastmarku, līdzīgu tām, kādu ASV pasts laida apgrozībā Polijas 1000 gadu kristīšanisma atzīmēšanai. Ir skaidrs, ka panākt Baltijas valstim veltītas pastmarkas izdošanu nebūs ne viegli, ne arī vienas dienas darbs. Pie tam jāievēro, ka laika atlicis ļoti maz, jo nākoša gadā izdodamo pastmarku izplānošanas jautājumu izšķirs jau šai rudenī. Tādēļ tūlīt jāstājas pie darba, rakstot šai lietā ikvienas ASV pavalsts senātoriem un tautas vietnieku nama locekļiem. No pieredzes jau zināms, ka daudzi tautieši labprāt šai darbā piedalītos, bet viņus kavē grūtības ar tekstu uzrakstīšanu angļu valodā. Šī iemesla dēļ lai še sniegtas dažas paraugvēstules.

Dear Senator (Representative) Dear Sir u.t.t.

Next year the Baltic States will commemorate their fiftieth anniversary. As a friendly gesture to these unhappy nations, the United States Post Office might issue a Commemorative stamp. May we ask your help in securing such an issue?

Respectfully
(pilns vārds, uzvārds un adrese)

Vai arī:

The Balts have had a necessity to fight against invaders ever since their recorded history. When the Champion of Liberty were issued, no representative of the Baltic States — Lithuania, Latvia and Estonia were remembered. Now the Baltic nations and Americans with Baltic background are preparing to commemorate their fiftieth anniversary. These by the Soviet Union occupied nations will not be able to do so openly but the people of the free world need not fear reprisals! Surely a fitting gesture for the United States be to issue a Commemorative stamp, with this to assure the oppressed people that they are not forgotten. Please speak on this matter with the Postmaster General, and introduce a Resolution requesting to honor the anniversary of independence of Estonia, Latvia and Lithuania, by a postage stamp that would be seen by the people around the world.

Respectfully...

Tikpat nepieciešams īstejkt mūsu pateicību tiem valstsvīriem, kuŗi pēdējā laikā arvien par jaunu nostājušies Baltijas valstu brīvības jautājuma aizstāvju pirmajās rindās. Šoreiz rakstot vārdus oriģinālrakstībā, senātoram Hugh Scott un reprezentantiem (Representative) Edward Derwinski, Roman Pucinski un Barrat O'Hara.

Lai arī šai vajadzībai dots paraugs, adresējot to: Senate Office Building vai House Office Building (atkarā no tā, kam raksta), Washington, D.C. Uzrunā, piemēram, minēts Dervinska vārds, bet tas izmaināms pēc vajadzības un vēlmes.

Dear Mr. Derwinski:

We are very grateful for your continued interest in the crucial question of the restauration of Baltic States freedom. We hope that this question will be understood not only as an interest of the Baltic region, but also as a question of principle of universal freedom, without which there is no hope for a lasting peace and a secure future.

We also are interested to know, what the President has done to implement H. Con. Res. 416, adopted by the last Congress.

Once more, please accept our sincere gratitude for your unchanging fight for justice.

Respectfully...

Ja kādam nepieciešamas vēl tuvākas ziņas, adrese vai citi vēstuļu paraugi, vajadzigo var iegūt, rakstot: Americans for Congressional Action to Free the Baltic States, 2932 W. Eastwood Ave., Chicago, Ill., 60625. Nobeigumā vēlreiz gribas atgādināt, ka augstāk minēto darbu nepieciešams uzsākt bez kavēšanās un ka tas ir nevis vienas organizācijas, bet visas sabiedrības kopīgs uzdevums, kuŗu īstenot aicinājusi arī Amerikas latviešu apvienība. Turpināsim strādāt! Un neaizmirsīsim arī to, ka katram darbam nepieciešams arī materiāls atbalsts, bez kuŗa agrāk vai vēlāk ikviens darbs apstāsies līdzekļu trūkuma dēļ.

Voldemars Korsts

LATVIJA

55. N-RS. TRESDIENA, 1967. GADA 12. JŪLIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Viņķelis, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4. Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 366—3999;

Ieķšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 309, Scarborough, Ont.; tālr. 759—9076;

Ārlietu redaktors — Imants Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—4933;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vādījā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neiesūtotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai inicialiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir raksītāja personīgs teikums un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.40; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

ATBILDE O. IEVIŅAM

Izlasot O. Ieviņa lasītāja vēstuli LA 24. jūnija numurā, rodas iespaids, ka viņš vai nu negrib, vai arī nevar „tikt līdz" manam domu gājienam.

BTFK sekretāra izglītību uzsvēru tādēļ, ka a) juridiska izglītība ļauj secināt, ka protokols ir pareizi un precīzi uzrakstīts; b) viņa nevainojamās angļu valodas zināšanas izslēdz iespēju pārprast sēdes gaitu.

Atsaukšanās uz BTFK lēmumu blakus 14. jūnija aktam rīkot arī demonstrāciju, kas it kā pierādītu, ka BTFK var pieņemt lēmumus arī bez sazināšanās ar atsevišķo tautību centrālajām pārstāvībām, ir pilnīgi nevietā. 14. jūnijā aizvesto piemiņas akta (arī demonstrācijas) rīkošana ir tiešs BTFK uzdevums, kuŗu tai devušas visas trīs centrālās pārstāvības. Toties gadījumos, kuŗos tiešī skartas pašas centrālās pārstāvības, kā, piemēram, BATUN aicinājuma lietā, BTFK var pieņemt lēmumus vienīgi ar visu trīs centrālo organizācijas piekrišanu. Tās ir divas pilnīgi dažādas lietas.

Lasot spgalvojumu, ka LNAK, neatbalstot BATUN, uzmetusi sev ēnu, gribētos draudzīgi jautāt, kas kvalificē O. Ieviņu ieteikt tik autoritātīvu spriedumu? Kādreiz jānozēlo, ka pie LNAK nedarbojas goda tiesa, kuŗai tad visvairāk piekristu šādu lietu izkārtošana.

Ne es, ne arī LNAK valdes priekšsēdis plakātu nēsāšanā angļu tirdzniecības pārstāvības Toronto priekšā nepiedalījāmies tādēļ, ka LNAK jau pašā sākumā nostājās pret šādu nepārdomātu rīcību, kas neparāda nekā cita, kā mūsu vājumu (150 personu, profesionālos demonstrētājus un jauniešus ieskaitot, no apm. 30.000 baltiešiem Toronto). Katram, kas grib darboties, ielas aktivitātes vietā ļoti labprāt gribētu ieteikt cita veida aktivitāti. Saprotams, ne jau LNAK — pašu vēlētās institūcijas un tās darba nopulgošanā.

Arī man nebūtu nekādu iebildumu šos un citus jautājumus pārrunāt ar O. Ieviņu BTFK priekšsēža un sekretāra klātienē, neesmu tomēr pārliecināts, vai BTFK priekšsēdis šādās sarunās būs ieinteresēts ielaisties, jo, kā viņš man žēlojās, O. Ieviņš, apstrīdētajā sēdē nebūdams balss tiesīgs dalībnieks, esot atļāvies kādā jautājumā apšaubīt arī H. Kullango kompetences un autoritāti.

Beidzot gribētos ieteikt O. Ieviņam neizlietot visu enerģiju, cīnoties ar draugiem, jo tad tās varētu pietrūkt cīņā ar īsnaidniekiem.

Ar augšējo paskaidrojumu no tālākām debatēm šai jautājumā atsakos un uz eventuālām jaunām lasītāju vēstulēm neatbildēšu.

T. Kronbergs, Toronto

☆

PĀRDOMAS LIGO VAKARĀ

Sēžu un domāju, cik ilgs laiks pagājis, kopš pēdējo reizi nemākslotu, bez grāmatu un lapiņu palīdzības trimdas latvietis gaisā svieda „līgo!" Jau pāri divdesmit gadiem. Tie aizlocījušies viens aiz otra, laiks pagājis, bet vēl arvien visās vietās, kur mīt latvieši, svin Līgo vakaru un Jāņu dienu. Ja ne tieši 23. jūnijā, tad pāris vakaru pirms vai pēc īstā Līgo vakara latviešu balsis gaisos sviež „līgo!" Bet — cik vēl ir tādu latviešu, kas līgo dziesmas no galvas zina? Mēs salasāmies kopā un līgojam no grāmatām un dziesmu lapiņām... Agrāk, mūsu pašu zemē, bija ļoti daudz tādu, kas visu nakti, līdz pašai rīta ausmai gāja no mājas uz māju, un visu laiku viņu mutes bija pilnas līgo dziesmām. Tie paši cilvēki Latvijā to varēja un darīja, tagad vairs ne. Vai svešuma grumbuļainos ceļos kādreiz zinātais būtu no galvas izbiris? Vai mūsu bērniem būtu „grūtākas" galvas nekā kādreiz jaunībā mums pašiem? Kas to pateiks. Tikai vienu zinu es un daudzi citi: Līgo vakars vairs nav dabīgs un brīvs, kad kaimiņš kaimiņu un draugs draugu bez „vizītes" pieteikšanas apmeklēt drīkstēja un to arī darīja.

Otrkārt — mēs, vecie, viennēr uzbrūkam jaunajiem, ka tie neievēro mūsu senču tradicijas. Jā, ko gan jaunietis redz un mācās priecīgajos Līgo svētkos tagad? Redz pudeļu kalnus. Dzird ne jau nu līgo dziesmas, bet degvīna skurbumā prātā ienākušās Līgo vakaram visnepiemērotākās dziesmas. Vai tad jādusmojas, ka jaunieši mūsu Saulgriežu svētku sanāksmēs neierodas? Nē! Varu tikai apsveikt tos, kam pietiek spēka turēties no tādām izdarībām tālāk. Ne jau tādēļ jauniešiem veco rīkotajās svinībās jāierodas, lai pieväktu „līkus" un pēc visām piemērotajām un nepiemērotajām izdarībām sakoptu un nolīdzinātu „kaujas lauku". Tas ir ļoti bēdīgi, bet, diemžēl, parasti viennēr tā notiek.

E. A., Milvokos

☆

NU TIK BRAUKSIM!...

Man patīk jaunas idejas! Man patīk jauni nodomi! Man patīk arī pakaskēties! Laikam tas man iedzimts. No vecvecmāmiņas. Viņa bija revolūcionāre! Viņa atteicās no vecāku izraudzītā bagātā saimniekdēla, atteicās no nodrošinātas un miegainas dzīves ar viņu un apprecēja kalpa puisi. Savu dzīvi abi vadīja paši, pie tam ar sekmēm. Bet viņi arvien esot zinājuši ko dara.

Kā revolūcionāres pēcnācējam man patīk Ņujorkā izdalītās lapiņas, kuŗās skaidri pateikts, ka visa angļu tauta ir blēži! Kas par to, ka ar šādu rīcību mēs zaudējam draugus? Toties taču iegūstam ienaidniekus zaudēto vietā. Bez tam — re, kā sadevām!...

No tautiskās puses raugoties, man patīk vienprātība. Beidzot tā arī radusies. Līdzšinējie kontraparti nu iet vienu ceļu. Abi grib ceļot. Abi sūtīs delegācijas uz citām zemēm, kuŗām skaidri pateiks, ka mums dodama brīvība. Uz Angliju (blēžu zemi) nav ko braukt. Arī uz Vāciju, Zviedriju un Dienvidameriku ne, jo tur dzīvo latvieši, kas ne tikai pazīst vietējos apstākļus, bet arī enerģiski darbojušies. Japāna, laikam, mūs negaida. Tātad — brauksim uz Afriku!

Vislabāk man patīk BATUN priekšlikums braukt ar prievītēm un skaņu platēm. Esot jau drošs, ka visas Afrikas radiostacijas gaida mūsu mūziku. Tāpat esot jau drošs, ka pēc šāda mūsu brīvības ceļojuma afrikāņi savos svētkos izbeigs savas mīdīšanās paražas un to vietā smuki dejos „Tūdaliņ, tagadiņ". Lai neviens man nesaka, ka ar to uz laiku atlikts (vai ir jau vispār iesākts?) tiešais pienākums informēt Apvienotās nācijas. Ja visas tautas dejos „Ačkupu", mūsu lieta ir nodrošināta! Delegāciju braucēji redzēs pasauli, pēc tam vēl ilgi varēs rakstīt par saviem piedzīvojumiem. Tas būs laba reklāma. Un Amerikā reklāmu nedrīkst novērtēt par zemu!

Arī mums ir vismaz divi reklāmas lielmeistari. Ja nosūta telegrammu, to tūlīt ziņo avīzes. Ja nosūta divas telegrammas, to apzīmē par organizācijas izciltu aktivitāti. Kas par to, ja šur tur citur vienā vakarā nosūtīti trīs duči telegrammu, kuŗām tad seko neatlaidīgi atgādinājumi? Tam nav nozīmes, jo, to nerekLāmējot, nevar runāt par organizācijas aktivitāti. Bet aktivitāte nepieciešama! Pat tad, ja pāris tūkstošu lapiņu un trīs vēstules izmaksā pāris tūkstošu dolāru. Arī tā ir „jauna" ideja, bet bez jaunām idejām mums neuzvarēt. Ja pietrūkst līdzekļu īstam darbam, tās nāv svarīgi. Tos varēs rast tad, kad būs izbūvēti kapi, kad būsim pabraukājušies, padziedājuši un padejojuši. Bet par visām lietām vairāk — ziņojuši!

Revolūcionāres mazmazdēls

☆

VAI NEDERĒTU NEPARASTĀKI LĪDZEKĻI?

Mūsu presē bija lasāms, ka 14. jūnija demonstrācija - motorkāde Toronto vietējos trīs lielajos kanadiešu dienas laikrakstos, tāpat televizijā nav pieminēta ne ar vārdu.

Kādreiz Rīgas radiotornī pusaudži naktīs uzlīda tā smalkē gandrīz vai policistu acu priekšā un piesēja tur kādu drānu. Par to otrā dienā rakstīja visi Rīgas laikraksti. Pašreizējos apstākļos svešumā mēs arī vairs nevaram apmierināties ar parastajām „pastaigām" pa ielām, tādēļ derētu padomāt, vai nebūtu jācenšas pēc „dēkainākas" rīcības, kas nepaliek neievērota un presē neatzīmēta. Nav jāaizmirst, ka šajā zemē ekstravaganci, kaut ko neparastu, viennēr uzmana preses laudis, kaut arī tas notiktu ārpus „kārtības ruļļiem". Vai tad Toronto latviešu, igauņu un lietuviešu vidū trūktu drosmīgu un uzņēmīgu zēnu, kas varētu izspēlēt kādu „stiķi"? Piemēram, uzkāpt uz lielā dienas laikraksta „Star" nama jumta esošās žuburainās antennas mastā un tur piestiprināt kādu trāpīgu saukli? Cits tai pašā laikā varētu uzkāpt, teiksim, CBC raidītāja televīzijas tornī un arī tur piestiprināt saukli. Liekas, ka kaut kas tamlīdzīgs arī 14. jūnijā būtu radis ievērību vietējos kanadiešu laikrakstos. Grūti ticēt, ka mēs arī tad būtu palikuši bez publicitātes un neievēroti. Vai nav tā, ka cīņā labi visi līdzekļi, kas pakalpo mērķim? Un fakts ir, ka drosmīgos vienmēr ievēro un uzklausa.

Ed. Keišs, Toronto

BENITA SILGALE TĀ VISS SĀKĀS

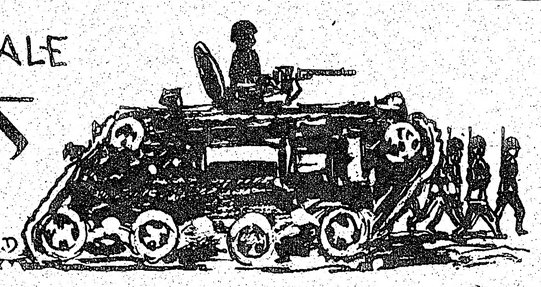

(6. turpinājums.)

8.

CAUR SIETU

Neatkarīgās Latvijas policijas, tiesu un cietumu darbiniekus atlaida. Daudzus arestēja, un tie pazuda bez pēdām. Kur viņi palika un kas ar viņiem notika, to zina, varbūt, tikai daži padomju režīma lielfunkcionāri.

Visām pārējām valsts un pašvaldības iestādēm piesūtīja Pad. savienībā parastās darbinieku aptaujas veidlapas. Tajās bija prasītas ļoti sīkas ziņas par katru darbinieku, skaŗot visu viņa mūžu un gaitas, tāpat vecākus un priekšteču, cik tālu vien iespējams, radus, tuviniekus, draugus un paziņas. Veidlapās bija taujāts par sakariem ar radiniekiem un paziņām ārpus padomju zemes robežām, kā tos sauc, ko dara, kāds viņu sabiedriskais stāvoklis, kādās aprindās apgrozās, kādēļ dzīvo ārzemēs. It sevišķi bija vajadzīgas ziņas par to, kādā veidā izpaužas attieksmes ar aizrobežas radiem vai draugiem: sarakstoties vai satiekoties, kur un kā satiekas un sazinās.

Padomju cilvēks drīzāk noliegs savu tēvu un māti, vai atteiksies no dēla un meitas nekā atzīsies, ka tie dzīvo kaut kur aiz robežas un ka ar tiem uztur kaut kādus sakarus, jo šāda atzīšanās varētu kļūt liktenīga. Uz šīs atzīšanās pamata var apvainot par ārzemju spiegu, var apcietināt, spīdzināt un nodot tiesai, var aizsūtīt spaidu darbos kaut kur ziemeļu tundrā audzēt Mičūrina ziemciešu kviešus vai kādā Vidusāzijas smiltainē rakt apūdeņošanas kanāļus, bet var arī piespriest augstāko soda mēru — lodi pakausī.

Tādēļ cilvēki arī Latvijā un pārējās padomju varas okupētajās zemēs — Lietuvā, Igaunijā un Karēlijā pamazām sāka vairīties no radiem un paziņām, kas, izmantodami otra pasaules kara radītos apstākļus, atstāja savu zemi un meklēja patvērumu brīvajos Rietumos, nevēloties saņemt no tiem nekādas ziņas.

Ļoti svarīga loma padomju cilvēka dzīvē, darba gaitās un panākumos piekrita sociālajai izcelsmei. Tādēļ aptaujas lapās arī par to bija prasīti visi sīkumi: no kādiem agrākajiem sabiedriskajiem slāņiem cēlies, kas savā laikā bijis, kādu sabiedrisku stāvokli vai amatus ieņēmis — vai bijis muižnieks, rūpnieks, lauksaimniecības īpašnieks, garīdznieks, bijušās krievu cara vai kādas citas vēl nesen bijušas armijas vai valsts virsnieks, diplomāts, policists, namsaimnieks, zemes īpašnieks, tirgotājs vai kas cits, ko komūnisti mēdz apzīmēt par kapitālistu rokas puišiem vai izmantotājiem.

Ja cilvēka izcelsme nav nevainojami proletāriska, tas Pad. savienībā arvien var sagaidīt dzīvē vai darbā nepatikšanas, šķēršļus un neveiksmes. Darba vietā maz ievēro šāda cilvēka spējas un neļauj tam avansēties. Viņa bērniem nav pieejama augstākā izglītība. Visās vietās un lietās viņu un tā ģimenes piederīgos pastumj pie malas, apiet un ignorē. Katru viņa un piederīgo soli pavada komūnistu neuzticība un aizdomas. Un lai Dievs ir žēlīgs, ja viņam vai tā piederīgajiem darbā pagadās kāda kļūdīšanās vai pasprūk kāds neuzmanīgāks, brīvāks vārds: katru kļūdīšanos, lai cik sīka un nenozīmīga tā būtu, un katru neuzmanīgu vārdu vai izteicienu, lai cik nevainīgs tas būtu, var kvalificēt par lielu politisku noziegumu, kas vienā acumirklī atnes postu vai pat nāvi.

Izpildīdams šo aptaujas lapu, padomju cilvēks zina, ka komūnistu izpratnē viņš skaitās netiešs, bet varbūt arī tiešs līdzzinātājs un līdzgaitnieks visās apgrēcībās un pārkāpumos, kuŗus pirms daudziem gadiem izdarījuši vai — kas zina? — vēl var izdarīt savās turpmākajās mūža gaitās tie viņa radinieki vai paziņas, kuŗus aptaujā prasīts uzdot.

Pad. savienība vēlas būt kollektīvu zeme, tādēļ pārkāpumu un noziedzību gadījumos padomju vara tur aizdomās vai vaino visu to kollektīvu, pie kuŗa vainīgais vai tikai par vainīgu uzskatītais pieder. Vispirms tāds kollektīvs ir apsūdzētā padomju cilvēka ģimene. Otrkārt — visi viņa radinieki. Treškārt — draugu un paziņu aprindas, kuŗās vainīgais vairāk vai mazāk apgrozījies. Ja padomju vara kādu pārkāpumu uzskata par nozīmīgu, tad pēdējā katēgorijā, paši to nemaz nezinādami, iekļūst pat daži gadījuma rakstura pazīstamie: veikalnieks, pie kuŗa vainīgais parasti iepircies, veļas sieviņa, kuŗai tas devis mazgāt savu veļu, kaut vai akls ubugs, kuŗa cepurē viņš, garām iedams, iemetis kādu naudas gabalu. Sevišķi nozīmīgu pārkāpumu gadījumos šī katēgorija var paplašināties līdz bezgalībai. Draugu un paziņu izvēlē padomju cilvēkam tādēļ jābūt sevišķi uzmanīgam un pat atturīgam.

Visu to paturot prātā un zinot, ka aptaujas lapā vēl ir daudz apslēptu āķīgu jautājumu, kuŗu nolūks atbildētāju kaut kādā veidā „iegāzt", katram, atbildot uz aptaujas jautājumiem, jāsakopo viss prāts un gara spēks, jābruņojas ar pacietību, apdomību un mieru, lai ar aptaujas lapas paviršu vai neuzmanīgu izpildīšanu nepiedzīvotu neiedomājamas nepatikšanas un grūtības.

Latviešu cilvēki, varbūt, gan jauta, bet pilnībā vēl neapzinājās, ka šādas aptauju lapas padomju varas rokās nozīmēja smalku sietu, caur kuŗu tā arvien par jaunu sijā savus pilsoņus, pārbauda viņu uzticamību, tausta un meklē viņu domās un prātā katru slepeni ieperinājušos neapmierinātības vai pretestības diglīti, kuŗu tad cenšas bez žēlastības izravēt un izskaust. Ja citādi neiet, tad nolikvidē pašu „ķecerīgo" pilsoni.

Latviešu cilvēki tomēr instinktīvi juta, ka aptauja viņus izspiego bez atlikuma. Sašutuši par to, daudzi izpildīja savas aptaujas lapas ar apzinātu nevīžību, nosvērtākie ar apvaldītu humoru, straujākie ar izsmieklu, dažs pat sarkastiski dzēlīgi un asi.

Ko domāja un juta padomju varasvīri, aptaujas lapās pētīdami savu jauno pilsoņu noraidīgo nostāju pret viņiem pašiem un viņu pasaules pārvaldīšanas politiku, nezina neviens. To iespējams vienīgi iedomāties. Bet ir skaidrs, ka ar aptaujas lapu izpildīšanas veidu daudzi iekļuva aizdomīgajos un uzmanāmajos, daudzi vēlāk aizgāja moku ceļā uz izsūtījumu vietām.

9.

SUŅU BŪDAS UN NĀVES GARĀŽA

Un tad kādu dienu, klusi un nemanot, Rīgā ieradās čeka.

(Turpinājums sekos)

Helmers Pavasars

Latviešu mū... jaundarbi Le...

— ANDRA VITOLIŅA ĒRĢEĻU KONC...

Jaundarbu koncerts dziesmu dienās Lesterā un Latvju biedrības Lielbritanijā rikotais Andra Vitoliņa ērģeļu koncerts Londonā pieskaitāmi ievērojamākajiem notikumiem latviešu mūzikas dzīvē. Abu koncertu programmās uzņemtie darbi diezgan noteikti iezīmēja latviešu mūzikas turpmāko attīstību un latviešu komponistu jaunrades ceļus. Ar gandarījumu varam runāt par panākumiem, kas gūti laikmetīgās mūzikas stila virzienā. Agrāk vai vēlāk šeit raditos darbus atskaņos arī Latvijā, jo latviešu komponists pieder savai tautai.

Ar lielāko interesi gaidījām Stutgartes operas solistes Renātes Gūtmanes uzstāšanos. Nebijām vilušies. Rakstnieku vakarā un jaundarbu koncertā viņa sevi atestēja kā mākslinieci ar izcilu mūzikālitāti un augsti izkoptu vokālu kultūru. Viņas skaistais, samtainais tembrs sevišķi valdzināja Longina Apkalna dziesmās, kas, par spīti modernām konstrukcijām, ir ar intimām, liriskām izjūtām, pievilcīgas un patikamas. Arī Šturma un Šēnfelda dziesmas Gūtmane dziedāja ar iejušanos autoru skaņrakstos. Dzirkstīgi izskanēja Šēnfelda asprātīgais „Krusta dancis". Gribētos izteikt vēlējumu, lai Renātes Gūtmanes viesošanās Anglijā nebūtu pēdējā. Techniski droši un mūzikāli pavadīja Marija Solimini.

Flautiste Maija Lielause un Marija Solimini atskaņoja Alberta Jēruma „Sonātu" pirmatskaņojumā un Tālivalža Ķeniņa „Concertante", kas jau dzirdēta Latviešu biedrības jubilejas koncertā Londonā. Arī šoreiz šis spilgtais darbs pārliecināja ar savu svaigumu.

Ar pārliecību sakāms, ka Alberta Jēruma „Sonāta" ir viņa līdz šim labākais instrumentālais darbs — techniķā, izteiksmē un formā. Tieši šo darbu abas mākslinieces atskaņoja ar lielu mākslinieciskuo vērienu.

Veselu sensāciju radīja Andra Vitoliņa ērģeļu spēle. Graujošie fortissimo akordi ilka trīcēt Visu dvēseļu dievnama mūriem un Demonfora aula sienām. Andra Vitoliņa ērģeļu kompozicijas mūs ieveda viņa radošajā pasaulē, kuŗā daudz jaunu ieskaņu. Londonā, 3. jūnija vakarā, viņš atskaņoja vairākas J. S. Bacha korāļu priekšspēles, apliecinādams šīs cildenuma ziņā nepārspētās mūzikas stila izpratni.

Koncert... mēr bija ... mentālais ... šanu stāst... tājam un ... cita darba... pārliecinoš... tas 1945.

Gribētos ... viena, kas ... dzija pārd... nojumā s... tautas cie... kās ar pā... jamo „Iēs... beidzās a... nu „Mūsu ... mi no bib... nikas Str... līša dzeju...

Dzejā ... miem And... jis ilustrā... reizēja izd... gātu fant... uz ērģelēn... ti. Dzīvā ... ģitajā ska... nas.

Kompon... kajos nod... ja deklam... lasītājs R...

Līdzīga ... Ir kā ne... skaņa, at... gās pārdo... likteni.

Jaundar... dējām tec... rā daudz... „Latviešu ... Interesant... de un me... trapunkta ... jis labi m... no bieža... maiņām, ... vīdū radī...

Londonē ... Vitoliņš ... tērpretāci... zijas autc... tas dzies... Par to a... dies!

REDA...

„Archite... architektu... redaktori ... Halifaksā ... Stokholm...

„Daugava... Nr. 3 (113... izdevums, ... ja burtnī... Hazners, ...

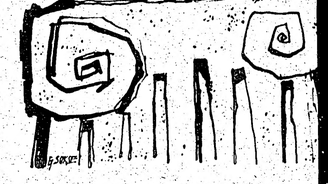

(36. turpinājums)

Beidzis sarunu ar viesmīli, pasūtinā... zās un pārlaida skatienu telpai. Nāka... tā acis satikās ar Ilgas skatu. Mazlie... tas palocija galvu.

— Tev kāds pazīstams? — Rudolfs ... nījis, ka Ilga atņem sveicienu. Paziņ... reiz negribēja sastapt.

— Jā. Students. Patiesībā pat — s... Tu arī viņu zini.

Rudolfs paskatījās un iesvilpās.

— So, so! Tā tā! Alhambrai viņam ... trūkst, bet kad parādi jākārto, tad ra... tiem laikiem!

Rudolfs bija pasūtinājis kafiju. Iera... un sakārtoja pasūtinājumu. Nevērīgi ... dolfa un Ilgas priekšā kafijas tases, v... steidzās uz telpas vidu pie studentie... tes bija palikusi pudele Henesija, cuk... sagriezts citrons un rinda glāzīšu.

Kamēr viesmīlis darbojās pie stud... Aivars Avots piecēlās un pienāca pi... Ilgas galdiņa.

— Sveiki, Ilga. Sveiki, Ekerta kungs...

Tad viņš pievērsās tikai Ilgai.

— Drīkst aicināt dejot?

Ilga paskatījās Ekertā.

— Onkelchen, tev taču nav iebildu...

Rudolfa seja bija dzelzs maska.

— Ganz wie es dir beliebt. Nē, ma...

Helmers Pavasars

Latviešu mūzikas jaundarbi Lesterā

ANDRA VITOLIŅA ĒRGEĻU KONCERTS LONDONĀ

Jaundarbu koncerts dziesmu dienās Lesterā un Latvju biedrības Lielbritanijā rīkotais Andra Vitoliņa ērģeļu koncerts Londonā pieskaitāmi ievērojamākajiem notikumiem latviešu mūzikas dzīvē. Abu koncertu programmās uzņemtie darbi diezgan noteikti iezīmēja latviešu mūzikas turpmāko attīstību un latviešu komponistu jaunrades ceļus. Ar gandarījumu varam runāt par panākumiem, kas gūti laikmetīgās mūzikas stila virzienā. Agrāk vai vēlāk šeit radītos darbus atskaņos arī Latvijā, jo latviešu komponists pieder savai tautai.

Ar lielāko interesi gaidījām Štutgartes operas solistes Renātes Gūtmanes uzstāšanos. Nebijām vīlušies. Rakstnieku vakarā un jaundarbu koncertā viņa sevi atestēja kā mākslinieci ar izcilu mūzikālitāti un augsti izkoptu vokālu kultūru. Viņas skaistais, samtainais tembrs sevišķi valdzināja Longina Apkalna dziesmās, kas, par spīti modernām konstrukcijām, ir ar intīmām, liriskām izjūtām, pievilcīgas un patīkamas. Arī Šturma un Šēnfelda dziesmas Gūtmane dziedāja ar iejušanos autoru skaņrakstos. Dzirkstīgi izskanēja Šēnfelda asprātīgais „Krusta dancis". Gribētos izteikt vēlējumu, lai Renātes Gūtmanes viesošanās Anglijā nebūtu pēdējā. Techniski drošī un mūzikāli pavadīja Marija Solimine.

Flautiste Maija Lielause un Marija Solimini atskaņoja Alberta Jēruma „Sonātu" pirmatskaņojumā un Tālivalža Ķeniņa „Concertante", kas jau dzirdēta Latviešu biedrības jubilejas koncertā Londonā. Arī šoreiz šis spilgtais darbs pārliecināja ar savu svaigumu.

Ar pārliecību sakāms, ka Alberta Jēruma „Sonāta" ir viņa līdz šim labākais instrumentālais darbs — technikā, izteiksmē un formā. Tieši šo darbu abas mākslinieces atskaņoja ar lielu mākslinieciskū vērienu.

Veselu sensāciju radīja Andra Vitoliņa ērģeļu spēle. Graujošie fortissimo akordi lika trīcēt Visu dvēseļu dievnama mūriem un Demonfora aula sienām. Andra Vitoliņa ērģeļu kompozicijas mūs ieveda viņa radošajā pasaulē, kurā daudz jaunu ieskaņu. Londonā, 3. jūnija vakarā, viņš atskaņoja vairākas J. S. Bacha korāļu priekšspēles, apliecinādams šīs cildenuma ziņā nepārspētās mūzikas stila izpratni.

Koncerta smaguma punkts tomēr bija paša Vitoliņa monumentālais darbs „Kurzemes ciešanu stāsts" deklamētājam, lasītājam un lielām ērģelēm. Nezinu cita darba, kurā būtu dziļāk un pārliecinošāk attēlota mūsu tautas 1945. gada traģēdija.

Gribētos ticēt, ka nebija neviena, kas atstāja dievnamu bez dziļa pārdzīvojuma. Dziļā saviļņojumā sekojām šim latviešu tautas ciešanu stāstam, kas sākās ar pārlaicīgo un nepērveidojamo „Iesākumā bija vārds" un beidzās ar visas pasaules lūgšanu „Mūsu Tēvs debesīs". Lasījumi no bībeles mainījās ar Veronikas Strēlertes un Andreja Eglīša dzeju.

Dzejā attēlotajiem notikumiem Andris Vitoliņš komponējis ilustrātīvu mūziku, kas vienreizēja izdomā un liecina par bagātu fantaziju. Izmantoti visādi uz ērģelēm vien iespējamie efekti. Dzīvā virknē aizslīdēja sarežģītajā skaņrakstā apslēptās ainas.

Komponistu viņa mākslinieciskajos nodomos teicami atbalstīja deklamētāja Biruta Zariņa un lasītājs Roderiks Pavasars.

Līdzīga mūzika ir epilogam. It kā nebūtībā izdziest pēdējā skaņa, atstājot klausītāju smagās pārdomās par neatminamo likteni.

Jaundarbu koncertā vēl dzirdējām techniski veiklo un faktūrā daudzpusīgo Andra Vitoliņa „Latviešu tautas dziesmu svītu". Interesants darbs ir viņa „Prelūde un mediantiskā fūga" ar kontrapunkta savijumiem. Būtu bijis labi mazliet vairāk atturēties no biežām reģistru kombinācijų maiņām, jo katra maiņa darba vidū radīja nevajadzīgas pauzes.

Londonā un Lesterā Andris Vitoliņš virtuozi un lieliskā interpretācijā atskaņoja šīs recenzijas autora „Fantaziju par tautas dziesmu Kaŗaviri bēdājas". Par to autora sirsnīgākais paldies!

(Londonas Avīze)

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Architekts" Nr. 13, Latvijas architektu biedrības izdevums, redaktori Dr. arch. P. Kundziņš Halifaksā un arch. R. Legzdiņš Stokholmā, 30 lpp.

„Daugavas Vanagu Mēnešraksts" Nr. 3 (113), DV centrālās valdes izdevums, šāgada maija un jūnija burtnīca, atb. redaktors V. Hazners, 80 lpp.

Jānis Tanks

NEZINĀMAJAM JUBILĀRAM

Šodien tu esi gavilnieks.
Tu priecājies, ka esi iesoļojis
pats savā mūžā, kuŗu gada skaitļos rakstot,
var apzīmēt ar vienu nulli galā.

Dievs svētījis tavus ceļus:
Pāri posta bezdibeņiem,
tavas zemes bezizejā,
tālos jūras ceļos —
uz jaunas zemes krastu,
uz miera ostu,
uz jaunu dzīvi,
uz brīvi.

Nu tu esi uzkāpis augstā kalnā
savos pilnajos mūža gados
ar nulli galā.
Tu vari paskatīties lejup,
kas viss tur nav pamests!
Tu noslauki sviedrus,
bet tev nereibst galva.

Tavs ceļš ieš augstāk —
pašā kalna galā.
Neviens no turienes nekāps vairs lejā,
neviens.
Kas pavērsis seju pret sauli,
tam ēna paliek aiz muguras.

Tu iesi un iesi
un iekāpsi pašā saulē.

Latvijas senatnes pētniekam 80 gadu

Rietumvācijas pilsētā Bīlefeldā 6. jūlijā 80 mūža gadu piepildījās pazīstamajam vēsturniekam Vilim Biļķinam, kas pieskaitāms tai mūsu senatnes pētītāju paaudzei, kuŗa respektētu vārdu iebuva un nostiprināja neatkarīgās Latvijas laikā.

Dzimis Zālītes pagastā, V. Biļķins pēc Dzimtmisas pagasta un Grīevaldes ministrijas skolas beigšanas 1908. gadā eksāmenācijas komisijā ieguva mājskolotāja tiesības un strādāja par audzinātāju Jelgavā un Viļņā. Pirmā pasaules kaŗa laikā viņš nokļuva Imantas pulkā, ar kuŗu 1920. gadā no Vladivostokas atgriezās dzimtenē, tūlīt iestājoties Latvijas universitātes filoloģijas un filozofijas fakultātes vēstures nodaļā, kuŗu ar maģistra gradu pabeidza 1927. gadā. Pēc tam viņš strādāja par vēstures skolotāju Liepājas ģimnazijā, Jelgavas skolotāju institūtā un Rīgas 2. valsts ģimnazijā.

V. Biļķins 1935. gadā uzņēmās Rīgas pilsētas vēstures archīva direktora palīga pienākumus, bet vēl tai pašā gadā kļuva par šī iestādījuma vadītāju, paliekot amatā līdz boļševiku trešajai okupācijai 1944. gada rudenī, kad devās trimdā. Svešumā pamazām atjaunojoties latviešu skolu darbībai, sevišķi Vācijas bēgļu nometnēs, V. Biļķins bērniem atkal mācija vēsturi Bērnsenes skolā, bet no 1946.—1949. gadam lasīja lekcijas par Latvijas vēsturi Baltijas universitātē Pinebergā. Sākoties no Vācijas DP nometnēm tālākai izceļošanai, viņš devās uz Šveici, bet kopš 1965. gada atkal dzīvo Rietumvācijā.

Līdztekus paidagoga un archīvāra darbam V. Biļķins sarakstījis arī vairāk nekā 30 zinātnisku apcerējumu un pētījumu, galvenokārt par viduslaiku vēsturi, kuŗi Latvijā publicēti periodiskajos izdevumos „Brīvā Zeme", „Izglītības ministrijas mēnešraksts". „Vēstures institūta žurnāls" u.c., bet trimdā izdevumos „Sauksme", „Ceļa Zīmes" un „DV mēnešraksts". Šajās publikācijās viņš, piemēram, rūpīgi un lietpratīgi izsekojis Nameiša un Rūsiņa laikam, zemgaļiešu cilņām ar vācu biskapiem un to ordeni, latviešu dzimtjaužu bēgšanai uz Rīgu, kā arī baltu tautu tirdzniecībai 9. un 13. gadsimtā, bet vairākos rakstos pievērsies aistu jautājumam un chronistam Indriķim.

Īpaši tuvs V. Biļķinam ir kuršu liktenis, kādēļ tā pētīšanai viņš nodevies ar sevišķu interesi.

Jāizveido bērnu ansambļi

ANDRA VITOLIŅA PIEZĪMES PAR ANGLIJAS LATVIEŠU DZIESMU DIENĀM LESTERĀ

ASV rietumkrasta 3. latviešu dziesmu svētki Sanfrancisko gan jau izskanējuši, bet nākošā gadā notiks ASV latviešu 4. vispārējie dziesmu svētki Klīvlendā un Eiropas latviešu 2. dziesmu svētki Hanoverā, tāpat saviem nākošajiem dziesmu svētkiem pamazām jau sāk gatavoties arī Kanadas latvieši. Tādēļ sniedzam Zviedrijā dzīvojošā komponista Andra Vitoliņa piezīmes par Lesterā notikušajām Anglijas latviešu 8. dziesmu dienām, jo viņa domas var būt noderīgas ne vien svētku rīkotājiem, bet arī tiešajiem dalībniekiem — koŗu vadītājiem un dziedātājiem. Pārņemam sekojošo rakstu saīsinātā veidā no Vācijas latviešu laikraksta „Latvija".

Tikai gads atlicis līdz Eiropas latviešu 2. dziesmu svētkiem, tādēļ kopkoŗa koncertu Anglijas latviešu 8. dziesmu dienās Lesterā var uzskatīt par sava veida ģenerālmēģinājumu. Kas sasniegts un kā vēl trūkst?

Ja salīdzina ar dziesmu dienu atsvētēm šai pašā Lesterā pirms sešiem gadiem, ievērojami augusi kopkoŗu kvalitāte un dziedātāju puiks, kopskaitā, pec programmā sniegtajām ziņām, 242. Tik prāvam dziedātāju pulkam

Gite Juškēvica beigusi Lorentian universitāti Sadberijā ar B.A. gradu franču valodā, bet turpinās studijas māstera grada iegūšanai. Viņa saistījusies darbā par skolotāju Toronto. G. Juškevica pieder pie studeņšu koŗporācijas Aurora saimes.

Rezultātā Pilskalna apgādā Linkolnā nule iznācis viņa lielais darbs „Kursa un kuršu cīņas". Viņa otrs plašāks darbs, sarakstīts Lucernā, Šveicē, „Zemgaļiešu brīvības cīņas" iznāca jau 1960. gadā.

Par spīti dižajam gadu skaitam, pazīstamais senatnes pētnieks joprojām turpina neatlaidīgi un sistēmatiski strādāt, dodot arvien jaunus pienesumus latviešu cilšu dzīves skaidrošanas un izvērtēšanas kopdarbam, ko, novēlot labas darba sekmes un izturību, var tikai apbrīnot.

Jānis Sudrabiņš

arvien labāk padodas dziesmas, kuŗas prasa plašu koŗa skanīgumu un aizraujošu dziesmu priekū, kā Melngaiļa „Lokaties mežu gali", Feija „Kā man bija nedzīvot", Vītola „Beverīnas dziedonis" un Alfreda Kalniņa „Latvju himna". Tāpat, manuprāt, gluži dabiski, ka liriskās, draiskulīgās vai ritmiski izsmalcinātās dziesmas tik lielā pulkā zaudē lielu daļu savas pievilcības, piemēram, A. Ābeles „Redz, kur jāja" (vīru koŗiem), vai jauktajiem koŗiem E. Melgaiļa „Cīruļa vedības" (manuprāt arī pārāk robusti sastēigti tempi) un V. Dārziņa „Rotaļa" (gribu noteikti iebilst pret nemotīvētajām atstarpēm starp atsevišķajiem pantiem — šī taču ir, kaut stilizēta, deja, kuŗā mūzikālā pulsa pārtraukums nozīmē dejotājiem katastrofu!).

Lai cik nozīmīgi būtu kopkoŗa diriģenti un viņu vaditie kopkoŗa mēģinājumi, kuŗu nekad nevar būt par daudz, kopkoŗa kvalitāti tomēr noteic visi vietējie diriģenti un balsu apmācītāji, kā arī ikviena korista mēģinājumu apmeklēšana. Ja še kaut kas klibo, tad arī ģeniāls diriģents nekā neizdarīs. Lai tādēļ man, kā vienam no šiem vietējiem apmācītājiem un „ierindas dziedātājiem", atļauts griezties pie saviem līdzbiedriem ar šādām prasībām, kuŗas, saprotams, attiecas arī uz mani.

Ikvienam dziedātājam — kā nedrošam, tā arī drošam — neatiekami ļāpmeklē visi mēģinājumi. Līdz šāgada Ziemsvētkiem ikvienam Eiropas latviešu 2. dziesmu svētku kopkoŗa dalībniekam (un tas attiecas arī uz koristiem citos kontinentos! — Red.) būtu jāzina no galvas visas programmā paredzētās dziesmas.

Ikvienam apmācītājam jāprot izdziedāt ritmiski un motīvāciski un apmeklētāju skaita ziņā šīs dziesmu dienas var mēroties ar 1951. gada (?) dziesmu dienām, kuŗās viens no diriģentiem bija tagad mirušais Teodors Reiters. Pārējie diriģenti Lesterā bija Helmers Pavasars, Tīkla Ilstere (jauktiem koŗiem) un Andrejs Pommers (vīru koŗiem); pie ērģelēm šo rindu rakstītājs.

Kā nozīmīgu un svētīgu pasākumu gribētos izcelt bērnu un pārsniedza veselu toni. Vīru koŗi turējās stabilāk, taču arī te caurmērā detonēšana tuvojās pustonim. Lai man tādēļ atļauts lūgt ikvienu — kā pieaugušo, tā bērnu ansambļu apmācītāju — izmantot daudzos vasaras kursus, kādi notiek ikvienā Eiropas valstī (droši vien, arī Ziemeļamerikā, — red.), lai nostabilizētu vai papildinātu savu mūzikālo izglītību un amata prasmi. Atrunāšanās, ka mazliet kaut ko tamlīdzīgu jau darījis pirms 20 vai 30 gadiem, te neder. Māksla, it īpaši mūzika, ir skaudīga. Ja diendienā neasina savu dzirdi, ritma izjūtu, diriģēšanas techniku, dziedāšanas techniku vai varbūtēji kāda instrumenta spēli, prasme nenovēršami ierūs, progress pārvēršas regresā. Te nevar alzbildināties ar laika trūkumu, — biedrību kasieņu vai sekretāru amatus var veikt arī citi, kad jāpmeklē visas viesības vai kino izrādes. Neaizmirsīsim, ka dziesmu svētki ir viens no mūsu trimdas dzīvības avotiem!

Kur vien iespējams, jāizveido latviešu bērnu ansambļi, no kuŗiem ar laiku nāks jaunie koŗu dziedātāji un varbūtējie apmācītāji.

Beidzot gribu lūgt dziedātājus un apmācītājus novērst šādas ļūdas: Jāņa Norvila „Māsas pūrā" visiem droši iemācities dziesmas vidusdaļu; Alfreda Kalniņa „Kas tie tādi spēka vīri" nenaldīgi iemācities daudzos ātrā tempā grūti izdziedamos chromatiskos gājienus. Soreiz tie pazuda nenosakāma toņu augstuma miglā; V. Dārziņa „Rotaļā" nenaldīgi iemācities pareizos vārdus, it īpaši „trai" un „rai". Laba laļa basu ar pilnu krūti „trai rā" vietā dziedāja „trai rāi"; J. Vītola „Beverīnas dziedoni" it paši viņiem jāiemācās pareizās balsis. Samērā 'audzi šoreiz jauc:a klāt gājienus no kāda agrāka „Beverīnas dziedoņa" izdevuma (pirmveida bez orķestŗa).

Vai visi jaukto koŗu vīri nevar iākt talkā vīru koŗiem kaut vai solidāritātes dēļ?

Lielajam klausītāju pulkam Lesteras dziesmu dienas katrā ziņā dāvināja neaizmirstamu piedzīvojumu. Viens no jaukto koŗu diriģentiem — Alberts Jērums — domāja, ka kopkoŗa kvalitātes un apmeklētāju skaita ziņā šīs dziesmu dienas var mēroties ar 1951. gada (?) dziesmu dienām, kuŗās viens no diriģentiem bija tagad mirušais Teodors Reiters. Pārējie diriģenti Lesterā bija Helmers Pavasars, Tīkla Ilstere (jauktiem koŗiem) un Andrejs Pommers (vīru koŗiem); pie ērģelēm šo rindu rakstītājs.

Kā nozīmīgu un svētīgu pasākumu gribētos izcelt bērnu un

(Nobeigums 5. lpp.)

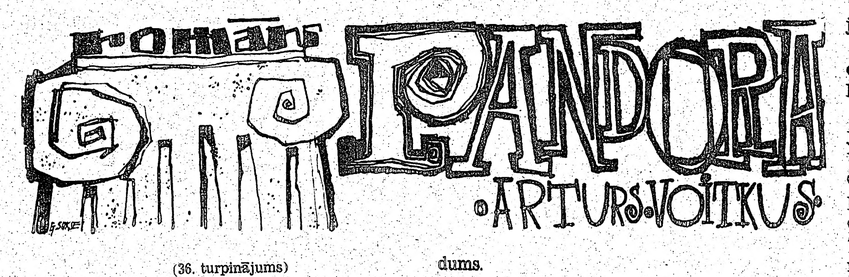

(36. turpinājums)

Beidzis sarunu ar viesmīli, pasūtinātājs pagriezās un pārlaida skatienu telpai. Nākamajā mirklī tā acis satikās ar Ilgas skatu. Mazliet izbrīnījies, tas palocija galvu.

— Tev kāds pazīstams? — Rudolfs bija pamanījis, ka Ilga atņem sveicienu. Paziņas viņš pašreiz negribēja sastapt.

— Jā. Students. Patiesībā pat — skolas biedrs. Tu arī viņu zini.

Rudolfs paskatījās un iesvilpās.

— So, so! Tā tā! Alhambrai viņam naudas netrūkst, bet kad parādi jākārto, tad raud par grūtiem laikiem!

Rudolfs bija pasūtinājis kafiju. Ieradās viesmīlis un sakārtoja pasūtinājumu. Nevērīgi nolicis Rudolfa un Ilgas priekšā kafijas tases, viesmīlis aizsteidzās uz telpas vidu pie studentiem. Uz paplātes bija palikusi pudele Henesija, cukurs, ripiņās sagriezts citrons un rinda glāzīšu.

Kamēr viesmīlis darbojās pie studentu galda, Aivars Avots piecēlās un pienāca pie Ekerta un Ilgas galdiņa.

— Sveiki, Ilga. Sveiki, Ekerta kungs!

Tad viņš pievērsās tikai Ilgai.

— Drīkst aicināt dejot?

Ilga paskatījās Ekertā.

— Onkelchen, tev taču nav iebildumu?

Rudolfa sejā bija dzelzs maska.

— Ganz wie es dir beliebt. Nē, man neir iebildums.

Dejas grīda bija dejotāju pārpildīta. Īstenībā te nevarēja dejot, bet pāri sakļāvušies mīnājās uz vietas. Ilga domāja, ka arī Aivars to satvers tikpat cieši, kā to darīja pārējie dejotāji, bet viņa rokas atturīgi vēsi meiteni turēja no sevis iespējami atstatu. Pēc pāris minūtēm viņš, mazliet smīnēdams, jautāja:

— Onkelchen? Kā jūs te gadījāties ar šo . . . kungu ar iesirmiem deniņiem? Un kāpēc onkelchen?

— Tāpēc, ka viņš ir mans tēvocis. Es pie viņa dzīvoju.

— A! Pie viņa?

— Un tantes.

— Un tantes. Un kur tad tante pašreiz?

— Mājās.

Ilga izstāstīja, kā ar Rudolfu šeit iegadījusies. Aivars ziņkāri noklausījās.

— Tātad dēka, — viņš beidzot konstatēja. — Vai tādā gadījumā nepārsēdīsities pie mūsu galda?

Ilga juta, ka Aivara skāviens kļuva stingrāks.

— Jāpajautā Herrn Eckert, — viņa teica, cenzdamās apvaldīt sajūsmu. Aivars bija brīnišķīgs.

Aizvedis Ilgu atpakaļ pie Ekerta galdiņa, Aivars, Ilgas roku neatlaizdams, uzsmaidīja Rudolfam:

— Ekerta kungs, vai nedzersīt savu kafiju pie mūsu galda? Lielākā barā omulīgāk.

— Ich . . . mēs . . . mums drīz gan jādodas mājās. . . . Rudolfs stostījās, Ilgā skatīdamies.

— Onkelchen, neesi Spielverderber! — Ilga lūdzās. — Tur man vairāki pazīstami . . . no skolas . . .

Negribīgi Rudolfs cēlās, iepriekš viesmīli pamājis un pavēlējis pasūtinājumu pārvietot uz studentu galda. Pēc formālas iepazīšanās un krēslu sabīdīšanas, Ilga tika novietota blakus Aivaram. Otrā pusē tai sēdēja Gunars Vitmanis. Rudolfu savā vidū bija ieņēmuši pāris vecāki studenti. Viņš sēdēja tai pašā galda malā, kur Ilga, un nevarēja meiteni redzēt. Labā oma bija zudusi.

Glāzītēs mirdzēja zeltainais konjaks.

— Kommilitoņi, — Aivars māksloti svinīgā nopietnībā uzrunāja galda biedrus, tad apdomājās un, Rudolfā paskatījies, piemetināja: — . . . un filistra kungs! Pacelsim glāzes uz mūsu šīvakara skaistumkaralienes veselību! Lai dzīvo skaistums un sieviškība!

Iztukšojuši glāzes, liksmotāji uzkodām iegrūda mutēs apcukurotās citrona ripiņas un, sejas skābumā saviebuši, sāka tās sūkāt. Rudolfs uzdzēra malku kafijas. Ilga konjaka glāzi neskartu atlika atpakaļ uz galda.

— Jūs konjaku nedzerat? — Aivars jautāja un tūlīt pamāja viesmīlim. Kamēr tas pienāca, viņš jautāja Ilgai: — Vīnu? Bet kādu? Reinvīnu? Herr Eckert! — viņš pēkšņi pārtrauca sarunu ar Ilgu un pievērsās Rudolfam: — Kuŗš ir labākais Reinas vīns? Ober, ejiet pie tā kunga! Ejiet pie mūsu filistra, tas jums izskaidros, kādu vīnu nest. Viņš ir speciālists.

Viesmīlis paklausīgi piegāja pie Rudolfa. Piesarcis par glaimu, Rudolfs sāka izjautāt, kādi Reinas vīni šeit dabūjami. Padzirdis kādu pazīstamu nosaukumu, Rudolfs pacēla pirkstu.

— Tas pats! Kuŗa gada gājums?

Aci nemirkšķinādams, viesmīlis nosauca kādu skaitli.

— Gut! Nesiet to! — Rudolfs neapdomājoties pavēlēja, un viesmīlis aizsteidzās.

Konjaka pudelē pietika vēl divi glāzēm. Kad tās bija izdzertas, viesmīlis pāri Rudolfa plecam novāca tukšo pudeli.

— Vai vēl tādu pašu? — viņš jautāja, Rudolfā skatīdamies.

Rudolfs neziņā paskatījās blakus sēdētājā. Tas piekrizdams pamāja ar galvu.

— Jā, — Rudolfs nodeva pasūtinājumu tālāk viesmīlim. — Tādu pašu.

Pēc ceturtās glāzes Rudolfs jutās par piecpadsmit gadiem jaunāks. Ja viņš arī nekad nebija studējis un bijis korporēlis, viņš bija nesis virsnieka zīmotnes. Wein, Weib und Gesang! Cilvēks dzīvo tikai vienreiz! Un cik, galu galā, tāds konjaks maksā? Kāpēc viņš arī reiz nevarētu būt jautrs un izpirkt glāzi dzēriena? Līdz šim viņš bija cienājies uz studentu lēses, tagad bija viņa kārta.

Ap četriem no rīta Rudolfs Ekerts parakstīja kādu papīrīti, ko tam pasniedza viesmīlis. Desmitlatu zīmi viesmīlis ar pateicību pieņēma dzeramnaudai. Studenti Rudolfam palīdzēja iekļūt mētelī, iesēdināja ormanī un pateica tam Ekertu adresi. Tikai pie mājām, kad ormanis kungu modināja, Rudolfs attapās un sāka apskatīties pēc Ilgas.

— Orman, kur jaunkundze? — Rudolfs jautāja.

— Kungs bija viens pats, — ormanis apgalvoja. — Par šito vedumu — divi latiņi.

— Orman, netais špāses. Vajaga būt jaunkundzei! Du altes Ekel!

— Ja kungs grib pie jaunkundzēm, es varu aizvest. Bet līdz kungam gan nevienas nebija.

— Tu var? Kāpēc tad neved? Verrueckter Kerl!

— Rudolfs iesvempās atpakaļ kamanu kulbā, un ormanis uzšāva zirgam. Viņi apstājās pie kādiem vārtiem Kurmanova ielā.

— Te, kungs.

No pavārtes bija iznācis naktssargs. Ormanis pazina.

— Kažu, kungs grib pie Hertas. Ieved.

— Te? — Rudolfs Ekerts berzēja acis. — Ko viņa te dara?

(Turpinājums sekos)

(Turpinājums sekos)

TVIJA

1967. GADA 12. JŪLIJS

AKCIJA TORONTO.

Alfrēds Vinčela, 508 Palmerston
tālr. 531—4533;
Silvija Ancāne, sasniedzama re-

ūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park
h, Ont.; tālr. 759—3976;
Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
3;
Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
4226.

A EIROPĀ:
Münster/Westf., Von Einem Str. 19.
iptus pēc vajadzības iesnāt. Ne-
zglabā, bet us vēlēšanos sūta at-
ika (Kanadā) vai starptautiskais
Ar autora vārdu vai inicijāļiem
s domas ir rakstītāju personīgs
atbilst arī redakcijas viedoklim.
n Kanadā — par mēnesi $1.50;
$4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
Atsevišķa numura cena 20 centu.
inājumu daļā $1.40, bet tekstā
— $6.40 par 1 collas slejas telpu.

jos kanadiešu dienas laikrakstos, tāpat televizijā nav pieminēta ne ar vārdu.

Kādreiz Rīgas radiotorņī pusaudži naktīs uzlida tā smailē gandrīz vai policistu acu priekšā un piesēja tur kādu drānu. Par to otrā dienā rakstīja visi Rīgas laikraksti. Pašreizējos apstākļos svešumā mēs arī vairs nevaram apmierināties ar parastajām „pastaigām" pa ielām, tādēļ derētu padomāt, vai nebūtu jācenšas pēc „dēkainākas" rīcības, kas nepaliek nelevērota un presē neatzīmēta. Nav jāaizmirst, ka šajā zemē ekstravaganci, kaut kō neparastu, vienmēr uzmana preses laudis, kaut arī tas notiktu ārpus „kārtības ruļļiem". Vai tad Toronto latviešu, igauņu un lietuviešu vidū trūktu drosmīgu un uzņēmīgu zēnu, kas varētu izspēlēt kādu „stiķi"? Piemēram, uzkāpt uz lielā dienas laikraksta „Star" nama jumta esošās žuburainās antennas mastā un tur piestiprināt kādu trāpīgu saukli? Cits tai pašā laikā varētu uzkāpt, teiksim, CBC raidītāja televizijas tornī un arī tur piestiprināt sauklī. Liekas, ka kaut kas tamlīdzīgs arī 14. jūnijā būtu radis ievērību vietējos kanadiešu laikrakstos. Grūti ticēt, ka mēs arī tad būtu palikuši bez publicitātes un nelevēroti. Vai nav tā, ka ciņā labi visi līdzekļi, kas pakalpo mērķim? Un fakts ir, ka drosmīgos vienmēr ievēro un uzklausa.

Ed. Keišs, Toronto

dēļ jābūt sevišķi uzmanīgam un

rātā un zinot, ka aptaujas lapā
tu ākīgu jautājumu, kuŗu no-
ut kādā veidā „iegāzt", katram,
s jautājumiem, jāsakopo viss
ks, jābruņojas ar pacietību, ap-
lai ar aptaujas lapas paviršu
pildīšanu nepiedzīvotu neiedo-
nas un grūtības.

varbūt, gan jauta, bet pilnībā
šādas aptauju lapas padomju
ēja smalku sietu, caur kuŗu tā
ijā savus pilsoņus, pārbauda vi-
sta un meklē viņu domās un prā-
erinājušos neapmierinātības vai
kuŗu tad cenšas bez žēlastības
. Ja citādi neiet, tad nolikvidē
lsoni.

omēr, instinktīvi juta, ka ap-
o bez atlikuma. Sašutuši par to,
vas aptaujas lapas ar apzinātu
ie ar apvaldītu humoru, strau-
dažs pat sarkastiski dzēlīgi un

uta padomju varasvīri, aptaujas
vu jauno pilsoņu noraidīgo no-
pašiem un viņu pasaules pārval-
ezina neviens. To iespējams vie-
t ir skaidrs, ka ar aptaujas lapu
daudzi iekļuva aizdomīgajos un
idzi vēlāk aizgāja moku ceļā uz

9.

AS UN NAVES GARAŽA

nu, klusi un nemanot, Rīgā iera-

urpinājums sekos)

Saulaines 15 gadi

Ne vien visā Kanadā, bet arī tālu dienvidos no tās robežām latviešiem labi pazīstams Saulaines vārds. Tuvi un tāli ciemiņi, mazi un lieli, ir priecājušies par Saulaines skaisto dabu, tās mieru un klusumu. Notavasagas krastos, ielejā, kuru no pārējās apkārtnes norobežo mežu ieloki, izveidots latviešu ciemats. Te jau 15 gadu diendienā skan latviešu valoda, te esam atraduši mieru, atpūtu un prieku, te varam audzināt bērnus latviskumā.

Pirms apm. 100 gadiem Notavasagas krasti un tuvākā apkārtne vēl bija apaugusi lieliem mežiem. To, protams, ievēroja Kanadas kokrūpnieki, un tā sākās rosīga mežu izmantošana. Pašreizējās Saulaines robežās tolaik uzcēla kokzāģētavu, kuras dambju druvas un kanāļu vietas vēl tagad redzamas. Tai laikā Kanadā mežus tikai cirta, bet par to atjaunošanu nedomāja. Pārdesmit gadu laikā visi derīgie koki bija izmantoti. Zāģētavai pietrūka darba. Mašīnas aizveda, darba rosme apklusa, un vecā zāģētava kļuva pamesta vieta. Tikai pati daba gādāja, lai celmi atkal pārklātos ar jaunu mežu.

Notavasagas ieleja nav visai piemērota lauksaimniecībai. Bet drīz ievēroja tās skaistumu. Vietām upes stāvie, augstie krasti atgādina Amatas iežus. Rudenos lapu koku krāšņumu vēl vairāk pastiprina skuju un dzīvības koku mūžīgais zaļums. Tā šī vieta, iegūdama Happy Valley Camp nosaukumu, kļuva par vasaras atpūtas un nometņu vietu. Šai zonā tās vērtību vēl cēla Toronto tuvums — tikai 50 jūdžu.

Toronto Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudze bija pirmā visā brīvajā pasaulē, kas trimdā ieguva savu lauku īpašumu. Trimdinieki gandrīz visi apmetušies pilsētās, bet mūsu saites ar lauku dzīvi arvien vēl stipras. Tikai lauku klusumā un dabas skaistumā rodams miers un dvēseles līdzsvars. Bet vēl vairāk lauku veselīgie apstākļi nepieciešami pilsētas bērniem. Sv. Jāņa draudze saprata vasaras nometnes lielo nozīmi arī latviskajā audzināšanā. Kad tā ar bij. Latvijas ģenerālkonsula R. Braisona starpniecību saņēma no Noksas (Knox) presbiterāņu baznīcas piedāvājumu pirkt šo lauku īpašumu, draudze saprata tā nozīmi un izmantošanas iespējas. Tādēļ lēmums pirkt Saulaini bija vienbalsīgs, un 1952. gada 6. jūlijā to iesvētīja un nodeva draudzes un visas latviešu sabiedrības lietošanā.

1952. gada pavasarī draudze par 3000 dol. nopirka 103 akrus zemes un meža Notavasagas labajā krastā kopā ar 3 mājām, šķūni un 4 vasaras mājiņām. 1961. gada rudenī Saulaines territoriju paplašināja, iegādājoties par 7000 dol. vēl 164 akrus zemes upes otrā krastā. Tā tagad Saulaines kopīgā platība ir ap 270 akru.

Kad draudze nopirka Saulaini, tā bija nolaistā stāvoklī. Tūlīt vajadzēja sākt tīrīšanas un remonta darbus. Čaklā darbā, pērkot vienīgi materiālus, visas telpas ātri bija sapostas ciešamā stāvoklī, lai varētu uzņemt atpūtas meklētājus. Sākuma gados, kad tautiešiem vēl bija maz citu iespēju, brīžiem radās grūtības visu vasarnieku uzņemšanā. Katru gadu Saulaine arvien vairāk uzposta, telpas paplašinātas un uzlabotas. Še jāuzsver, ka gandrīz visi darbi veikti talku kārtībā, pašiem īpašuma pārvaldes locekļiem, protams, strādājot viscītīgāk un visvairāk. 1953. gada vasarā Saulainē dzīvoja arī tagad mirušais dziedonis Jānis Niedra. Vēl tagad staigājam pa viņa iztīrīto un paplašināto taku gar upes malu augšpus peldētavas.

Jaunbūves iesāka 1955. gadā ar jaunu 8 istabu vasaras māju. Atzīmējot Saulaines 10 gadu, uzcēla arī jaunu virtuvi. Tomēr pats lielākais darbs bija jaunās bērnu nometnes mājas būve. Ar to doti ērti, droši un veselīgi nometņošanas apstākļi visai vasarai. Šo divstāvu ēku iesvētīja un nodeva lietošanai 1965. gada jūlija sākumā. Apakšstāvā ir spēļu un sanāksmju telpas, mazgātavas, dušas ar siltu ūdeni un noliktava, kurā atrodas arī ūdens sūknis un sildītājs. Augšstāvā ir vadības telpas, ambulance un guļamistabas. Ēkā samērā ērti var novietot 100 nometņotāju. Par materiāliem vien izdoti vairāk nekā 15.000 dol., bet viss darbs veikts gandrīz vienīgi ar talkām. Celtne tagad novērtēta uz 30.000 dol.

Agrāk uzceltās koka dejas grīdas vietā tagad izbūvēts betonēts laukums kalna nogāzē, kuru var izmantot arī kā tenisa un basketbola laukumu. Sākts izveidot arī sporta laukumu, bet jau agrāk sagādātas dažādas vingrošanas un spēļu ierīces bērniem.

Grupa bijušo latviešu karavīru sadarbībā ar draudzi uzcēla skaistu un piemērotu pieminekli par Latvijas brīvību kritušajiem cīnītājiem. Pieminekļa metu izstrādāja tēlnieks Augusts Kopmanis, kas pats veica arī visus kalumus. Bez karavīru piemiņas aktiem tagad pie pieminekļa vasarās katru svētdienu notiek nometnes dievkalpojumi.

Sākot ar 1960. gadu, Saulainē sev vasaras mājiņas cel tie draudzes locekļi, kas ieguvuši nomā pārvaldes iemērītos apbūves gabaliņus. Tā meža vietā šais gados izveidots glīts vasarnīcu rajons ar 27 mājām. Dažas mājiņas uzceltas arī upes kreisajā krastā. Daļa māju, kuru īpašnieki iecerējuši mūža novakari pavadīt Saulainē, būvētas tik pamatīgi, ka piemērotas dzīvei arī ziemā.

Viens no galvenajiem iemesliem Saulaines iegādei bija rūpes par bērnu kristīgu un latvisku audzināšanu, rodot vietu vasaras nometnēm. Jau pirmajā gadā Latviešu sporta apvienība Kanadā noorganizēja divu mēnešu bērnu un jauniešu nometni. Sākot ar 1953. gadu, katru gadu jūlijā un augustā Saulaines pārvalde pati organizē bērnu nometni. Sākuma gados teltis varēja aizņemties no Kanadas armijas. Vēlāk Saulaines pārvalde iegādājās visu nepieciešamo nometnes inventāru, bet tā lielie atjaunošanas izdevumi, kā arī neērtības, kuŗas sagādāja dzīve teltīs lietainā un aukstā laikā, mudināja izšķirties par nometnes mājas būvi. Tagad dzīves apstākļi Saulainē ir līdzīgi labākajām kanadiešu nometnēm. Jau kopš 1960. gada īpašas telpas vienā no Saulaines mājām ierīkotas visjaunākajiem nometņotājiem — 5—7 gadus vecajiem.

Par spīti priekšzīmīgi iekārtotajai nometnei, dalības maksa bijusi ļoti zema, pat zem pašizmaksas. Tas bijis tikai tādēļ iespējams, ka nometnei ir daudz labvēļu, kas to atbalsta kā ar līdzekļiem, tā ar savu darbu. Sevišķi būtu atzīmējams Dr. R. T. Rengarts Floridā, kas jau vairākus gadus ziedo ap 500 dol. tādu bērnu nometņošanas maksas segšanai, kuŗiem citādi uzturēšanās nometnē nebūtu iespējama. Tā visiem latviešu bērniem dota iespēja pavadīt vasaru svaigā gaisā, skaistā dabā un latviskā sabiedrībā. Katru gadu Saulaines nometnē uzturas 150—200 bērnu.

Nometnes galvenie vadītāji bijuši (secības kārtībā) T. Krūka, A. Freibergs, A. Bāliņš, V. Suriņš, M. Pone, M. Lorbergs un I. Lorberga, J. Lūsis un E. Ozoliņa. Vadītāju palīgi pa lielākai daļai nākuši no jaunās paaudzes vidus, kas sagatavojušies jaunatnes organizācijās un vadītāju kursos. Palaikam nometnē strādājuši draudzes mācītājs, skolotāji un jaunatnes organizāciju vadītāji.

Lielu svētību Saulaine nesusi arī pieaugušiem, kas nevēlas vai arī nevar atļauties savu atvaļinājumu pavadīt dārgās vasarnīcās un kūrvietās. Še kopā ar saviem vecākiem, bet vēl biežāk ar vecmāmiņām uzturas labs skaits bērnu arī ārpus tiešās nometnes. Viņi visi var izmantot Saulaines kopgaldu, par kuŗu gādā izdarīgās un čaklās saimnieces.

Saulainē notikuši daudz un dažādi sarīkojumi: skautu un gaidu nometnes, brīvdabas izrādes, bērnu svētki un gadskārtējā līgošana Jāņos, kas pulcina visvairāk apmeklētāju. Toronto tuvums un ērtās telpas arvien biežāk uz Saulaini aicina organizācijas un biedrības to īpašos sarīkojumos. Peldēšanās un makšķerēšanas cienītāji vienmēr atceras Notavasagu Saulaines robežās.

Īpašuma pārraudzībai un vadībai draudzes padome no sava vidus izrauga īpašu pārvaldi, kuŗas locekļi šim darbam veltījuši neskaitāmas stundas, ne tikai „pārvaldot", bet vēl daudz vairāk strādājot pie Saulaines uzpošanas, remontiem un jaunbūvēm. Viņiem un dažiem regulāriem talciniekiem jāpateicas par to Saulaini, kuŗu tagad redzam. Nav iespējams aprēķināt summu, kuŗa 15 gados darbā, materiālos un naudā ieguldīta Saulainē. Pēdējos gados vien budžets vienmēr ir bijis ap 23.000 dol.

Pirmais Saulaines pārvaldes priekšnieks jeb, kā agrāk apzīmēja, Saulaines administrātors bija māc. A. Lūsis, tagad archibīskaps. Viņam šai amatā sekojuši J .Rolavs, A. Atteka, A. Vanags, E. Buka, A. Dobelis un J. Koncis. Jāatzīmē, ka visus 15 gadus Saulaines pārvaldē darbojies A. Dobelis.

Visu gadu lauku īpašumā dzīvo un strādā tās pārzinis, kam ar laba saimnieka vērienu jārūpējas par Saulaines un tās iedzīvotāju labklājību. Saulaines pārzini tās pastāvēšanas laikā bijuši J. Lūsis, P. Rudzītis, A. Jaunzemis, E. Liepiņš, A. Freibergs un R. Rukšāns.

Piecpadsmit gadu pieredze apstiprina, ka lēmums pirkt Saulaini bijis pareizs un laimīgs. Kaut tās izveidošanai vajadzējis daudz darba un rūpju, Saulaine tagad kļuvusi, līdzīgi mūsu draudzēm un organizācijām, par nepieciešamu un neatņemamu dzīves daļu. Tajā atrodam ne vien atpūtu un prieku, bet Saulaine ir arī stiprinājusi mūsu kopību. Tā atcina kopīgā darbā, atpūtā un priekos. Saulainē lūdzam arī Dievu un pieminam savu dzimteni un visus cīnītājus, kas atdevuši dzīvību par tautas brīvību. Saulainē audzinām mūsu jaunatni ticībā un dievbijībā.

Jānis Mežaks

Kas grib nometnot, tam jāmāk arī sagatavot malku ugunskuram un citām vajadzībām. Hamiltoniete Benita Svīķe ar cirvi jau rīkojas ļoti veikli. Foto: J. Līgers

Pēteris un viņa ārsts

APCIEMOJUMS PIE DR. ALFREDA VANAGA PIKERINGĀ

Pēteris naktis vairs negul, staigā apkārt un ir pavisam nemierīgs. Liekas, ka viņu moka arī spēcīgas zobu sāpes. Neatliek nekā cita — Pēteris jāved pie ārsta.

Lai lasītāji nepārprastu, tad jāatklāj, ka Pēteris ir 12 gadu vecs dižciltīgs šavārijas runcis. Viņš no Vācijas šķērsojis okeanu uz Kanadu dzēta lidmašīnā kopā ar ikdienišķajiem pasažieriem. Tā Pēteris ir jau pieradis mērot lielus attālumus, tomēr šoreiz brauciens no Toronto pie latviešu veterinārārsta Pikeringā ir tikai 25 jūdžu garš. Šo pašu ceļu no Toronto palaikam mēro mūsu tautieši, lai apskatītos, kā Pikeringā pamazām top Kanadas lielākā atomspēkstacija, kas dos elektrisko enerģiju tik straujī augošajai Toronto pilsētai un tās apkārtnei. Tomēr šoreiz atomi neinteresē ne Pēteri, ne viņa vedējus, bet vienīgi jautājums, vai vienīgais latviešu veterinārārsts visā Toronto un apkārtnē varēs slimnieku „salāpīt" un atgriezt atpakaļ priecīgā „dzirnu malēja" pasaulē.

Taču Pēteŗa izdziedināšana iznāca vieglāka un ātrāka nekā gaidīts. Savā ilgajā praksē un moderni iekārtotajā dzīvnieku dzieđniecības iestādījumā, kas oficiāli saucas Rosebank Animal Hospital, Dr. med. vet. Alfreds Vanags dižciltīgajam Bavārijas Pēterim izrauj pāris bojāto zobu, noslīpē zobakmeni, izšķīra ausis, apstrādā ķepas un — nu Pēteris ir atkal priecīgs, kad neviena nav mājās, guļ saimnieka gultā uz neatbildēto vēstuļu un manuskriptu kaudzes un jūtas ar dzīvi apmierināts.

Paveicis savu darbu pie Pēteŗa, Dr. Alfreds Vanags šo un to pastāsta no pieredzes veterinārārsta praksē un par problēmām, kādas it bieži rodas, dziedinot dzīvniekus.

„Ikdienas darbā ir daudz un dažādu gadījumu, kad jāpalīdz sirgstošam dzīvniekam, kas slimo vai cietis negadījumā, neuzmanīgi šķērsojot dzīvākas satiksmes ielas," stāsta iecienītais latviešu veterinārmedicīnas studijas Gvelfas universitātē. Pirmos gadus veterinārārsta darbā Dr. A. Vanags aizvadīja Fergusā, jo pārceltīes uz Pikeringu un sākt darbu pašā dzīvnieku dziedinātavā varēja tikai pirms 6 gadiem.

Dr. A. Vanaga darba kabinets apgādāts ar visām nepieciešamajām modernajām ierīcēm un instrumentiem. Nākot palīgā viņa dzīvesbiedrei un asistentei, iespējams izdarīt katra veida operāciju, kāda vien kļūst nenovēršama, palīdzot dzīvniekiem un strādājot to labā. Mazie mājas draugi — suņi un kaķi ir parastākie pacienti, ar kuŗiem iznāk nodarboties katru dienu, kad tie atvesti pārbaudīšanai, potēšanai vai dziedināšanai, bet gadās it bieži, ka pacients, kam jāpalīdz, ir balta žurka, pērtiķis vai cits mazāk parasts mājas dzīvnieks. Arī pašam ārstam ir prāva dzīvnieku saime — trīs suņi un divi kaķi. Ja runa par kaķiem, tad tā ir Dr. A. Vanaga dzīvesbiedres Iraidas patīkamākā nodarbošanās. Ja jāpalīdz kādam kaķim, viņa katrā laikā un vienmēr to dara labprāt.

Tā apciemojums pie Dr. med. vet. Alfreda Vanaga beidzas ar konstatējumu: saimniekam mīļākie dzīvnieki ir zirgi, bet saimniecei — kaķi. Par to priecājas, liekas, arī Bavārijas Pēteris.

Jānis Vairdočis

TORONTO ZIŅAS

● ASV 4. jūliju svin kā Džordža Vašingtona dzimšanas un valsts neatkarības dienu. Šai sakarā Edmund Burke Society pie ASV ģenerālkonsulāta Toronto bija šai dienā rīkojusi demonstrāciju ASV valdības Vietnamas politikas un vispār pretkomūnistiskās darbības atbalstīšanai. Demonstrācijā piedalījās arī skaits latviešu un pārējo baltiešu. Edmund Burke Society galvenokārt derbojas kanadiešu jaunatne, kas nāk no vietējās universitātes studentu vidus. Viņi turpmāk paredzējuši arī citus pretkomūnistiskus pasākumus, arī informātivas literātūras sagatavošanu.

● Austrumu draudzē māc. A. Briedis salaulājis Andri Zeibotu ar Barbaru Gudrinu.

● Etnisko skautu vienīou pārstāvju sanāksmē 27. jūnijā Lietuviešu namā jau izlozēja sešu etnisko grupu nacionālās dienas kopīgajā nometnē, kas notiks laikā no 12.—20. augustam poļu skautu īpašumā pie Berribejas. Tajā, pēc izlozes, pirmie savu nacionālo dienu atzīmēs lietuvieši, tad igauņi un ukraiņi, kā ceturtie 15. augustā latvieši, pēc tam ungāri un poļi. Poļi nometnei jau pieteikuši 60 skautu, arī pārējās tautības pa 15, bet no latviešu puses, kā mūsu laikrakstā jau ziņots, joprojām vēl nav pieteikts neviens dalībnieks. Vai tiešām iznāks tā, ka nometnes latviešu diena būs jāatzīmē bez latviešu piedalīšanās, ja neskaita iespējamus viesus?

● Toronto koklētāju ansambļa vadību pārņēmusi Ilze Šmite, jo tā dibinātājs, izveidotājs un līdzšinējais vadītājs Aivars Staško uz kādu gadu atstāj Toronto, lai ASV universitātēs veiktu dažādus pētījumus un savāktu materiālus savam doktora darbam zooloģijā. Ansamblis pa vasaru mēģinājumus pārtraucis, bet atjaunos tos septembrī, kad paredzama uzstāšanās Grand Rapidos.

● Jau kādu mēnesi Toronto uz dzīvi apmeties būvinženieris Andrejs Ziverts, kas iebraucis no Zviedrijas, kur Stokholmā arī beidzis studijas. Jaunais būvinženieris ir mūsu pazīstamā drāmatiķa Mārtiņa Ziverta dēls, kas tagad Toronto apmeties pie mātes — Jaunkanadiešu teātŗa aktrises Elzas Zivertes.

● Toronto FM televīzijas raidījās CJRT 6. aprīlī bija uzsācis pašu raidījumu seriju, kuŗā sniedza intervijas ar Ontario mākslinieku biedrības (OSA) biedriem un debates par mākslas jautājumiem. Šīs serijas pēdējā —13. raidījumā bija OSAs pr-ces Dorisas Mekkārtijas 15 min. ilga intervija ar gleznotāju Eduardu Dzeni, kuŗā mūsu mākslinieks pakavējās pie sava mākslinieka darba sākuma dzimtenē un turpinājuma emigrācijā Zviedrijā, pabeidzot ar pašreizējo Kanadas posmu, kuŗā izpelnījies pazīstamu vārdu arī visas valsts mākslas dzīvē, ne tikai latviešu sabiedrībā vien.

● Kanadas profesionālo dejas skolotāju apvienības 7 personu lielajā prezidijā par baleta nozares pārstāvi kopā ar Kanadas nacionālā baleta sabiedrības vecāko skolotāju Nansiju Svenkeri izraudzīta Canadian Junior Ballet mākslinieciskā vadītāja un savas klasiskās baletskolas uzturētāja Diana Jablokova-Vorpa. Abas nozares vadītājas saņēmušas uzdevumu izstrādāt jaunu mācību plānu apvienībā uzņemtajām baleta skolām. Piezīmējams, ka Diana Jablokova-Vorpa ar Canadian Junior Ballet baletmeistari un choreografi Hildu Strombergu piedalīsies arī choreografu seminārā Skrantonas kolledžā, Pensilvēnijā, kas notiks no 6.—13. augustam. Sai seminārā piedalīsies ap 150 baleta skolotāju un choreografu.

VINIPEGA

● Manitobas parlamenta ēkā provinces premjēra D. Roblina dzīvesbiedre 22. jūnijā atsedza un nodeva publikai krāšņu lelļu kolekciju, kuŗu veido Manitobas provincē dzīvojošo dažādo tautību grupu, kopskaitā 41, sagādāti lelļu pāri etnografiski pareizos tērpos. Latviešu lelļu pāri šai kolekcijai dāvināja vietējā Latviešu biedrība, kuŗas pārstāves I. Štauvere un A. Štrausa piedalījās arī oficiālajā lelļu nodošanā un kollekcijas atklāšanas aktā, kuŗā plašo kollekciju piepēma provinces valdības ministre T. Forbesa. Šīs lelles, kopskaitā 81, būs pievilcīga atrakcija tūristiem un parlamenta ēkas apmeklētājiem, pārādot Manitobas tautību grupu etniskās dažādības un atšķirības.

● Vinipegas latviešu biedrības vadība 1967./68. darbības gadā darbojas šādā sastāvā: priekšnieks M. Štauvers, viņa vietnieks T. Sniķeris, sekretāre I. Štauvere, kasieris T. Blosmanis un mantzinis A. Bērziņš.

Kanadas pabalstu plāns trūcīgiem un veciem ļaudīm

Kā „Canadian Scene" ziņo, jaunais Kanadas pabalstu plāns stājies spēkā, pie tam ar atpakaļejošu datumu — ar 1966. gada 1. aprīli, jo jaunā likuma instrukcijas prasīja ilgāku izstrādāšanas laiku un tikai tagad panākta vienošanās ar atsevišķo provinču lielāko daļu par šī kopīgā federālā un provinciālā plāna iedzīvināšanu.

Jaunajā pabalstu plānā īstenota jauna pieeja sabiedriskajai palīdzībai, lai palīdzētu visiem trūcīgajiem, neatkarīgi no tā, kādas viņu vajadzības un kāds bijis šo vajadzību iemesls. Tagad provinces var vecuma pabalstus, izmaksas aklīem un kropliem kombinēt vienā vienīgā pabalstu programmā. Plāns paredz lielāku federālo iestāžu piedalīšanos veselības un labklājības dienestos. Pirmoreiz Kanadas federālā valdība piedalīsies arī bērnu labklājības dienesta izdevumu segšanā, kā arī izdevumos, kas saistīti ar palīdzību trūcīgām mātēm un to apgādājamiem bērniem, tāpat ar veselības aprūpi trūcīgām personām, kas tādu pieprasa.

Palīdzība pēc šī plāna pamatota uz trūcīguma pārbaudi. Vecuma pensiju saņēmējus un sakropļotas personas arī var pārskaitīt jaunajā programmā. Tas nozīmē, ka izbeigsies pašreizējā 75 dol. mēneša pensiju sistēma, kuŗu aizstās t. s. nodrošināta ienākuma plāns. Tagad pensionāri, kas kaut ko piepelnīja klāt vai saņēma procentus no ieguldījumiem, tomēr varēja saņemt arī 75 dol. pamatpensiju bez līdzekļu pārbaudes. Jaunais plāns paredz no garantētā 105 dol. mēneša ienākuma atskaitīt katru lieku ienākuma dolaru. Tātad, — ja pensionārs būs nopelnījis, teiksim, 105 dol. mēnesī, tam pensiju vairs nemaksās. Jau tagad t. s. garantētā ienākuma plāns prasīja veselas jaunas ierēdņu „armijas" pieņemšanu, lai šīki pārbaudītu un kontrolētu, vai tikai kāds pensionārs nopelnīts grasis nepaliek kontrolei nepamanīts. Īstenojot jauno plānu, būs nepieciešama vēl lielāka ierēdņu „armija". Tātad — nekādus ietaupījumus uz nabaga pensionāra rēķina nevarēs izdarīt, bet gan otrādi... Neviens no plānotājiem nav padomājis par tīri psiholoģisko ietekmi, kādu uz pensionāriem atstās viņu ienākumu nonivelēšana uz 105 dol. mēnesī...

Organizē dzie
dienu Gaŗeze

Latviešu centra Gaŗezers vadība ar Koŗu apvienības atbalstu 12. augustā rīko Gaŗezera dziesmu dienu, kuŗā piedalīsies Klīvlendas, Milvoku, Indianapoles, Kalamazū, Detroitas, Grand Rapidu, Čikagas u.c. vietu jauktie un vīru koŗi. Programmā būs J. Vītola, E. Melngaiļa, V. Dārziņa, E. Dārziņa, A. Kalnāja, J. Krastiņa, J. Graubiņa, J. Norviļa, Ād. Ābeles, A. Kalniņa un V. Baštika dziesmas.

„Šim sarīkojumam divi motīvi," paskaidro Koŗu apvienības priekšnieks komponists Arnolds Kalnājs. „Var teikt, ka dziesmu diena būs nākošā gada dziesmu svētku ieskaņa vai pat ģenerālmēģinājums novada apmērā. Arī programmā daļa dziesmu būs no nākošajiem dziesmu svētkiem."

„Otrs motīvs saistīts ar jaunatni," viņš turpina. „Nav noslēpums, ka koŗu nākotne atkarīga no mūsu jaunekļu un jaunavu līdzdalības. Gaŗezers kļuvis par latviešu jauniešu pulcēšanās vietu, šai pavasarī gandrīz vai katru nedēļas nogali plūdmalē dzdzis jauniešu ugunskurs, skanējušas dziesmas. Varbūt jaukto un vīru koŗu dziesmas rosinās vienu otru no viņiem, mājās pārbraucot, piedalīties kādā koŗī vai ansamblī. Arī vasaras vidusskolas audzēkņi būs klausītāju pulkā; skolas izvei
viss sarīkojuma
Viens no dzie
ciātoriem ir Kal
diriģents Robert
ceras, kā velsies
apkārtnē, katru
dziesmu svētku
stāvu kalnu iesk
„Velsieši ir
un mīl dabu va
saka R. Zuike.
kiem ielejās uz
vēlāk atkal n
dziesmu dienā
koŗa estrāde vi
zē, bet skatītāju
teātrī pretējā n
būs vajadzīgas,
nā nav paredz
Dziesmu dien
Ziemeļmežā, ku
laikam bijušas
Tur Gaŗezera p
Dziesmu Vairog
diriģenti A. Kal
atraduši šim s
piemērotu viet
starp divām pa
Gaŗezera izbūve
G. Birkerts dor
maz darbā un
tu varēs sagata
nas vajadzībām
lidzīgus sarīkoju
tā turpmākajās

Top ciems
ar Latvijas vā

Trīs jaunas meitas dziedādamas spodrina Gaŗezera viesu zāli: pēc pāris dienām būs nometnes un vidusskolas atklāšana. Es apskatu divas kartes, kas, piespraustas pie virtuves durvīm un vēstī, ka otrpus ezeram, starp Lukasa un Hofmana ceļiem, aug latviešu ciems. Detroitas Kristus draudze 50 akru no sava lauku īpašuma sadalījusi kādos 90 apbūves gabalos, no kuŗiem vairāki jau pārdoti. Kartē atzīmētas elektrības, telefona līnijas un 6 ielas ar skanīgiem vārdiem: Kurzeme, Zemgale, Vidzeme, Latgale, Venta un Sigulda. Nabaga amerikāņu pastnieki, policisti, vietējās apriņķa valdes vīri! Nu viņiem nāksies lauzīt mēles un galvas ne vien ar neamerikānisko latviešu centra nosaukumu Gaŗezers, bet vēl ar citiem sešiem „ellīgiem" vārdiem!...

Prasu meitenēm, vai ciemā aiz ezera jau sākuši būvēties, bet viņas nekā nezina. Kāpju lejup uz ezera plūdmali, cauri Dzintariem, pāri Lukasa ceļam — un te, lūk! Cauri lopu aploku žogiem, krūmu atzalām, zaļiem timotiņa un ziliem lupīnas laukiem vijas plats, dzeltens lielceļš, — ciema galvenā iela Kurzeme. Tā sākas pie Lukasa ceļa un slaidā lokā starp pakal-

JĀIZVEIDO BĒRNU . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

jauniešu rītu. Viens no tā organizētājiem — Indulis Kažociņš — stāstīja, ka šī esot pirmā reize (Kā ir ar Ziemeļameriku? — Red.), kad visas Anglijas lielākās papildskolas kopīgi rāda savus sasniegumus. Ja tas tiešām tā, ka šī bija pirmā reize pēc trimdā nodzīvotiem 23 gadiem, tad jāsecina, ka pārāk ilgi mūsu trimdas nacionālajā politikā kaut kas nav bijis kārtībā resp. tādas vispār nav bijis. Manuprāt visi mūsu plāni jābalsta uz ilgu trimdu, ļoti ilgu.

Vislielāko prieku man kā mūziķim sagādāja apvienotais Bradfordas un Līdsas latviešu skolu koris ar kādiem 20 dziedātājiem. Te var dalīties pa balsīm. Londonas latviešu skolai ir it populārs instrumentālais ansamblis. Vai tomēr nebūtu iespējams tiem visiem kaut reizi gadā apvienoties, lai arī attālumi lieli? Ieguvums būtu noteikti lielāks nekā pārvaramās grūtības. Tāpat prieks par lielo, krāšņo tautas tērpos ģērbušos mazo dejotāju pulku, kādu, laikam, nevienā citā Rietumeiropas zemē neatrast. Vai nebūtu iespējams veiklākajiem solistiem, kādu netrūka pirmajā daļā, apvienoties un atskaņot tautas deju mūziku krāšņākā izpildījumā nekā vienas vienīgas plēšenes spēj dot? Piemēram, klarnete, čells, ģitara, kokles, vairā'i stamie instrumenti, ja ir arī kāda trompete vai trombons?

Andris Vītoliņš

Rosība

Apspiesto Et
blejas (ACEN)
gācija, kuŗu
Gusts, ar šīs d
komitejas vad
Juchneviču 17.
resā bija rīko
tiešu pieminas
sūdzību atzīm
valstu okupāc
diem. Sviniga
pie Brīvības st
ma priekšā
abiem ACEN
nāja arī Apspi
biedrības Aŗģe
J. Šavēdra, V.
klarācīju, kuŗā
jas aicinātas g
atgūšanu balt
dzimtenēs, bet
ba un tauta lū
šu brīvības cer
Aŗģentīnā savā
Baltijas valstu
stāvību darbīt

Dr. Alfreds Vanags darbā: uzņēmumā pa labi viņš pārbauda runcim Pēterim ausis, bet uzņēmumā pa kreisi izpēti „atradumus" mikroskopā. Foto: J. Līgers

TO ZIŅAS

sniedza intervijas ar Ontario mākslinieku biedrības (OSA) biedriem un debates par mākslas jautājumiem. Šīs serijas pēdējā —13. raidījumā bija OSAs pr-ces Dorisas Mekkārtijas 15 min. ilga intervija ar gleznotāju Eduardu Dzeni, kuŗā mūsu mākslinieks pakavējās pie sava mākslinieka darba sākuma dzimtenē un turpinājuma emigrācijā Zviedrijā, pabeidzot ar pašreizējo Kanadas posmu, kuŗā izpelnījies pazīstamu vārdu arī visas valsts mākslas dzīvē, ne tikai latviešu sabiedrībā vien.

● Kanadas profesionālo dejas skolotāju apvienības 7 personu lielajā prezidijā par baleta nozares pārstāvi kopā ar Kanadas nacionālā baleta sabiedrības vecāko skolotāju Nansiju Svenkeri izraudzīta Canadian Junior Ballet mākslinieciskā vadītāja un savas klasiskās baletskolas uzturētāja Diana Jablokova-Vorpa. Abas nozares vadītājas saņēmušas uzdevumu izstrādāt jaunu mācību plānu apvienībā uzņemtajām baleta skolām. Piezīmējams, ka Diana Jablokova-Vorpa ar Canadian Junior Ballet baletmeistari un choreografi Hildu Strombergu piedalīsies arī choreografu seminārā Skrantonas kolledžā, Pensilvēnijā, kas notiks no 6.—13. augustam. Šai seminārā piedalīsies ap 150 baleta skolotāju un choreografu.

VINIPEGA

● Manitobas parlamenta ēkā provinces premjēra D. Roblina dzīvesbiedre 22. jūnijā atsedza un nodeva publikai krāšņu leļļu kolekciju, kuŗu veido Manitobas provincē dzīvojošo dažādo tautību grupu, kopskaitā 41, sagādāti leļļu pāŗi etnografiski pareizos tērpos. Latviešu leļļu pāŗi šai kolekcijai dāvināja vietējā Latviešu biedrība, kuŗas pārstāves I. Stauvere un A. Strausa piedalījās arī oficiālajā leļļu nodošanā un kollekcijas atklāšanas aktā, kuŗā plašo kollekciju pieņēma provinces valdības ministre T. Forbesa. Šīs lelles, kopskaitā 81, būs pievilcīga atrakcija tūristiem un parlamenta ēkas apmeklētājiem, parādot Manitobas tautību grupu etniskās dažādības un atšķirības.

● Vinipegas latviešu biedrības vadība 1967./68. darbības gadā darbojas šādā sastāvā: priekšnieks M. Stauvers, viņa vietnieks T. Sniķeris, sekretāre I. Stauvere, kasieris T. Blosmanis un mantzinis A. Bērziņš.

pabalstu plāns
n veciem ļaudīm

cuma pensiju saņēmējus un sakropļotas personas arī var pārskaitīt jaunajā programmā. Tas nozīmē, ka izbeigsies pašreizējā 75 dol. mēneša pensiju sistēma, kuŗu aizstās t. s. nodrošināta ienākuma plāns. Tagad pensionāri, kas kaut ko piepelnīja klāt vai saņēma procentus no ieguldījumiem, tomēr varēja saņemt arī 75 dol. pamatpensiju bez līdzekļu pārbaudes. Jaunais plāns paredz no garantētā 105 dol. mēneša ienākuma atskaitīt katru lieku ienākuma dolaru. Tātad, — ja pensionārs būs nopelnījis, teiksim, 105 dol. mēnesī, tam pensiju vairs nemaksās. Jau tagad t. s. garantētā ienākuma plāns prasija veselas jaunas ierēdņu „armijas" pieņemšanu, lai šiķi pārbaudītu un kontrolētu, vai tikai kāds pensionāra nopelnīts grasis nepaliek kontrolei nepamanīts. Īstenojot jauno plānu, būs nepieciešama vēl lielāka ierēdņu „armija". Tātad — nekādus ietaupījumus uz nabaga pensionāra rēķina nevarēs izdarīt, bet gan otrādi... Neviens no plānotājiem nav padomājis par tīri psiholoģisko ietekmi, kādu uz pensionāriem atstās viņu ienākumu nonivelēšana uz 105 dol. mēnesī...

ir balta žurka, pērtķis vai cits mazāk parasts mājas dzīvnieks. Arī pašam ārstam ir prāva dzīvnieku saime — trīs suņi un divi kaķi. Ja runa par kaķiem, tad tā ir Dr. A. Vanaga dzīvesbiedres Iraidas patikamākā nodarbošanās. Ja jāpalīdz kādam kaķim, viņa katrā laikā un vienmēr to dara labprāt.

Tā apciemojums pie Dr. med. vet. Alfreda Vanaga beidzas ar konstatējumu: saimniekam mīļākie dzīvnieki ir zirgi, bet saimniecei — kaķi. Par to priecājas, liekas, arī Bavārijas Pēteris.

Jānis Vairdotis

Organizē dziesmu dienu Gaŗezerā

Latviešu centra Gaŗezers vadība ar Koŗu apvienības atbalstu 12. augustā rīko Gaŗezera dziesmu dienu, kuŗā piedalīsies Klīvlendas, Milvoku, Indianapoles, Kalamazū, Detroitas, Grand Rapidu, Čikagas u.c. vietu jauktie un vīru koŗi. Programmā būs J. Vītola, E. Melngaiļa, V. Dārziņa, E. Dārziņa, A. Kalnāja, J. Krastiņa, J. Graubiņa, J. Norviļa, Ād. Ābeles, A. Kalniņa un V. Baštika dziesmas.

„Šim sarīkojumam divi motīvi," paskaidro Koŗu apvienības priekšnieks komponists Arnolds Kalnājs. „Var teikt, ka dziesmu diena būs nākošā gada dziesmu svētku ieskaņa vai pat ģenerālmēģinājums novada apmērā. Arī programmā daļa dziesmu būs no nākošajiem dziesmu svētkiem."

„Otrs motīvs saistīts ar jaunatni," viņš turpina. „Nav noslēpums, ka koŗu nākotne atkarīga no mūsu jaunekļu un jaunavu līdzdalības. Gaŗezers kļuvis par latviešu jauniešu pulcēšanās vietu, šai pavasarī gandrīz vai katru nedēļas nogali plūdmalē dedzis jauniešu ugunskurs, skanējušas dziesmas. Varbūt jaukto un vīru koŗu dziesmas rosinās vienu otru no viņiem, mājās pārbraucot, piedalīties kādā koŗī vai ansamblī. Arī vasaras vidusskolas audzēkņi būs klausītāju pulkā; skolas izveidošanai novēlēts viss sarīkojuma atlikums."

Viens no dziesmu dienas iniciātoriem ir Kalamazū vīru koŗa diriģents Roberts Zuika. Viņš atceras, kā velsieši Anglijā, Līdsas apkārtnē, katru gadu rīkojuši dziesmu svētkus brīvā dabā — stāvu kalnu ieskautās ielejās.

„Velsieši ir dziedātāju tauta un mīl dabu vairāk nekā mēs," saka R. Zuika. „Dziesmu svētkiem ielejās uzceļ teltis, kuŗas vēlāk atkal nojauc. Gaŗezera dziesmu dienā mums būs tikai koŗa estrāde viena kalna nogāzē, bet skatītāju pulks kā amfiteātrī pretējā nogāzē. Teltis nebūs vajadzīgas, jo lietus šai dienā nav paredzēts!"

Dziesmu dienas vieta izvēlēta Ziemeļmežā, kuŗā līdz šim palaikam bijušas skautu nometnes. Tur Gaŗezera padomes vīri, koŗa Dziesmu Vairogs valdes locekļi, diriģenti A. Kalnājs un R. Zuika atraduši šim sarīkojumam ļoti piemērotu vietu. Tā ir ieleja starp divām pastāvām nogāzēm. Gaŗezera izbūves plānotājs arch. G. Birkerts domā, ka ar samērā maz darba un līdzekļiem šo vietu varēs sagatavot dziesmu dienas vajadzībām un pat plānot līdzīgus sarīkojumus tai pašā vietā turpmākajās vasarās.

A. Zaļinskis

Top ciems ar Latvijas vārdu

Trīs jaunas meitas dziedādamas spodrina Gaŗezera viesu zāli: pēc pāris dienām būs nometnes un vidusskolas atklāšana. Es apskatu divas kartes, kas, piespraustas pie virtuves durvīm un vēstī, ka otrpus ezeram, starp Lukasa un Hofmana ceļiem, aug latviešu ciems. Detroitas Kristus draudze 50 akru no sava lauku īpašuma sadalījusi kādos 90 apbūves gabalos, no kuŗiem vairāki jau pārdoti. Kartē atzīmētas elektrības, telefona līnijas un 6 ielas ar skanīgiem vārdiem: Kurzeme, Zemgale, Vidzeme, Latgale, Venta un Sigulda. Nabaga amerikāņu pastnieki, policisti, vietējās apriņķa valdes vīri! Nu viņiem nāksies lauzīt mēles un galvas ne vien ar neamerikānisko latviešu centra nosaukumu Gaŗezers, bet vēl ar citiem sešiem „ellīgiem" vārdiem!...

Prasu meitenēm, vai ciemā aiz ezera jau sākuši būvēties, bet viņas nekā nezina. Kāpju lejup uz ezera plūdmali, cauri Dzintariem, pāri Lukasa ceļam — un te, lūk! Cauri lopu aploku žogiem, krūmu atzalām, zaļiem timotiņa un ziliem lupīnas laukiem vijas plats, dzeltens lielceļš, — ciema galvenā iela Kurzeme. Tā sākas pie Lukasa ceļa un slaidā lokā starp pakalniem un lapu koku mežu aiziet Hofmana ceļa virzienā. Augstākais no pakalniem noaudzis ar kuplu, biezu lupīnu, kas vienos ziedos.. Kāpjot gudroju, vai laudis, kas še dzīvos, tam dos Zilā vai Jāņukalna vārdu? Tā virsotne ir ciema augstākais punkts. Lejā caur koku lapotni starp vasarnīcu jumtiem ezermalā var saskatīt pāris peldētāju nometnes plūdmalē, otrā pusē pakalnei pieplakušas farmas saimniecības ēkas, dzīvojamā māja — kuplā koku puduŗī. Tās pagaidām še vienīgās celtnes, jo būvgabali gan nosprausti, bet pat uz pārdotajiem vēl neredz būvmateriālu kaudžu.

Farmas pagalmā pulciņš ļaužu, to vidū arī Detroitas Kristus draudzes priekšnieks V. Treimanis. Jautāju, vai ciemam jau dots nosaukums un vai visas ielas un būvgabali nosprausti?

„Ciemam esam devuši Latvijas vārdu. Ielas būs grantētas, pagaidām tās tikai zemes līdzinātāja izplanētas. Dažas ies pusloka, saskaņā ar vietējās apriņķa valdes noteikumiem. Taču daudziem būvgabaliem būs tiešā pieeja asfaltētajiem „Day", Lukasa un Hofmana ceļiem," atbild draudzes priekšnieks.

„Vai draudze saņēmusi daudz pieprasījumu?"

„Pieteikušies jau 28 interesenti no Detroitas, Čikagas, Indianapoles, Ohaijo, Aijovas u. c. Ieskaitot visus uzmērīšanas, ūdeņu grantēšanas izdevumus, atsevišķa būvgabala cenu esam noteikuši 1500 dol. Ikviens no tiem ir pusakra lielumā, un ciema iedzīvotājiem likumīgas tiesības lietot zināmu joslu ezermalē."

Fr. Raibaci

JAIZVEIDO BĒRNU . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

jauniešu rītu. Viens no tā organizētājiem — Induļis Kažociņš — stāstīja, ka šī esot pirmā reize (Kā ir ar Ziemeļameriku? — Red.), kad visas Anglijas lielākās papildskolas kopīgi rāda savus sasniegumus. Ja tas tiešām tā, ka šī bija pirmā reize pēc trīsdesmit nodzīvotiem 23 gadiem, tad jāsecina, ka pārāk ilgi mūsu trimdas nacionālajā politikā kaut kas nav bijis kārtībā resp. tādas vispār nav bijis. Manuprāt visi mūsu plāni jābalsta uz ilgu trimdu, ļoti ilgu.

Vislielāko prieku man kā mūziķim sagādāja apvienotais Bradfordas un Līdsas latviešu skolu koris ar kādiem 20 dziedātājiem. Te var dalīties pa balsīm. Londonas latviešu skolai ir it populārs instrumentālais ansamblis. Vai tomēr nebūtu iespējams tiem visiem kaut reizi gadā apvienoties, lai arī attālumi lieli? Ieguvums būtu noteikti lielāks nekā pārvaramās grūtības. Tāpat prieks par lielo, krāšņo tautas tērpos ģērbušos mazo dejotāju pulku, kādu, laikam, nevienā citā Rietumeiropas zemē neatrast. Vai nebūtu iespējams veiklākajiem solīstiem, kādu netrūka pirmajā daļā, apvienoties un atskaņot tautas deju mūziku krāšņākā izpildījumā nekā vienas vienīgas plēšenes spēj dot? Piemēram, klarnete, čells, ģitara, kokles, vairāki sitamie instrumenti, ja ir arī kāda trompete vai trombons?

Andris Vītoliņš

Rosība Arģentīnā

Apspiesto Eiropas tautu asamblejas (ACEN) Arģentīnas delegācija, kuŗu vada latvietis V. Gusts, ar šīs delegācijas Baltijas komitejas vadītāju lietuvieti S. Juchneviču 17. jūnijā Buenosairesā bija rīkojusi deportēto baltiešu piemiņas brīdi, reizē kā apsūdzību atzīmējot arī Baltijas valstu okupāciju pirms 27 gadiem. Svinīgajā piemiņas brīdī pie Brīvības statujas valdības nama priekšā Buenosairesā bez abiem ACEN darbiniekiem runāja arī Apspiesto nāciju draugu biedrības Arģentīnā pārstāvis Dr. J. Savēdra. V. Gusts nolasīja deklarāciju, kuŗā Arģentīnas nācijas aicinātas gādāt par brīvības atgūšanu baltiešiem okupētajās dzimtenēs, bet Arģentīnas valdība un tauta lūgta atbalstīt baltiešu brīvības centienus, atjaunojot Arģentīnā savā laikā pārtraukto Baltijas valstu diplomātisko pārstāvību darbību.

„Vai še balstiņas tālu skan?" jautā koŗa Dziesmu Vairogs priekšnieka vietniece Daina Jumiķe diriģentam Robertam Zuikam (pa labi), dziesmu dienu iniciātoriem tuvojoties izraudzītajai koŗa estrādes vietai Gaŗezerā. Bez abiem vietraudžu grupā vēl Gaŗezera valdes priekšsēdis J. Gailītis (pa kreisi), Dziesmu Vairoga sekretārs J. Avotiņš (trešais no kreisās) un Gaŗezera padomes viceprieksšēdis V. Priednieks (otrs no labās). Foto: A. Purmalis

Kādu kapu nolīdzinātāja...

Vācijā izdotajā laikrakstā „Latvija" 1. jūlija numurā ievietots M. Kalna raksts par veco ļaužu mītni Īnsulu pie Berchtesgādenas, Vācijā, kur vecumdienas aizvada vēl 66 latviešu tēvi un mātuļas. Raksts beidzas ar drūmu izskaņu:

„Visam būtu gaišāka noskaņa, ja nebūtu Kalnu kapu laukā tik daudz to dārgo aizgājēju. Visas turienes latviešu atdusas vietas grūti saskaitīt. Kapi priekšzīmīgi kopti, tikai kopiņas, kuŗu samaksātais īres laiks noteicējis vai piederīgo aizmirsts, iet nolīdzināšanā, bez miņas un ziņas. Vairākām pievienotas kapu pārvaldes zīmītes, lai pieteicas piederīgie." Šai pēdējai rindkopai autors pievienojis apellējumu: „Tos kapus, tos kapus atminiet!"

Pēdējos gados visos mūsu svešuma laikrakstos palaikam parādījušies Vācijas tautiešu ziņojumi, ka vācu kapos nolīdzināšana draud mirušo tautiešu kapu kopiņām, ja aizgājēju piederīgie nenokārtos nepieciešamos maksājumus. Šajos ziņojumos bijuši uzdoti attiecīgie kapi un apglabāto vārdi, aicinot piederīgos savus tuviniekus atcerēties. Cik daudzos gadījumos tas noticis, nav zināms, toties ir zināms, ka dažam labam aizmirstajam, svešā zemē guldītam latvietim kapa vietas pagarinājumu samaksājuši Vācijas latvieši no saviem fondiem, tāpat kā ar šo fondu līdzekļiem rūpējas par kapu apkopšanu. Bet — šo fondu līdzekļi ir niecīgi, kādēļ bieži bezpalīdzīgi jāatzīst, ka nav iespējams palīdzēt, nav iespējams paglābt kapu no nolīdzināšanas, par kuŗa uzturēšanu piederīgie neinteresējas.

„Tos kapus, tos kapus atminiet!" — šī M. Kalna apellācija lika netikami atcerēties, ka pirms pāris mēnešiem saņēmu no paziņas Vācijā vēstuli, ka tikko nolīdzināta mums kopīgi pazīstamas latviešu māmuļas kapa kopiņa. Veltīgi viņš rakstījis tās piederīgajiem uz ASV un lūdzis atsūtīt naudu kapa vietas tālākai samaksai. Neesot pat atbildes saņēmis, bet paša rocība par niecīgu, lai varētu izdarīt to, ko piederīgie par savu pienākumu vairs neuzskata. Šo paziņas vēstuli lasot, rūgti nožēloju, ka viņš par kapa nolīdzināšanu nerakstīja ātrāk, jo būtu labprāt no saviem līdzekļiem samaksājis niecīgo kapa vietas nomas naudu, bet nu bija par vēlu.

Atliek tikai piemetināt, ka tās latviešu mātes, kuŗas kapu nolīdzināja, dēls un meita dzīvo ASV ļoti labos materiālos apstākļos. Abiem ir labas darba vietas, savas mājas, dēlam pat divas automašīnas, latviešu sarīkojumos mīl palepoties ar savu turību un dolarus pamētāt. Tādēļ liekas neticami, ka viņiem trūktu to nedaudzo dolaru, ar kuŗiem būtu pieticis mātes kapa vietas paglābšanai no nolīdzināšanas. Vai vismaz kopīgā paziņas vēstule no Vācijas viņiem neatgādināja, ko visu māte tiem kādreiz devusi, cik bezgala daudz un nesamaksājams tas bijis? Un nu pateicībā par mātes mīlestību pāris dolaru bija par daudz... Vai nebūtu tikai pelnīti un pareizi, ja turpmāk šādu cietsirdzu un vecāku noliedzēju vārdus publicētu presē, ja līdzīgi gadījumi kļūtu zināmi? Varbūt ka publisks kauns tomēr vēl spētu tādiem likt atjēgties un izvilkt pašlabuma un egoisma taukos nogremdēto sirdi...

Tos kapus, tos kapus atminiet!

A. V.

Dziesmu tilts . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

jās 115 dejotāju, bet viņu krāšņo un lielisko sniegumu noskatījās ap 2500 pateicīgu un sajūsminātu skatītāju. Gleznu izstādi svētku laikā apmeklēja ap 1500 interesentu, bet plašā dziesmu svētku programma beidzās 4. jūlijā ar rakstnieku rītu, kuŗā gan airs pulcējās tikai 550 klausītāju, jo daļa jau bija devusies visai ālajā atceļā uz mājām.

Apbrīnojama izrādījās rīcības komitejas darba jauda un rīcības ātrums: jau atvadmielastā, tas aizritēja pacilātā noskaņojumā un asprātīgās runās, rīcības komitejas pr-dis V. Švāns ziņoja, ka uz 35.000 dol. kalkulētais svētku budžets izpildījies ar atlikumu. Pēc mielasta viņš pasniedza dzintara kakla rotu gados visjaunākajai dziedātājai — Māritei Ozolai no Vankuveras, tāpat balvu gados visvecākajam dziedātājam — Jēkabam Zariņam no Oklendas. Īpašas balvas saņēma arī Leons Kandrovičs no Sietlas, kas jau piedalījies 18 dziesmu svētkos, un Leontīne Zālīte no Ņujorkas, kuŗa bija braukusi visā tālāko ceļu, lai dziedātu Sanfrancisko. Turpretim virsdiriģentam B. Skultem no Ņujorkas rīkotāji pasniedza Sanfrancisko ielu dzelzceļa vagona modeli, lai viņš noteikti varētu ierasties nākošajos ASV rietumkrastā latviešu dziesmu svētkos. Pagaidām tomēr nav zināms, kad un kur tie notiks... Atbildi uz šo jautājumu Sanfrancisko notikušie dziesmu svētki nedeva. Kā vienīgā reālitāte paliks iepriekšējo — ASV rietumkrasta 2. latviešu dziesmu svētku 1965. gadā Portlandē administrātora Dr. A. Rītmaņa konstatējums un reizē vēlējums: „Mēs visi gaidām, ka pēc diviem gadiem atkal tiksim aicināti uz latviešu 4. dziesmu svētkiem rietumkrastā!" Atvadmielasta dalībnieki, kaut šis netiešais jautājums palika bez atbildes, tomēr šķīrās pārliecībā, ka pēc diviem gadiem atkal pulcēsies savas piekrastes dziesmu dienās, kaut arī to vieta un laiks pagaidām nav zināms.

K.

☆ Latviešu skautu ASV ļendas vadītājs A. Artmanis šovasar absolvējis vairākus skautu kursus Eiropā. Jūnija sākumā viņš piedalījās amerikāņu skautu kursu vadībā Gīzenē, tad Anglijā augstāko Gilvela 334. kursu vadībā, bet augustā A. Artmanis piedalīsies 12. vispasaules skautu džamborejā, Idano. Latviešu skautu vadītājs paredzējis šai džamborejā izstādīt savu pasaules pastmarku klāstu ar īpašiem skautu dzīves motīviem.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Vesela nedēļas nogale ņujorkiešiem pagāja sporta sarīkojumu noskaņā. ASV latviešu volejbola un basketbola meistarsacīkšu finālspēles sākās 2. jūlijā un turpinājās 3. jūlijā. Pēc tam bija sadraudzības vakars, bet vienā no pēdējā laika labākajām Ņujorkas ballēm notika 3. jūlija vakarā pēc sporta sarīkojumu beigšanās. Ap 500 apmeklētāju pulcējās Karla Hoppla restorānā galvenajā balles zālē Baldvinā, Longailendā, kur pie amerikāņu kapellas atskaņotām latviešu dejām un dziesmām visi patīkami pavadīja vakaru. Šai sarīkojumā sportistiem pasniedza arī iepriekšējās dienās izcīnītās balvas, kuŗas bija dāvinājusi Ņujorkas DV apvienība, Latviešu virsnieku apvienība ASV, Latviešu korporāciju apvienība un citas Ņujorkas organizācijas. Par sarīkojuma labo noskaņu liecināja arī tas, ka balli nevarēja pabeigt paredzētajā laikā plkst. 2 naktī, bet tā turpinājās līdz rītam. Paši ballinieki „sameta" līdzekļus kapellas ilgākai atalgošanai 10 minūtēs...

Balli rīkoja Ņujorkas latviešu sporta biedrība, kuŗā galvenokārt darbojas vidējās paaudzes pārstāvji, bet ballinieku lielākā daļa bija jauniešu. Tomēr arī viņi nebija aizmirsuši ne deju „Sudmaliņas", ne dziesmu „Zilais lakatiņš".

ČIKAGA

● Pēc pēdējās sēdes, kad neizdevās ievēlēt jaunu vadību, neskaidrs bija Čikagas latviešu organizāciju apvienības turpmākais liktenis. Apvienības revizijas komisijas priekšsēža J. Ruģēna sasauktajā un A. Tolka vadītajā delegātu sapulcē tagad tomēr izdevās panākt darba turpināšanai nepieciešamo nokārtojumu. Par apvienības priekšnieku jau 11. reizi ievēlēja līdzšinējo V. Landmani. Delegāti ar aklamāciju amatos par jaunu ievēlēja arī visu līdzšinējo apvienības prezidiju.

GRAND RAPIDI

● Latviešu biedrība Līgo vakaru bija paredzējusi 24. jūnijā V. Pogas saimniecībā pie Loveles, kur līgošana notikusi arī iepriekšējos gados, gan paredzot, ka lietus gadījumā visas Jāņu izdarības notiks biedrības telpās. Šoreiz īstenojās otrs variants, jo īsi pirms sabraukšanas sākuma lietus sāka gāzt „kā no spaiņiem", kādēļ retajiem viesiem, kas bija Jāņu laukumā jau ieradušies, nācās atgriezties pilsētā. Arī biedrības telpās līgotāju nesanāca sevišķi daudz, bet visi jutās omuligi un varēja labi izdejoties. Spēlēja J. Sulaiņa kapella. Protams, bija gādāts par Jāņu sieru un alu. Biedrības dāmas apveltīja visus Jāņus un amatpersonas ar ozollapu vainagiem.

● Tālivaldis Lapiņš beidzis Michigenas valsts universitāti Lansingā ar B. A. gradu un studiju turpināšanai tiesību zinātņu maģistra grada iegūšanai iestājies Wayne universitātē Detroitā.

● Saulstaru sanatorijā 23. jūnijā mirusi 72 gadus vecā Aleksandra Zundo, kuŗa pirms dažiem gadiem ieradās no okupētās Latvijas pie saviem tuviniekiem. Viņai veltīts aizlūgums notika 25. jūnijā, kuŗu vadīja biskaps J. Rancāns un prāv. St. Matiss, kas otrā dienā vadīja arī Sv. Mesu Adalberta katoļu baznīcā, no kurienes aizgājēju izvadīja uz Kalvarijas kalna kapiem. Bija daudz ziedu no piederīgajiem un draugiem.

INDIANAPOLE

● Batlera universitātes Indianapolē mūzikas kolledžu ar B. A. gradu dejās beigusi Astra Astrida Šterna, kas iecerējusi rudenī studijas turpināt. Universitāšu stipendijas un dažādi apbalvojumi vairāk nekā 186.000 dol. vērtībā piešķirti Šortridžas vidusskolas 61 absolventam. Šo sekmīgāko audzēkņu vidū ir arī latvietis Valdis Ozols. Broad Ripple vidusskola katra mācību gada nobeigumā izvērtē un apbalvo audzēkņus, kas uzrādījuši izcilākās sekkmes vienā no četriem pašrosmes pulciņiem — mājsaimniecībā, fotografijā, literātūrā un mākslā. Šogad mākslas nozarē 18 apbalvoto audzēkņu vidū ierindojusies arī latviešu jauniete Silvija Rubule. Katra mācību gada nobeigumā oficiālā inspekcijā izvērtē un apbalvo arī vietējo vidusskolu armijas rezerves virsnieku apmācību vienību (ROTC) izcilākos kadetus. Džordža Vašingtona vidusskolā īpašā ceremonijā apbalvoto kadetu vidū bija arī latviešu jaunekļis Dzintars Zuicēns. Šortridžas vidusskolā izvēlētas nākamā mācību gada „aplausu vaditāžas", kuŗu vidū ir arī latviešu jauniete Margareta Komisara. Jāpaskaidro, ka „aplausu vaditājas" vieta ir viens no amerikāņu vidusskolu meiteņu vislielākajiem sapņiem un izcils prestiža un goda amats. Franklin Central vidusskolā šādā pašā godpilnā amatā nākamam mācību gadam 5 „diriģenšu" vidū izvēlēta Rita Vuškalna. Plaši pazīstamais Purdue universitātes (Lafajetē, Indianā) Glee Club koris pašreiz atrodas trīs nedēļu ilgā koncertturnejā Skandinavijas valstīs un arī Rietumvācijā. Šai korī dzied arī latviešu jaunietis Zigurds Bērziņš, kuŗš savus balss dotumus parādīja jau vidusskolnieka gados, piedaloties vairākās Šortridžas vidusskolas audzēkņu vokālajās grupās un dziedot un mūzicējot arī īsu laiku pastāvējušajā Indianapoles latviešu trio Jaunieši.

G. G.

Draudžu darbs . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

ni, iesvētīti 34 jaunieši, salaulāti 23 pāri (no tiem 14 bijušas etniski jauktas laulības) un pēdējā gaitā izvadīti 43 draudžu locekļi. Ziņojuma nobeigumā prāv. A. Ernstsons norādīja, ka draudzēm jābūt modrām referentu izvēlē, kuŗus aicina uz draudžu un jaunatnes sanāksmēm. Kā negatīvu piemēru viņš minēja kāda jaunākās paaudzes literāta uzstāšanos jauniešu sanāksmē Sietlā, kuŗš Latviju apzīmējis par „kāpostu lauku" un centies iestāstīt, ka viņa vecāki to „deportējuši" no Latvijas...

LELDAAs finanču nozares vadītājs E. Robiņš sniedza plašu pārskatu par draudžu atsaucību maksājumu kārtošanā.

Konferences darba dienas ievadīja prof. E. Šmita saistoši referāti par taisnošanu ticībā Mārtiņa Lutera mācības izpratnē, bet pabeidza A. Grundmanes referāts par draudžu dāmu komiteju darbību.

Konferencei 30. jūnijā pieslēdzās arī svētdienas skolu skolotāju sanāksme, kuŗu vadīja rietumapgabala skolu nozares pārzinis māc. J. Ciļņis. Viņš sniedza plašu pārskatu par skolu darbību, norādot, ka 12 draudžu skolēnu kopīgais skaits ir ap 500. Lielākā skola ar 66 audzēkņiem darbojas Sietlā. Ticības mācību skolās galvenokārt pasniedz sievietes. Materiālā atlīdzība, kuŗu skolotāji saņem par savu darbu, ir ļoti pieticīga, pat maza.

Skolotāju sanāksmes laikā nobīlasīja arī vairākus interesantus referātus. Tā archibīskaps A. Lūsis referēja par svētdienas skolas nozīmi draudzes dzīvē, diapozitīvu demonstrējumā iepazīstinot ar Toronto Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas darbu. Prof. E. Leimanis referēja par Paula Tillicha teoloģiskajiem uzskatiem, prof. E. Šmits pakavējās pie Mārtiņa Lutera mācību un dogmu nozīmes kristīgajā audzināšanā, māc. J. Mednis pieskārās jaunākajiem strāvojumiem amerikāņu teologu darbos, māc. G. Kness-Knezinskis runāja par tematu „Bībele svētdienas skolā", māc. R. Ābolinš referēja par baznīcas tradicijām un baznīcas vēstures mācību, bet skolotāja Māra Reinholde runāja par to, kā reliģija būtu mācāma bērnu dārzā.

LELDAAs skolu un jaunatnes darba vadītājs un pārvaldes loceklis māc. P. Nesaule ziņoja par jauno mācības līdzekļu-grāmatu sagādes priekšdarbiem, jaunizstrādājamām mācības programmām, kā arī par jaunatnes darba rosinātāju — kristīgo jauniešu pulciņu vadītāju kursiem, kuŗi augustā notiks Gaŗezerā, par referentiem piedaloties galvenokārt mūsu jaunajiem teologiem un mācītājiem.

Apgabala mācītāju un draudžu pārstāvju konferences un skolotāju sanāksmes darbs noritēja sirsnīgā saskaņā un raitā gaitā, jo visi referāti bija ne vien labi sagatavoti, bet arī kodoliģi un neiestiepās gaŗumā. Par konferences dalībnieku uzņemšanu bija rūpējušās vietējo draudžu dāmu komitejas.

Z.

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1296.
Kvalitātes darbs un cirpiečiu meti.

KANADAS BAZNĪCĀS
TORONTO

LŪDZU, KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 12. GADA GĀJUMĀ
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl. 10,30—11
OŠAVAS CKLB raidītājs (vilnis 1350).
Informācija: tālr. Toronto 261—4218.

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9—3331, Sv. Andreja draudze, tālrunis 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 2.

16. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē, pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.
23. jūlijā Bērnu svētki Sidrabenē, pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.
30. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē, pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.
6. augustā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.
13. augustā Sporta svētki Sidrabenē, pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.
19. augustā Bērnu nometnes slēgšana. Vakara dievkalpojums Sidrabenē.
27. augustā pl. 11 dievkalpojums Andreja baznīcā.
3. septembrī pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.
10. septembrī pl. 11 Kapu svētki.

Jūlija un augusta mēnešos mācītājs būs runājams piektdienās no pl. 5—7 Andreja baznīcā. Steidzamos gadījumos sazināties pa tālruni 699—3331
Jūlija mēnesī un 27. augustā dievkalpojumus Andreja baznīcā noturēs prāvests B. Feders.

Māc A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7—2739.
Toronto Austrumu ev.lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.
16. jūlijā plkst. 11 dievkalpojums Tālavā.

HAMILTONA
Māc. E. Pavasars.
Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.
16. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums.

LONDONA
Māc. J. Prauliņš — 83 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario. Tālr. 685—3190.
Londonas latviešu ev.lut. draudze, Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATRĪNAS
Sv. Katrīnu latviešu ev.lut draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.
16. jūlijā, pl. 3 p.p. jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA
Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road

MONTREALA
Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9—3224.
Montrealas latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4945 Marcil Ave.
16. jūlijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.
23. jūlijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.
30. jūlijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.
6. augustā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.
13. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums Ezerkalnos (Varoņu pieminas diena)

Prāv. Viesturs Sēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29. P. Q. Tel. 484—8394. Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudze Montrealā.
16. jūlijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums pieaugušiem un bērniem Tērvetē, prāv. V. Sēfers.
23. jūlijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums pieaugušiem un bērniem Tērvetē, prāv. V. Sēfers.
29. jūlijā (sestdienā) plkst. 8.30 vakarā šveicīšu dievkalpojums bērnu vasaras nometni slēdzot.

TORONTO BAPTISTU
draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE
Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19.
„Sauciens no Golgātas"
Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 287, Station „K" Toronto 12, Ont.

ASV BAZNĪCĀS
NJUJORKA

Vasarā jūlijā un augustā, Betlemes baznīcā dievkalpojumi sāksies pl. 11.30 un notiks ik pāris nedēļas: 9. jūlijā viesosies prāv. Dr. J. Sanders (ilggadīgais Liepāja Sv. Annas baznīcas gans), no Vācijas. Citi vasaras dievkalpojumi Betlemes baznīcā: svētdien, 23. jūlijā, 6. augustā un 20. augustā.
Jonkeru baznīcā ik pāris nedēļu citās svētdienās pl. 10: 16. un 30. jūlijā, 13. un 27. augustā.
Salas jaunajā dievnamā 16. jūlijā, 6. un 27. augustā.
Nometnē katru svētdienu pl. 11.

ČIKAGA
Latviešu ev.lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11 th Ave., Meivudā.
Čikagas latviešu ev.lut. Čiānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

AURORA (ILL.)
420 Dawners Place, Mācu Pestītāja baznīcā.

ANN ARBORA
Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1368 Pauline Blvd.

DETROITA
Sv. Pāvila ev.lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke.
Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA 2—2248. Māc. V. Līventāls tālr. WE 3—9326.
16. jūlijā dievkalpojums nenotiks. Aicinām visus draudzes locekļus piedalīties kopīgā izbraukumā un Teeple Lake. Ierašanās plkst. 11 no rīta.
23. jūlijā, pirmais dievkalpojums mūsu pašu jaunajā dievnamā. Solo priekšnesumi. Pēc dievkalpojuma — draudzes padomes sēde.
30. jūlijā, dievkalpojums Detroitā nenotiks, bet gan Ann Arborā plkst. 12.00 dienā.
6. augustā dievkalpojums ar jauniešu iesvēti un dievgaldu. Mācītāji J. Sīpols un V. Līventāls.

BOSTONA
Bostonas latv. ev.lut. Trisvienības draudze. Māc. K. Kampe, 4965 Washington St., Apt. 201, West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327—5733. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St., Roxbury.

KLIVLENDA
Klivlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2032 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

KALAMAZŪ
Sv. Jāņa ev.lut. latv. baznīca — 122 Cherry Hill Dr., Kalamazoo, Mich, 49007.

BURLINGEMA. (KAL.)
Burlingemā, Lutheran Church lingame Ave.
Santa Rosā, Bethemes baznīcā, Tupper ielā 723.

OKLANDĒ
Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

SACRAMENTO
Sakramento, Sv. Krusta ev.lut. baznīcā, 45 un H ielā.

LOSANDŽELOSĀ
Dienvidkalifornijas latviešu draudze—2450 Griffin Ave., L.A. Cal. 90031, draudzes tālrunis CA-59403, māc. E. Caune, tālr. PO - 93579.

Sīnabadām patīk Portmorsbijā

O. ZARIŅAS VĒROJUMI CEĻOJUMA PA JAUNGVINEJU

Austrālijas laikraksts vairāk un biežāk parādās ziņojumi par Papuasas territoriju, sevišķi pēc iedzimto ierēdņu mazā algu pielikuma šāgada maijā. Par šo territoriju interesējas ne vien austrālieši, bet arī Apvienoto nāciju delegācijas un arī Kremļa viri. Soli pa solim veidojas Jaungvinejas augšupeja, kuras veicināšanā Austrālijas valdība iegulda lielus līdzekļus. Tas būs jāturpina līdz brīdim, kad Jaungvinejas iedzīvotāji paši būs politiski un saimnieciski tik stipri, lai nostātos uz savām kājām. Piesaistīšanu Austrālijai raksturo arī tas, ka abas lielās lidmašīnu satiksmes sabiedrības tagad ik nedēļu uz Portmorsbiju katra sūta 4 džeta lidmašīnas.

Uz Papuasu un Jaungvineju nevar aizbraukt kā uz Darvinu Ziemeļterritorijā. Jāsaņem atļauja, un tādu izsniedz, ja ir saņemšēta apmešanās vieta un nopirkta bilete abos virzienos. Bet bijeti izsniedz tikai tad, ja ir iebraukšanas atļauja. Ar vēsu prātu abas prasības izpildīju, tikai turp vajadzēja lidot ar TAA 727 „Paradīzes putnu", bet atpakaļ —ar Anseta 727 „Zelta orchideju".

Pakalnos iegūlušā Portmorsbija no putna lidojuma ir pilīcīgi skaista. Maija beigās vēl var just no decembŗa līdz martam ilgušā lietus perioda zaļumu. Ostas ūdens ir tirkīza zilumā, bet tālāk ārpusē koraļļu rifi malachita zaļi. Portmorsbija izvērsta plašā territorijā ar atsevišķām priekšpilsētām — valdības ēku Konedabū, austrāliešu ierēdņu Pegahilsa pussalu, iedzimto Hanuabadu. Tālāk, 5 jūdzes no centra, ir jaunās universitātes jaunceltnes. Vēl tālāk pie apvāršņa tropu džungļiem apaugušie kalni un upju deltu purvāji ar mangrovu zaļumu un, droši vien, krokodīliem.

Lidlaukā bija saradušies pāris simtu portmorsbijiešu, vairumā tumšādaino, lai apsveiktu pirmo lielīdzēta lidmašīnu. Teica, ka ar šo pašu „Paradīzes putnu" neizvadīts aizlidojis territorijas valsts iestāžu algu šķirējtiesnesis L. G. Metjūss pēc daudz pārrunātā un kritizētā lēmuma par niecīgo paaugstinājumu iedzimto algām. Ar šo jautājumu iepazinos ļoti sīki, jo izrādījās, ka mans znots austrālietis, būdams Papuasas un Jaungvinejas balto un melno valsts darbinieku apvienības ģenerālsekretārs, šim jautājumam bija veltījis ne vien pēdējo mēnešu kārtējo darbu, bet arī daudzas vakara stundas.

Meita mūs ar automašīnu aizvizināja līdz savai plašajai mājai, kuŗu viņu dzīvei nodevusi valsts darbinieku apvienība. Tropu krāšņie krūmi un koki prasīšu atsevišķu rakstu. Ko iestādot, tas augot, ja vien neesot slinki aplaistīt. Māja vienos logos līdz grīdai, pie kam apakšā ierīkotās stikla plāksnes ir griežamas un atveŗamas vēdināšanai. Viesu istabā pie griestiem gaisu kuļ liela ventilātora spārni.

Esam iebraukuši ziemā, jaukākajā klimatā. Naktīs guļam ar vienu palagu. Kaut nopirktajā brošūriņā „Papua and New Guinea" brīdināts no insektu miljoniem un ieteikts lietot pretmalārijas tabletes, neredzēju nevienu musu, izņemot iedzimto tirgū, nedzirdēju arī nevienu moskītu naktī sīcam.

Stāstot par tālāko, jāiepazīstina ar meitas un znota mājkalpotāju Gavu. Viņam aizmugurē pakalnē ir sava mājiņa. Tur viņš dzīvo kopā ar sievu, kas pašreiz aizlidojusi apraudāt savu mirušo tēvu Samari salā. Ga va kopj māju un dārzu, mazgā veļu un traukus, par ko saņem 10 dolaru, kas esot divreiz vairāk nekā nosakot likums. Puteķļu ir daudz, dārzs sauss, visu veļu maina katru dienu. Tādēļ Gava kustas neapstādamies. Viņam jāgatavo pašam sev ēst, bet ko viņš ēda, nepateikšu. Iedzimtie ir lieli veģetārieši, un arī Gavam pie mājiņas ir dārziņš ar viņam vien zināmiem lokiem un dārzājiem. Gava runā angliski, un mums bija daudz ko runāt, kopīgi apkopjot dārzu. Kad braucu mājās, viņš man sirsnīgi pasniedza aašķautninu nopulētu akmens gabalu, kuŗu, rokā turot, varot izlietot kā nazi, cirvi vai lāpstu. Visas šīs darbības Gava man uzskatāmi demonstrēja. Tā mans tumšādainais draugs palika bez senlaicīgā darba rīka, bet, varbūt, sieva, kad aigriezīsies no tēva apraudāšanas, atvedīs jaunu.

Klimats nosaka apģērbu. Austrālieši darbā iet baltiem vaļējas apkakles krekliem bez kaklasaites, īsām biksēm, gaŗām zeķēm. Papuasiešu ierēdņi, tāpat veikalu pārdevēji turas līdz austrāliešiem, tikai kurpju vietā valkā tongas, vai paskrien pa ielu kailām kājām. Zēni līdz zināmam vecumam skraida kaili. Dažī formās tērpti papuasieši staigāja līdz jostai kaili, ar krāšņu galvassegu. Iedzimto tirgū vecākas sievas redzēju tikai ar zāles svārciņiem.

Pārtiku austrālieši iepērkas lielajos preču namos, kas nav sliktāk iekārtoti un apgādāti kā Sidnejā. Dažreiz gadās, ka kādu produktu izpērk, kas notiekot, piemēram, ar saldējumu. Tādēļ visus pārtikas līdzekļus iepērk ar drošības rezervīti, un ledusskapji mājās pārslogoti. Arī drēbju izvēle tāda pati kā Sidnejā, varbūt klāt nāk Indonēzijas un Ķīnas audumi, kuŗus neredz Austrālijā. Katrā veikalā ir vēsinātu dzērienu stendi. Ievēroju, ka alkoholiskos dzērienus pārdod pārtikas preču veikalos. Sevišķi plaša esot ārzemju dzērienu izvēle, jo tie lētāki nekā Austrālijā. Zemo nodokļu dēļ Portmorsbijā ir lētākas franču un japāņu automašīnas, mājsaimniecības un elektriskie piederumi. Laikam lētākas ir arī cigaretes, jo lidmašīnā pērkot maksāja 10 centu mazāk.

Iedzimtie ir lieli pīpmaņi, bet cigaretes maksā skaidru naudu, tādēļ viņi uzgriež pa cigāram. Redzēju, ka daži to dara pa krievu modei, avīžu papīrā satinot puspēdu gaŗu ļuļķi. Viņi pieraduši pie gaŗu stiebru iemutēm, un sievas tur pirkstos it greznas iemutes. Ja viens pīpē, tad pāris gaida uz miera dūmu, kuŗu palaikam iedod uzraut pīpējamā īpašnieks.

(Turpinājums sekos)

Nedēļas nogalēm un atvaļinājumu pavadīšanai
IZĪRĒJAMAS VASARNĪCAS UN ATSEVIŠĶAS ISTABAS JAUKAJĀ

Hay - Bay

„LĪČA KRASTA" 65 akru platībā.
TELTOŠANA LAIVAS LABA MAKŠĶERĒŠANA
ZIVJU ZĀVĒŠANA
Iepriekšēja pieteikšanās vēlama. Laipni piedāvā
Alberts Jakubaitis
„Alberts Camp"
R. R. 3. Napanee, Ont. Tālr. 613—354—8064.

LATVIEŠU DZIESMAS
VISVALDIS ĢEDULIS — bass-baritons
pie klavierēm Anatolijs Bērzkalns

Latviešu dziesmas ..... LP 33 ⅓ ..... $ 3.00

1. Jaunībai — E. Dārziņš
2. Vēl tu rozes plūc — E. Dārziņš
3. Kā zagšus — E. Dārziņš
4. Skan zvani — Alf. Kalniņš
5. Aizejot — Alf. Kalniņš
6. Dainu zeme — Br. Skulte

Dabūjama
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College St., Toronto 4, Ont. Canada
Ontario dzīvojošajiem jāpieskaita 15 c tirdzniecības nodoklis

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss. .....
Adrese: .....
.....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Sarīkojumu kalendārs
TORONTO

15. un 16. jūlijā — Saulaines 15 gadu atzīmēšana; sestdien sākums pl. 7.30 vakarā, svētdien pl. 11 dienā.
26. augustā — Bērzainē DV Toronto nodaļas meistarsacīkstes šaušanā, ugunskurs un zaļumballe.

Apmeklējiet
DV
grāmatnīcu!

Ja Jums patīk jautra mūzika, tad arī zemāk minētās skaņu plates nedrīkst trūkt Jūsu skaņu plašu albumā!

MELVATON 45 RPM

3 VINTERU iedziedājumā, Alfrēda Vintera mūzika un vārdi. TRĪS VĪTUSAS ROZES — tango RUDZPUĶU ZIEDS — valsis, VIENS BALTS — OTRS SARTS, GAUJMALAS LAKSTĪGALA — tango.
Nr. D — 1031

PAR VELU DRAUGS — lēns fokstr. MONAMI, lēns valsis. MANA GITĀRE — fokstr. LĒNA VĒSMIŅA — valsis.
Nr. D—1003

PASTA BALODIS — fokstrots. VECAIS ORMANS Mr. X — fokstr. Pazīstamais vijolnieks Arnolds Kornelius ar savu orķestri. ŠĶIROTIES — (Santa-Ferrfi) tango. MIA BELLA SENJORITA — tango.
Nr. D—1004

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundiņa orķestri VECĀ KOKLE — lēns fokstrots, GAUJAS LAIVINIEKS — valsis, TĀVAS MAIGĀS ROKAS, HAVAJAS MELODIJA.
Nr. D. — 1010

TEIC, MEITENE, TEIC — lēns valsis. PUSNAKTS ZIEDS — valsis. NEAIZMIRSTAMAIS SKŪPSTS. ANTON—ANTON — fokstrots.
Nr. D—1015

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar Arvida Sundiņa orķestri ATMIŅU PĒRLES — tango, KĀ VAR AIZMIRST — valsis Lilianas Krastiņas iedziedājumā: KAUT TU ATNĀKTU — lēns valsis, DŽONNI — samba - fokstrots
Nr. D — 1016

Sieviešu kvartets Pērse ar Arnolda Kornēliusa orķestri: BALTA ROZE — dziesma, TAUTIEŠU MANI PAVADĪJA — VILTĪGĀS ACIS — tango. DZĪVES RATIŅŠ GRIEŽAS — valsis.
Nr. D—1024

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundiņa orķestris: SAPNIS — tango, KUR ESI TU — slow - foxtrot, MANA GITĀRE — fokstrots, LĒNA VĒSMIŅA — valsis, Citara dusts — bez dziedājuma.
D — 1026

DZINTRA — valsis, ZILAIS LAKATIŅŠ — valsis, VIENREIZ LAIMĒJAS — fokstrots, VAI BŪTU DAUDZ — fokstrots
Nr. D — 1029

Alfreda Vintera iedziedājumā ar Arvida Sundiņa orķestri VĒL REIZ TO DZIRDĒT — A. Vintera tango, GAJPUTNI — valsis, MAZĀ VĒSTULĪTE — A. Vintera lēns fokstr., DRAUGS NEJAUTĀ — valsis.
Pasūtinājuma Nr. 2501

KATRA PLATE MAKSĀ $3.00
Ontario dzīvojošiem jāpieskaita 5% tirdzniecības nodoklis. Plates pasūtināmas pa pastu bez speciālas piemaksas.
Pasūtinājumus adresējiet uz minēto adresi:

Zviedrijas DAUGAVAS VANAGU Stokholmas nod. vokālā ansambļa iedziedājumā ar orķestri: NELAUSIM IEROČIEM RŪSĒT — maršs dziesma, ES VĒLOS PARNAKT — lēns valsis, KARAVĪRU ATMIŅAS — jautrs potpurijs, MEITU MĀTE BĒDĀJAS — valsis.
Nr. 2509

Edgāra Dima iedziedājumā(refr. duetā) ar A. Sundiņa orķestri: VĒL REIZ DRAUGS NĀKSIM TU — tango, NEZKUMSTI MEITENĪT — valsis, PAR VELTI GAIDĪTS — fokstr., LATVJU MEITENE — pasodoble.
Nr. 2503

Iedziedājis A. Vinters, A. Sundiņa ork. ZUZI - ZUZANNA — fokstr. bugi vugi, ZEM RIGAS LIEPĀM — valšu virkne, LAI MEIĶA ATSAUCAS — A. Vintera fokstr., ŠTEDI - REDI — kupleja fokstr.
Nr. 2504

NOMIERINIES—VĒL JAU VISS NAV PAGALAM—valšu virkne. JŪLAI TAS IR NIEKS—kupleja.
Nr. O—631

O DONNA KLARA — tango potp. JAUNA BĀBELE — fokstrots. LAUKU ROMANTIKA — kāda tā bija kādreiz un kāda ir šodien?
Nr. O—632

SARGIES BAIGA VANADZIŅA—valsis. KO TU DZIEDI ĢAILĪTI MAN—tango potpurijs. DZINTARJŪRAS KAIJA—tango.—PELĒKAIS ZVIRBULIS—valsis.
Nr. O—634

Alfrēda Vintera mūz. un teksti: BALSIS - TĀS BALSIS — valšu potpurijs. Iedz. A. Vinters. ANNA - MINNA - MARIJA — kupleja. VAI KUR LABI — kupleja. Iedziedājis Aleksandrs Kortāns.
Nr. O—635

MŪZIĢĀ JAUNĪBA — maršs. VECĪT LĒNAK BRAUC — valsis. LĪNA - LĪNA NĀC — polka. Iedziedājumi Aleksandra Kortāna. SVESIE SIROTAJI — potpurijs. Iedz A. Vinters.
Nr. O—636

Alfrēda VINTERA iedziedājums ar REO orķestri DZIESMOTA RIGA — fokstrots, PAR VĒLU DRAUGS — fokstrots, SMOLANDES MEITENES, Lundbergs - Vinters - dziesma fokstrots, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis,
Pasūtinājuma Nr. 6201.

Austras Valdēnas un Miķeļa Fišera iedziedājumā ar orķestri LIGO DZIESMU VIRKNE — Latv. tautas deja ar kokļu orķestri JAUTRAIS STŪRIS — Imanta Krēsliņa iedziedājumā KUMELIŅI — KUMELIŅI latv. t. dz.
Nr. 6202

Iedziedājusi L. Andersone ar orķestri LABVAKAR — lēns valsis. V. Butānes iedziedājumā ČIK DZĪVE SKAISTA — fokstrots. Iedz. L. Liniņš un māsas Vambutes CAURI PILSETAI — fokstrots.
Nr. 6206

Rolanda Paula SIMFONISKĀ DŽESA SVĪTA 3 daļās — iespēlējis simfoniskais džesa orķestris, diriģents E. Švarcs.
Nr. 6204

A. Jāhovļeva iedziedājumā ar ork. SNIEGA PĀRSLAS — fokfokstrots. I. Pērkones iedziedājumā PUĶU PĀRDEVĒJA — fokstr. DZIESMA TEVI SAUC—lēns fokstr. E. Zvejas iedziedājumā ar orķestri TU SAULES STARS — lēns fokstrots. JAUNĪBAS UGUNSKURS — fokstr.
Nr. 6205

12 populārākās melodijas no Johana Štrausa operetes ČIGĀNU BARONS. Solisti — J. Viļģerte, M. Fišers u.d.c. Koris un orķestris diriģ. T. Vējš. Melodijas ieskaņotas uz divām EP skaņu platēm.
Nr. 6206 un 6207

Jāzepa Vītola apdarē ar Mārtiņa Fišera iedziedājumu, latvju t. dz. OZOLIŠI ZEMZARITI, DZELTENS MANIS KUMELIŅŠ. Lauku instrumentāls ansamblis ZĀGARU POLKA latvju t. deja. Jaukta vokāla ansambļa izpild. STŪRU STŪRIEM TEVU ZEMĒ. A. Valdēnas un I. Krastiņa iedzied. SIJĀ AUZAS TAUTU MEITA t. dz.
Nr. 6208

Alfrēda Vintera vārdi un iedz. NĀC SPĒLE ČIGĀN — tango. SVEICIENS DRAUGAM — valsis. ARDIEVU BERNĪBA — tango. PIE TEVIS ARVIEN — rumba.
Nr. 6209

DZIMTAS ZEMES ZVAIGZNE — lēns fokstrots. MARJU — lēns valsis. MĒNESNICA — valsis. RAMONA — lēns valsis.
Nr. 6210

A. Vintera mūzika un teksti. VĒL JAUNA TU — valsis. JAUNĪBAS ZVAIGZNE—fokstrots. Iedziedājis Edgars Vilnis. VILŠANAS — valsis. Iedziedājis Edvins Krūmiņš. GODS MARTIŅAM — maršs. Iedz. Aleksandrs Kortāns.
Nr. 6211

DVG RĀMATNĪCA
491 College St., Toronto 4, Ont.

KONCERTS SKAŅU
15 PATRIOTISKAS un LATVIEŠ
IEDZIEDĀJUSI
SKAIDRĪTE PRINC
pie klavierēm: *Anatolijs BĒ*
Plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒV
LATVIEŠU KARA INVALIDU A
Skaņu plati „ES DZIEDĀŠU PAR TE
var dabūt arī DV grāmatnīcā
Cena $5.00 plūs 5% PS

JAUNĀKĀ SKAŅ
Teiksma A.P. 3003 Mon
ALFREDS PORIŅŠ — latviešu
Dziesmas klavieŗu, čello un vijo
I
PŪT, VĒJIŅI .....
AR LAIVIŅU IELAIDOS .....
DIV' DZELTENI KUMELIŅI .....
VISIEM ROZES DĀRZĀ ZIEDĒJ' .....
AI, ZAĻAI LĪDACIŅA .....
SAULĪT' TECEJ', TECĒDAMA .....
II
VERDZENES DZIESMA .....
ZIEMAS SAULE .....
SPĀNIEŠU ROMANCE .....
LIEPU TEJA .....
KAD ŅAKSI ATKAL .....
Dabūjama DV Grāma
491 College Street, Toronto
Atkalpārdevējiem izsūtām cit
Ontario dzīvojošiem 5% tirdzniec

Jaunākās grām
A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāmat
G. Janovskis — Smiekliņam, pastāsti un
A. Rupģis — Pats esi kungs, pats .....
Latviešu tautas teikas un pasakas VIII
P. Rozītis — Granātu ziedi, stāsti .....
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st. .....
Z. Lagerlefa — Antikrista brinumi .....
ARCHIVS VII sējums, raksti par zinātni
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Exis
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sē
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāst
E. Aistars — Tu nāci nakti, rom. .....
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom. .....
J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata .....
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm. .....
Latviešu sinonimu vārdnīca .....
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla .....
Latviešu kultūra laikmetu maiņās .....
A. Dziļums — Vilka zobs, rom. .....
A. Michelsons — Riga dimd, vēst. rom. ..
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē ilgavu
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cinās ar sievu
P. Jurevics — Idejas un īstenība .....
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza .....
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana
O. Krollis — Dārgakmeņi .....
Z. Zemdega — Iznīcības cejš, stāsti .....
E. Virza — Straumēni IV .....
B. Bičole — Atrita, dzeja .....
Aizsila Zilīte — Trīs māsas .....
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti .....
E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu karav
J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom. .....
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d.
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom
E. Keiss — Globāla būšana, karik. .....
BĪBELE .....
J. Širmanis — Brīnuma pasaule .....
A. Šmits un A. Čika — Nealzmirstami sp
zvaigznes .....
A. Johansons — Rīgas svārki mugurā
Novadu tērpi .....
Latvju raksti I grāmata .....
Latvju raksti II grāmata .....
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas
Z. Mauriņa — Trimdas traģika .....
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.
J. Veselis — Latvju teiksmas .....
K. Pētersons — Apvāršņi aicina .....
Raiņa un Aspazijas gada grāmata .....
Dzintarjūras vasara .....
A. Niedra — Uguni .....
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks .....
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī .....
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm. .....
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti ...
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm. .....
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēth
Ž. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci .....
L. Tolstojs un kristīgā baznīca .....
O. Krollis — Aiz zelta priekškara .....
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audz
Korn. Raiens — Pēdējā kauja .....
G. Janovskis — Svešumā, noveles .....
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas
A. Apse — Saules pukes, dzejoļi un līr.
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrā
DVG RĀMAT
491 College St., To

...sbijā

...man sirsnīgi ...inu nopulē- ...uru, rokā tu- ...ā nazi, cirvi ...šis darbības ...mi demons- ...tumšādainais ...nlaicīgā dar- ...t, sieva, kad apraudāša- ...pgērbu. Aus- ...baltiem valģē- ...em bez kak- ...m, gaŗām ze- ...rēdņi, tāpat ...ras līdz aus- ...oju vietā val- ...krien pa ielu ...i līdz zinā- ...ida kaili. Da- ...puasieši stai- ...i, ar krāšņu ...tirgū vecā- ...ikai ar zāles ...ši iepērkas ...os, kas nav ...apgādāti kā ...ās, ka kādu ...as notiekot, ...umu. Tādēļ visus pārtikas līdzekļus iepērk ar drošības rezervīti, un ledusskapji mājās pārslogoti. Arī drēbju izvēle tāda pati kā Sidnejā, varbūt klāt nāk Indonēzijas un Ķīnas audumi, kuŗus neredz Austrālijā. Katrā veikalā ir vēsinātu dzērienu stendi. Ievēroju, ka alkoholiskos dzērienus pārdod pārtikas preču veikalos. Sevišķi plaša esot ārzemju dzērienu izvēle, jo tie lētāki nekā Austrālijā. Zemo nodokļu dēļ Portmorsbijā ir lētākas franču un japāņu automašīnas, mājsaimniecības un elektriskie piederumi. Laikam lētākas ir arī cigaretes, jo lidmašīnā pērkot maksāja 10 centu mazāk.

Iedzimtie ir lieli pīpmaņi, bet cigaretes maksā skaidru naudu, tādēļ viņi uzgriež pa cigāram. Redzēju, ka daži to dara pa krievu modei, avīžu papīrā satinot puspēdu gaŗu ļuļķi. Viņi pieraduši pie gaŗu stiebru iemutēm, un sievas tur pirkstos it greznas iemutes. Ja viens pīpē, tad pāris gaida uz miera dūmu, kuŗu palaikam iedod uzraut pīpējamā īpašnieks.

(Turpinājums sekos)

...zemāk minētās skaņu plates ...u plašu albumā!

...N 45 RPM

...VAS VANA- ... vokālā an- ...s ar orķes- ...IEROČIEM ...ziesma, ES ... — lēns val- ...TMIŅAS — ...EITU MATE ... valsis.

...dājumā(refr. ...ina orķestri: ...UGS NĀKSI ...UMSTI MEI- ...PAR VELTI ..., LATVJU ...asodoble.

...ers, A. Sun- ...UZANNA — ...ZEM RIGAS ...virkne, LAI ...S — A. Vin- ...I - REDI — ...kstr.

...L JAU VISS ...valšu virkne. ...KS—kupleja.

...A — tango ...ELE — foks- ...MANTIKA — ...z un kāda ir

...ANADZIŅA— ...EDI ĢAILĪTI ...urijs. DZIN- ...—tango.—PE- ...S—valsis.

...z. un teksti: ...SIS — valšu ...inters. ANNA ...A — kupleja. ...kupleja. Ie- ...s Kortāns.

...A — maršs. ...AUC — valsis. ...— polka. Ie- ...dra Kortāna. ...— potpurijs.

...TERA ...EO orķestri ... — fokstrots, ...UGS — fok- ...ES MEITE- ...inters - dzies- ...RUDZPUĶU

Nr. 6201.

Austras Valdēnas un Miķeļa Fišera iedziedājumā ar orķestri LIGO DZIESMU VIRKNE — Latv. tautas deja ar kokļu orķestri JAUTRAIS STŪRIS — Imanta Krēsliņa iedziedājumā KUMELIŅI — KUMELIŅI latv. t. dz.

Nr. 6202

Iedziedājusi L. Andersone ar orķestri LABVAKAR — lēns valsis. V. Butānes iedziedājumā CIK DZIVE SKAISTA — fokstrots. Iedz. L. Liniņš un māsas Vambutes CAURI PILSĒTAI — fokstrots.

Nr. 6203

Rolanda Paula SIMFONISKĀ DŽESA SVITA 3 daļās — iespēlējis simfoniskais džesa orķestris, diriģents E. Švarcs.

Nr. 6204

A. Jāhovļeva iedziedājumā ar ork. SNIEGA PĀRSLAS — fokfokstrots. I. Pērkones iedziedājumā PUĶU PĀRDEVĒJA — fokstr. DZIESMA TEVI SAUC— lēns fokstr. E. Zvejas iedziedājumā ar orķestri TU SAULES STARS — lēns fokstrots. JAUNĪBAS UGUNSKURS — fokstr.

Nr. 6205

12 populārākās melodijas no Johana Štrausa operetes ČIGĀNU BARONS. Solisti — J. Viļģerte, M. Fišers u.d.c. Koris un orķestris diriģ. T. Vējš. Melodijas ieskaņotas uz divām EP skaņu platēm.

Nr. 6206 un 6207

Jāzepa Vītola apdarē ar Mārtiņa Fišera iedziedājumu, latvju t. dz. OZOLIŠI ZEMZARIŠI, DZELTENS MANIS KUMEĻIŅŠ. Lauku instrumentāls ansamblis ZAGARU POLKA latvju t. deja. Jaukta vokāla ansambļa izpild. STŪRU STŪRIEM TĒVU ZEMĒ. A. Valdēnas un I. Krastiņa iedzied. SIJA AUZAS TAUTU MEITA t. dz.

Nr. 6208

Alfrēda Vintera vārdi un iedz. NĀC SPĒLĒ ČIGĀN — tango. SVEICIENS DRAUGAM — valsis. ARDIEVU BERNĪBA — tango. PIE TEVIS ARVIEN — rumba.

Nr. 6209

DZIMTĀS ZEMES ZVAIGZNE — lēns fokstrots. MARJU — lēns valsis. MĒNESNĪCA — valsis. RAMONA — lēns valsis.

Nr. 6210

A. Vintera mūzika un teksti. VĒL JAUNA TU — valsis. JAUNĪBAS ZVAIGZNE—fokstrots. Iedziedājis Edgars Vilnis. VILŠANĀS — valsis. Iedziedājis Edvins Krūmiņš. GODS MĀRTIŅAM — maršs. Iedz. Aleksandrs Kortāns.

Nr. 6211

...GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

KONCERTS SKAŅU PLATĒ

15 PATRIOTISKAS un LATVIEŠU DZIESMAS IEDZIEDĀJUSI

SKAIDRĪTE PRINCE, sopräns

pie klavierēm: *Anatolijs BĒRZKALNS*

Plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒVU ZEMI" izdevusi LATVIEŠU KARA INVALĪDU APVIENĪBA.

Skaņu plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒVU ZEMI" var dabūt arī DV grāmatnīcā TORONTO.

Cena $5.00 plūs 5% PST.

JAUNĀKĀ SKAŅU PLATE

Teiksma A.P. 3003 Mono $5.00

ALFREDS PORIŅŠ — latviešu labākais tenors

Dziesmas klavieŗu, čello un vijoles pavadījumā

I

PŪT, VĒJIŅI	V. Ziedonis
AR LAIVIŅU IELAIDOS	V. Ziedonis
DIV' DZELTENI KUMELIŅI	L. Garūta
VISIEM ROZES DĀRZĀ ZIEDĒJ'	P. Licīte
AI, ZAĻĀI LĪDACIŅA	J. Vītols
SAULĪT' TECĒJ', TECĒDAMA	J. Vītols

II

VERDZENES DZIESMA	A. Kalniņš
ZIEMAS SAULE	H. Berino
SPĀNIEŠU ROMANCE	E. Dārziņš
LIEPU TĒJA	J. Ķepītis
KAD NĀKSI ATKAL	A. Okolo-Kulaks

Dabūjama DV Grāmatnīcā

491 College Street, Toronto 4, Ont.

Atkalpārdevējiem izsūtām citā rēķinā.

Ontario dzīvojošiem 5% tirdzniecības nodoklis.

Jaunākās grāmatas

A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāmata	$4.00
G. Janovskis — Smiekliņam, pastāsti un feļetoni	$4.50
A. Ruņģis — Pats esi kungs, pats	$4.00
Latviešu tautas teikas un pasakas VIII	$7.80
P. Rozītis — Granātu ziedi, stāsti	$4.50
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerlefa — Antikrista brīnumi	$4.75
ARCHĪVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.	$7.80
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci naktī, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata	$7.80
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonīmu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņās	$6.00
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom.	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolls — Dārgakmeņi	$3.00
Z. Zemdega — Iznīcības ceļā, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zilīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu karavīrs	$4.60
J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom.	$5.00
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d.	$4.50
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keiss — Globāla būšana, karik.	$5.00
BĪBELE	$4.50
J. Širmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Johansons — Rīgas svārki mugurā	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
J. Veselis — Latvju teiksmas	$10.00
K. Pētersons — Apvāršņi aicina	$6.50
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Ugunī	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzeloņžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Ž. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kaŗa	$6.56
G. Janovskis — Svešumā, noveles	$4.50
M. Timma — Miglas kamolīņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poemas	$3.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

DVG RĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

ATKAL DABŪJAMA

Labā iespiedumā uz plastikas - mazgājama

P. Mantnieka

LATVIJAS KARTE $8.00

Izsūtām arī pa pastu speciālā iesaiņojumā, cena $9.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

Dāviniet svētautiešiem

Prof. Alekša Rubuļa

LATVIAN LITERATURE

lai palīdzētu popularizēt Latvijas vārdu

Cena $7.50

Dabūjama

DV grāmatnīcā

491 College St., Toronto 4, Ont.

kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.

APDROŠINĀJUMS PRET BEZDARBU

tagad pieejams daudziem, kas nodarbināti

LAUKSAIMNIECĪBĀS,
LIELSAIMNIECĪBĀS,
KOKAUDZĒTAVĀS,
DĀRZNIECĪBĀS, SILTUMNĪCĀS,
AUGĻU, DĀRZĀJU UN
PUĶU AUDZĒTAVĀS.

nodarbinātajiem:

Jūsu pašu labā ir uzzināt, vai esat tiesīgs saņemt apdrošinājumu, ja esat nodarbināts lauksaimniecībā.

darba devējam:

Ja jums ir strādnieki, kas strādā jūsu uzņēmumā, jums jāzina, ka ir likumi, kuŗi jāievēro.

Nekavējoties ievāciet visu informāciju par savu strādnieku apdrošināšanu pret bezdarbu

tuvākajā

UNEMPLOYMENT
INSURANCE
COMMISSION
GOVERNMENT OF CANADA

Arlington Avenue — St. Clair

ATSEVIŠĶA

ķieģeļu māja,

6 skaistas istabas, tīra, labi kopta, 2 vannas istabas, garāža, daudz atsevišķu piedevu. Iemaksa $6.000.-. Privātpārdošanā.

Tel. 651—1866

EXPO 67

apmeklētājiem izdodama

ISTABA

ar visām ērtībām, pilsētas centrā.

Rakstīt: Mrs. O. Birze, Claremont Ave., Apt. 16, Montreal 6, Que., Canada; tālr. 481—0695.

LAIKRAKSTA

„LATVIJA AMERIKĀ"

atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

IGAUŅU OPTIĶIS

J. RATAS

169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.

Speciāla stāvlaide sūtījumiem uz dzimteni.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM

Telefons: 534-1403, Toronto

PĀRSŪTĀM

naudu uz LATVIJU

US $10.- pret 9 jaunie rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.

DV SAIŅIŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai

DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

Skaņu plates

„KOKLĪTES SKANĒJA"

Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis. 21 dziesma. Solisti: T. Jaunzeme un A. Līdacis. ..... Mono $4.50; Stereo $5.50

P. Geistauts — DZIEDU TEV . . .
15 garīgas dziesmas. Mono $4.50

Laimdotas Gleškes — LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
Kokles pavadījumā $5.50

Ontario provincē dzīvojošiem 5% tirdzniecības nodoklis.

Dabūjamas DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College Street, Toronto 4, Ont.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

FRANK VASS
BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

MOLSON EXPORT

VISVAIRĀK PĀRDOTAIS ALUS KANADĀ

MOLSONS — NEATKARĪGA ALUS DARĪTAVA KOPŠ 1786. GADA

SPORTS

TORONTO DV FUTBOLISTU NĀKOŠĀS SPĒLES

Nākošo Toronto DV futbola vienību spēļu kalendārs pilsētas un apkārtnes 2. līgas meistarsacīkstēs ir šāds:

13. jūlijā plkst. 7 vakarā Withrow laukumā pret East York United vienību; **17. jūlijā** plkst. 7 vakarā Withrow laukumā pret Estonia vienību; **24. jūlijā** plkst. 7 vakarā Withrow laukumā pret MacLean vienību; **30. jūlijā** plkst. 2 pēcpusdienā Withrow laukumā pret E.Y. Todmorden vienību; **1. augustā** plkst. 8 vakarā Highview laukumā pret Scarboro Thistle vienību; **7. augustā** plkst. 7 vakarā Greenwood laukumā pret Toronto Canadians vienību; **14. augustā.** plkst. 7 Withrow laukumā pret Willowdale Park vienību; **18. augustā** plkst. 6.45 vakarā Withrow laukumā pret Monteleone vienību; **22. augustā** plkst. 6.45 vakarā Withrow laukumā pret Donforth vienību; **26. augustā** plkst. 2 pēcpusdienā Greenwood laukumā pret East York United vienību; **31. augustā** plkst. 6.30 vakarā Dieppe laukumā pret **E. Y.** Todmorden vienību; **5. septembrī** plkst. 6.30 vakarā Greenwood laukumā pret Estonia vienību; **11. septembrī** plkst. 6.30 Withrow laukumā pret MacLean vienību.

Greenwood laukums atrodas starp Gerard un Dundas ielām; Withrow Park laukums atrodas pie Carlaw Ave., dienvidos no Danforth Ave.; Highview Park laukums atrodas austrumos no Birchmount un ziemeļos no Danforth Ave., bet Dieppe Park laukums pie Cosborne Ave., austrumos no Greenwood Ave.

Lūdzam lasītājus augšējo spēļu kalendāru izgriezt un uzglabāt, jo par atsevišķo Toronto DV vienības spēļu laikiem vairs neziņosim. V. T.

NE VIENMĒR IESPĒJAMI REKORDI...

Mūsu izcilā vidusdistančnieka Jāņa Celma sasniegumi šīs sezonas sākumā (880 j 1:52,8 min., 1 jūdze 4:06,0 min., 2 jūdzes 8:40,1 min. un 3 jūdzes 13:55,5 min.) ļauj viņu pamatoti pieskaitīt jau pasaules klasei, bet cilvēks reizi nu nav mašīna, kas var regulāri un vienmērīgi darboties bez pārtraukuma diendienā. Cilvēkam jārēķinās arī ar spēju atslābuma brīžiem, tādēļ īpaši sportistiem nepieciešama lielā prasme sagatavošanās darbu veikt tā, lai spēju kalngals būtu sasniegts tieši nozīmīgāko sacīkšu laikā. Tā arī Jānim Celmam pēdējie starti nav bijuši sevišķi veiksmīgi. Piemēram, NCAA meistarsacīkstēs Provo, Jūtas pavalstī, viņš 3 jūdžu skrējiena piecas sestdaļas no distances veica tercami, bet tad apgrūtinātās elpošanas dēļ (Provo atrodas ap 4500 pēdu virs jūras līmeņa) no sacensības izstājās. Arī AAU meistarsacīkstēs Bēkerfildā, Kalifornijas pavalstī, viņš 3 jūdžu skrējienā ar 13:57,4 min. laika atzīmi ierindojās „tikai" 11. vietā, kas būtībā nav slikts rezultāts un plašajā un spēcīgajā konkurence savā ziņā pat ticams panākums, tomēr — kaut kā bija gaidīts „vairāk". Arī pats Jānis Celms ar šiem abiem startiem jūtas ne visai apmierināts, kādēj nolēmis kādu laiku atpūsties, lai tad ar jaunu sparu „mestos" sezonas atlikušās daļas sacensībās. —ō—

BANGAS VOLEJBOLISTI IEGUST MŪSMĀJU KAUSU

Jau otru gadu Anglijas volejbolisti cīnās par t.s. Mūsmājas kausu, kuru pērnā gadā dāvināja DVF Koventrijas nodaļa volejbola spēles veicināšanai un popularizēšanai Anglijā, dodot tam sava īpašuma — Mūsmāju nosaukumu. Tas ir lielākais kauss, par kādu latviešu sportisti Anglijā jebkad cīnījušies, un saturams tikai abās rokās. Tā izcīņas turnīrā rikotāji aicina visas latviešu un arī dažas citu tautu volejbola vienības.

Šogad par Mūsmāju kausu cīnījās Lesteras Banga, Bradfordas Trimda, Koventrijas DVF, Svonsijas Tīģeri, kuru sastāvā spēlē poļu un angļu volejbolisti, un Koventrijas angļu ugunsdzēsēju vienība, visiem komplektējumiem sacenšoties katram ar katru. Uzvaru panāca Lesteras Bangas sešnieks (V. Purmalis, F. Laudobelis, A. Lutkēvics. P. Bērziņš, A. Balodis un M. Irbītis), kas pieveica Tīģerus ar 15—5, 15—8, Koventrijas DVF ar 15—1, 15—11, Trimdu ar 15—8, 15—10 un Koventrijas ugunsdzēsējus. Otrā vietā, zaudējot vienīgi Bangai, izvirzījās Tīģeri, 3. Koventrijas DVF, 4. Trimda un 5. angļu ugunsdzēsēji.

Lielo kausu uzvarētājiem pasniedza DVF zemes valdes locekļis un sporta vadītājs A. Freimanis, katram atsevišķajam spēlētājam saņemot kausa miniatūru personīgā īpašumā. Rikotāji bija sagādājuši balvu arī gados jaunākajam volejbolistam, kuŗa piekrita Koventrijas DVF vienības dalībniekam K. Dankbāram.

Vidusanglijas DVF nodaļu sporta vadītāja Z. Mūsiņa izkārtojumā Koventrijas nodaļas laukumu īpašumā Mūsmājās notika apgabala pirmās meistarsacīkstes novusā un šautriņu sviešanā, piedaloties dalībniekiem no Lesteras, Lemingtonas, Derbijas un Koventrijas. Šautriņu sviešanā, 15 dalībniekiem sacenšoties pēc viena zaudējuma sistēmas, uzvarēja A. Alksnītis (Lestera), finālā pārspējot H. Eizānu (Derbija); 3. vietā G. Otensons (Lestera). Novusā, 16 dalībniekiem spēlējot pēc divu zaudējumu sistēmas, pārliecinoši uzvarēja Anglijas latviešu meistars F. Laudobelis (Lestera), finālā uzvarot V. Priedi (Koventrija); 3. vietā J. Liepiņš (Lestera). Balvas uzvarētājiem pasniedza Koventrijas DVF nodaļas valdes priekšsēdis Z. Lieģis. A. F.

Vai komūnisti veicina narkotismu?

NARKOTISKO VIELU „EPIDĒMIJA" LIELBRITANIJĀ UN GRĀMATA PAR KOMŪNISTU GRAUSANAS METODĒM

Lielbritanijas jaunatnē plaši izplatījusies dažādu narkotisku vielu lietošana. Par to pamatoti uztraucas sabiedrība un prese. Gandrīz katru dienu laikrakstos lasāms kāds raksts par šo tematu. Savādā kārtā gados jaunie narkotiķi ir tie paši, kas histeriskā veidā jūsmo par Bītļiem un dažāda veida „pop" mūzikas zvaigznēm.

Nesen Londonas tiesas priekšā bija jāstājas diviem šīs mūzikas „mākslinieciem" no pašreiz popularākā Rolling Stones ansambļa, jo pie viņiem bija atrastas narkotiskās vielas. Tiesa vienam no apsūdzētajiem piesprieda vienu gadu cietuma un 500 mārc. naudas soda, bet otram — trīs mēnešus cietuma un 100 mārc. naudas sodu. Pēc šī sprieduma paziņošanas Londonas ielās notika trokšņaina un nedisciplinēta demonstrācija, kuŗā ap 200 demonstrantu savaldīšanai nācās iejaukties policijai. Demonstranti protestēja pret tiesas spriedumu un „netaisno" britu likumu, kas noliedz narkotisko vielu lietošanu, prasot šī likuma grozīšanu. (Arvien trakāk, drīz vien likumdevējiem vajadzēs atļaut brīvi lietot visas narkotiskās vielas un legalizēt homoseksuālismu! — Ref.) Abi notiesātie „ripojošie akmeņi" jutās ļoti pārsteigti par viņiem piespriesto sodu un nolēmuši iesniegt pārsūdzību.

Šai sakarā jāatceras, ka ap mīnēto „zvaigžņu" tiesāšanas laiku laikrakstā „The Scotsman" parādījās kritika par nesen izmākušo Ronalda Seta (Seth) grāmatu „The Executioners; The Story of Smersh" (apgādā Cassell). Kritiķis nav minējis savu pilno vārdu, kā britu laikrakstos parasts, bet slēpjas aiz iniciāļiem P. G. Acīm redzot, viņš visumā neapstrīd minētajā grāmatā izteiktos asos uzbrukumus komūnistu metodēm un domā, ka „viss ir iespējams". Vietām tomēr grūti izprast, vai kritiķis citē grāmatas autora domas, vai arī izteicis tikai savus personīgos ieskatus. Varbūt tā ir piesardzība?

Minētās grāmatas autors pauž domu, ka narkotisko vielu izplatīšanu jaunatnē veicina padomju slepenais „izlūkošanas dienests". Šāda rīcība, pēc autora domām, ir tikai daļa no komūnistu izstrādātās programmas, kā sadrupināt un visādiem līdzekļiem no iekšpuses sagraut brīvo un demokratisko valstu pretošanās spējas komūnisma ekspansijai. Šādai rīcībai precedents atrodams vēsturē: Japānā pirms 1937. gada atradās „narkotisko vielu karā" ar Ķīnu, lai mazinātu tās pretošanās spējas. Arī brīvās pasaules iedzīvotāju homoseksuālās tieksmes padomju spiegošanas dienests prot labi izmantot savu interešu labā, kā apliecināja britu spiega Vasāla gadījums pirms dažiem gadiem.

Laikrakstā ievietotajā kritikā par šo grāmatu pieminēta padomju t.s. „devītā kolonna", kuŗas uzdevums vadīt spiegošanu ārpus Pad. savienības robežām, bet it sevišķi iznīcināt nevēlamus emigrantus un bēgļus, kuŗi ar savu darbu izpelnījušies Kremļa nežēlastību. Minēti arī vairāki piemēri. Tā 1937. gadā Parīzē nošauts Ignacs Reiss — vecās gvardes boļševiks, kas jutās dziļi vīlies padomju režīmā. Visiem zināma arī Staļina pretinieka Trocka noslepkavošana, ukraiņu nacionālistu vadoņu Rebetes un Banderas nogalināšana 1959. gadā Minchenē un citi līdzīgi gadījumi. Kad padomju slepenā dienesta kapteinis Chochlovs pārbēga uz Rietumiem, viņš šo un citu slepkavību aizkulises atklāja, sniedzot arī materiālus par padomju „devītās kolonnas" darbību. Minēti arī divi miklaini gadījumi Lielbritanijā: grāfienes Dombrovskas „neatrisinātā" noslepkavošana Londonā un priesteŗa Borinska noslēpumainā pazušana Bradfordā 1954. gadā. Laikrakstā arī atzīmēts, ka esot zināmi vēl vismaz 7 citi gadījumi, kad emigranti no Austrumeiropas zemēm miruši miklainā nāvē. A.

BAZNICAS APKAŖOTĀJU APBALVOJUMS GARĪDZNIEKAM

Viens no pazīstamākajiem un augstākajiem Rietumvācijas evaņģeliskās baznīcas garīdzniekiem — Martins Nīmellers, kas ieņēmis ļoti nozīmīgus amatus arī starptautiskās baznīcas organizācijās, nule apbalvots ar Ļeņina prēmiju... To viņam Diseldorfā pasniedza Maskavas zinātņu akadēmijas profesors Skobeļcins.

Nīmellers, kas Hitlera Vācijā bija ieslodzīts koncentrācijas nometnē, drīz vien pēc kaŗa beigām kļuva Rietumvācijā par apstrīdētāko evaņģeliskās baznīcas garīdznieku, jo izrādīja arvien lielākas simpatijas pret komūnistisko iekārtu un pauda ieskatus, kuŗiem ne Bonnas valdība, ne vācu tauta varēja piekrist. Nu viņš var lepoties ar vienreizējo „panākumu", ka saņēmis ateistu un baznīcas apkaŗotāju augstāko apbalvojumu...

Ģen. Vestmorlends prasa spēku pastiprināšanu

ASV aizsardzības ministrs Maknamara atkal ieradies Saigonā, lai pārrunātu Vietnamas kaŗa militārās nepieciešamības. Jau pēc pirmās tikšanās ar ASV bruņoto spēku virspavēlnieku ģen. Vestmorlendu viena lieta noskaidrojās zibenīgi ātri: ģen. Vestmorlends uztverē amerikāņu Vietnamas kaŗā neapšaubāmi uzvar, bet uzvarēšanas process ir ārkārtīgi lēns, tikai soli pa solim. Uzvaras paātrināšanai nepieciešami lielāki spēki.

Acumirklī Vietnamā jau cīnās 464.000 amerikāņu kaŗavīru. Ģen. Vestmorlends šo skaitli gribētu palielināt par vismaz 100.000! Amerikāņu spēku virspavēlnieks domā, ka ar lielāku kaŗavīru skaitu būtu panākama komūnistu pozicijām.

Aizvadītā bija jau otra nedēļas nogale, kad abas kaŗojošās puses pārkāpa pmiera noteikumus, kuŗi stājās spēkā 10. jūnijā, pārtraucot kaŗu starp Izraēlu no vienas un Ēģipti, Sīriju un Jordāniju no otras puses.

Vidējo austrumu problēma ir vēl tālu no atrisinājuma. Ēģiptei draud saimnieciska bankrots, trūkst pārtikas, bet tai ir pietiekami daudz ieroču un citu kaŗa materiālu. Drošas ziņas no Kairo liecina, ka jauni padomju militāras palīdzības sūtījumi jau sākušies, pie tam tik plašos apmēros, ka īsā laikā satriektā arabu militārā mašīnērija būs atjaunota līdz pirmskaŗa spēkam. Pēc militārās neveiksmes un smagās diplomātiskās sakāves šu pozicijām.

No Kairo ziņo par aviācijas un artilerijas kaujām Suecas kanāla austrumu krastā. Pēc Kairo informācijas, Izraēlas lidmašīnas uzbrukušas ēģiptiešu pozicijām Portsaīdā un Portfuadā pie kanāļa ziemeļu iztekas. Ja pārmaiņas dēļ paklausās Telavivas radio, ziņas par notikumiem skan mazliet savādāk: ēģiptiešu artilerija sākusi apšaudīt izraēliešu tankus Suecas kanāļa austrumu krastā, kādēj Izraēla atbildējusi ar gaisa uzbrukumiem ēģiptiešu pozicijām.

Kongo jautājums AN drošības padomē

Šī vasara Apvienotajām nācijām nav viegla. Pēc nesaskaņām Vidējo austrumu jautājumā, drošības padome tagad dabūjusi iepazīties ar jaunu problēmu — iespējamajām iekšēja kaŗa briesmām Kongo. Kamēr viena Kongo delegācija Alžīrijā mēģina panākt kādreizējā ministru prezidenta Čombes izdošanu, lai viņu legāli pakārtu, kāda cita Kongo delegācija Apvienoto nāciju drošības padomē mēģina pārliecināt starptautisko organizāciju, ka Čombem bijis izstrādāts plāns Kongo valsts galvas Mobutu likvidēšanai. Kopā ar Čombi pie plāna strādājis kāds no viņa franču palīgiem un kāds augsts beļģu valdības ierēdnis. Jāpiezīmē, ka vairākas Kongo pilsētas jau kritušas Čombes piekritēju rokās, vairākas citas ielenkuši. Čombes kaŗa algādži, kuŗi, pēc Kongo valdības informācijas spriežot, atvesti ar lidmašīnām no Angolas. Kongo delegācija drošības padomē dara visu iespējamo, lai notikumos netieši iesaistītu Beļģiju, Spāniju un Portugali.

Čombes plāns varas pārņemšanai Kongo sastāvējis no trim fazēm. Vispirms, saimnieciska sabotāža Katangā un vispār Kongo rietumu raktuvju apgabalos. Pēc tam sacelšanās Kongo nacionālajā armijā, kuŗā ārzemnieku uzdevums būtu radīt neapmierinātību ar pastāvošo iekārtu un apstākļiem. Trešā faze būtu bijusi valsts galvas Mobutu likvidēšana.

Apvienoto nāciju drošības padomē un pilnsapulcē, Pad. savienība tagad nolēmusi sākt nekavējošu arabu kūdīšanu uz jaunu kaŗu.

Bet — vai jauns kaŗš pašreizējos apstākļos maz iespējams? Atbildei jābūt negātīvai. Arabu armijas ir demoralizētas. Pasaules valstu vairuma nostāja nosvērusies Izraēlas pusē. Bez pārtikas rezervēm kaŗš nav iespējams, un pārtikas rezervju nav nedz Ēģiptei, nedz Sīrijai un Jordānijai; tas pats jāsaka par pārējām arabu valstīm. Jāievēro arī, ka nesenajā nedēļu ilgajā kaŗā arabi jau zaudēja vismaz 25.000 kritušo, zaudējumu galvenais smagumu kā cilvēku, tā territorijas ziņā ciešot Jordānijai.

Ēģiptes valsts kases stāvoklis pašreiz ir katastrofāls. Suecas kanālis ir slēgts, bet kaut arī tas darbotos, ienākumi būtu daudz niecīgāki, jo bez Izraēlas kanāļa lietošana tagad aizliegta arī ASV, Anglijas un Rietumvācijas kuģiem.

Ja neievēro faktu, ka Pad. savienība turpina arabu kūdīšanu un apbruņošanu, kaŗa atsākšana Vidējos austrumos *liekas neiespējama.*

Apvienotās nācijas par savu turpmāko darbību nav izšķirušās. Pilnsapulces ārkārtas sesiju nepārtrauca sākumā paredzētā datumā. „Virsstundas" ilga veselu nedēļu. Tagad ir ļoti iespējams, ka ārkārtas sesija Vidējo austrumu problēmu neēģinās ielikt atpakaļ drošības padomes klēpī. To nenoliks arī uz ledus līdz gadskārtējai rudens sesijai septembrī. Pēc nedēļu ilgas atpūtas, kuŗas laikā diplomātiem būs iespējams sazināties ar savām valdībām un izstrādāt jaunus priekšlikumus, Apvienoto nāciju pilnsapulces ārkārtas sesija atsāks pārtrauktās debates. Vidējo austrumu saspīlējums ir tik liels, — domā ģenerālsekretārs Utants, — ka, galīgajam atrisinājumam nenākot iespējami drīzā laikā, Apvienotās nācijas būs radījušas pamatus jaunam bruņotam konfliktam.

1 JANKOVSKIS

Toronto rietumos —
87 Roncesvalles Ave.,
tālr. 533-8553

Toronto austrumos —
982 Danforth Ave.,
tālr. 461-6364

Collingwood, Ont.
30 Simcoe Str.,
tālr. 455-2800

MAJAS,
VEIKALI,
IEGULDIJUMU
ĪPAŠUMI, FARMAS,
VASARNICAS u.t.t. —
VISPLAŠĀKĀ IZVELE.

Mēs pārdodam visu, kas saistīts ar zemi.

RUNCĪTIS

6 nedēļas vecs,
balts ar pelēkiem
plankumiem, atdodams labās
rokās.
Zvanīt Toronto
HO 6-1280.

1952 Bērziņš Realty Ltd. 1967

15 GADU

darbības atceres dienā sveicam visus mūsu nekustamo īpašumu, apdrošināšanas, obligāciju un notariālo pakalpojumu klientus

Arnolds Bērziņš — Marija Bērziņš
Vilis Liličuks — Adams Konrads
Teodors Tauriņš — Voldemars Vilcers

LE 4-8447
316 Harbord St.

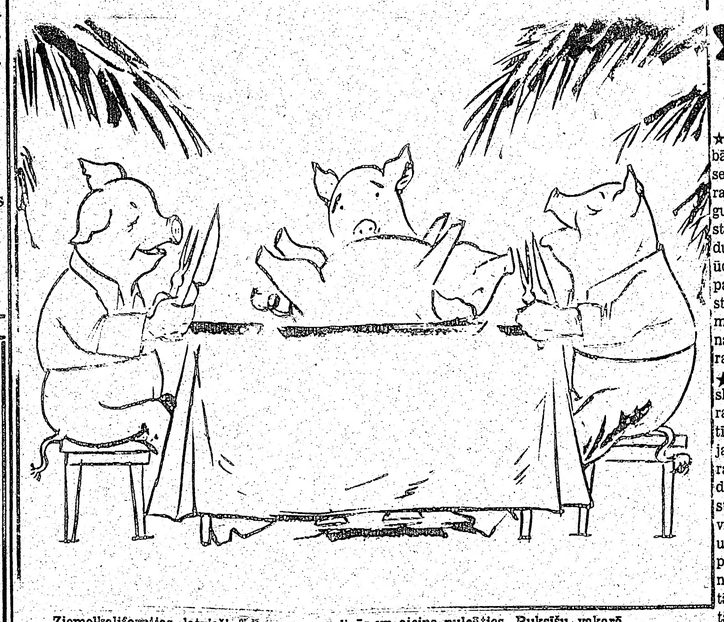

Ziemeļkalifornijas latvieši ķēniņu gadu sludinās un aicina pulcēties Ruksīšu vakarā.
— Joņ, nerukšķi tik dikti, vari pats kļūt par vepruku!
— Mēs jau esam radinieki...
Ed. Kalša karikatūra

BERTA MORA

dzimusi 1891. gadā, mirusi 1967. gada maijā Latvijā

No saules vietas,
No miera mājām
Vairs mani nešķirs
Šis ēnu laiks.
(V. Strēlerte)

PIEDERĪGIE

Miers nāk lēnām

AKTUĀLAIS ĪSUMĀ

★ Toronto izbeidzies celtniecībā nodarbināto streiks, kas ilga septiņas nedēļas, 22 stundu maratonsesijā izstrādāts jauns līgums, kuŗā minima algas paaugstinājums ir 95 c. stundā trīs gadu līgumā ceļu, kanālizācijas un ūdensvadu strādniekiem, kas pašlaik saņem 2.20 un 2.25 dol. stundā. Maksimālo paaugstinājumu 1,25 dol. saņem tie, kas pelna 2.60 dol. stundā — dažādie uzraugi un priekšstrādnieki.

★ Lai atvieglinātu nervozo skolēnu uztraukumus un to izraisītās parādības, Ontario izglītības studiju institūta izmantojamās psiholoģijas nozare izdara pētījumus, kuŗu rezultātā jau daudzi eksperimentā iesaistītie studenti un skolēni uztraukuma vietā eksāmenos rādījuši mieru un spēju koncentrēties. Metode pamatojas ar atziņu, ka bailes nav iedzimtas, bet tās „iemācās", tātad var arī „atmācīt" resp. no tām atradināties. Bez tam eksperimenta dalībnieki pavada katru dienu zināmu laiku ar īpašu muskuļu grupu — pieres, lūpu un zoda, vēdera un muguras — atslābināšanas vingrinājumiem. Panākumi tik labi, ka ar laiku šo sagatavošanos eksāmenu periodam praktizēs ikvienā vidusskolā.

☆ Pēc karalienes Elizabetes, prinča Filipa un princeses Aleksandras apmeklējuma Kanadā ieradusies karaliene-māte, 67 gadus vecā karaliskās dzimtas locekle apmeklēs Atlantijas piekrastes provinces.

☆ Kandas grieķu vidū valda uztraukums par septembrī gaidāmo karaļa Konstantīna apmeklējumu. Laikrakstos jau publicētas gan „sagatavošanas komitejas", gan vairāku desmittūkstošu grieķu „pārstāvju" viedokļi. Nesen 800 grieķu parakstītu iesniegumu atbrīvot grieķu politiskos cietumniekus sūtniecība Otavā atteicās pieņemt. Šī grieķu grupa, kas neatzīst pašreizējo armijas valdību Grieķijā, nodomājusi virzīt savu iesniegumu tālāk caur Kanadas ārlietu ministriju.